

KIẾN TRÚC & ĐỜI SỐNG

HỘI KIẾN TRÚC SƯ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH SỐ 164 - THÁNG 1.2020

DUYÊN
VIỆT

KHÔNG
GIAN

Tết

HOÀI NIỆM & DƯ CẢM

vườn xuân

55.000đ

KHÔNG GIAN THIÊN TRONG KIẾN TRÚC CHÙA VIỆT TP. HCM

<https://tieulun.hopto.org>

"HELLO SANTA, HAPPY TẾT"

INCREDIBLE *Sale*

FROM 01.12.2019

TO 19.01.2020

FESTIVE SEASON, HAPPY PROMOTION

Showroom I: 22-36 Nguyen Hue & 57-69F Dong Khoi, District 1, HCMC

Showroom II: 16-18 Nguyen Hue, District 1, HCMC

Opening hours: 9:30am - 8pm

Hotline: (028) 66 50 22 33

info@eurasia-concept.com

www.eurasia-concept.com

THE LEADER IN PAINT TECHNOLOGY

Ultra Premium
Acrylic Technology

SuperShield™

SƠN NƯỚC NGOẠI THẤT SIÊU CAO CẤP

Tự Làm Sạch

CÔNG NGHỆ TỰ LÀM SẠCH

Giúp bề mặt được làm sạch như mới vì khi nước mưa rơi xuống hay dùng nước, những hạt nước lan tỏa và cuốn đi bụi bẩn.

CÔNG NGHỆ TITANIUM TRIPLE PROTECTION

Bảo vệ nhà bạn gấp 03 lần với các hạt Titanium.

CÔNG NGHỆ TI-PURE™

Với bột màu có độ bền cao giúp màng sơn luôn bền đẹp dưới thời tiết nắng – mưa của khí hậu nhiệt đới, khả năng chống thấm cao và bền màu dưới ảnh hưởng của tia UV.

15
Years
Protection

Với ứng dụng những công nghệ tiên tiến nhất, SuperShield tự hào mang đến màng sơn có độ bền lên đến 15 năm(*)

*Để bề mặt tường được bảo vệ 15 năm, cần sử dụng hệ thống sơn đề nghị và thi công theo đúng quy trình của TOA.

www.toagroup.com.vn

TOA Paint Viet Nam

TRỤ SỞ
88/1B MẠC ĐÌNH CHI, QUẬN 1, TP. HỒ CHÍ MINH

TỔNG BIÊN TẬP
PGS.TS.KTS NGUYỄN KHÔI
HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP
PGS.TS.KTS NGUYỄN KHÔI
KTS KHUÔNG VÂN MƯỜI
KTS NGUYỄN TRƯỜNG LƯU
NHÀ BÁO PHẠM HY HÙNG
NHÀ BÁO NGUYỄN VINH PHƯƠNG

THƯ KÝ TÒA SOẠN
NGUYỄN VINH PHƯƠNG

MỸ THUẬT
NGUYỄN THU VÂN
LIFE SPACE MEDIA CO., LTD

PHỤ TRÁCH HÌNH ẢNH
ĐÌNH QUANG TUẤN

LIÊN HỆ BẠN ĐỌC, THƯ TỪ, BÀI VỎ
ĐT: 028.38229314
88/1B MẠC ĐÌNH CHI, Q.1, TP. HỒ CHÍ MINH
EMAIL: BANDOC.KTDS@GMAIL.COM

LIÊN HỆ QUẢNG CÁO
CÔNG TY TNHH KHÔNG GIAN SỐNG MEDIA
(LIFE SPACE MEDIA)
88/1B MẠC ĐÌNH CHI, Q.1, TP. HỒ CHÍ MINH
MOBILE: 0902 636 588
WWW.KHONGGIANSONGMEDIA.COM
IN TẠI CÔNG TY TNHH MTV LÊ QUANG LỘC

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 23/GP-BTTTT NGÀY 5.1.2012 VÀ GIẤY PHÉP
BỔ SUNG SỐ 1673/CBC-BCĐP NGÀY 5.12.2019
CỦA CỤC BÁO CHÍ - BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

ẢNH ĐÌNH QUANG TUẤN

Không gian tết: Hoài niệm và dự cảm

Nói đến không gian tết bạn sẽ nghĩ đến điều gì trước tiên?

Với gia đình, có thể bạn sẽ nghĩ ngay đến không gian nhà mình, nơi có hoa mai, hoa đào và bàn thờ tổ tiên, nơi các thành viên sum họp ngày tết, nơi lưu giữ kỷ niệm.

Với thôn xóm, làng quê, không gian tết có thể là đường làng, góc chợ, nơi hàng xóm chia sẻ câu chuyện đời sống, mùa xuân.

Ở quy mô đô thị, không gian tết có thể là một đường hoa, chợ hoa, chợ tết, nơi là không gian giải trí, thưởng lãm, nơi mua sắm tết.

Không gian tết có thể là nơi chốn hiện hữu đương đại nhưng cũng có thể nằm sâu trong ký ức được đánh thức mỗi khi xuân về. Không gian tết cũng có thể là dự cảm, mong ước ở thì tương lai.

Không gian tết của KT&ĐS sẽ có từ đường hoa Nguyễn Huệ, không gian tâm linh thiêng liêng của chùa Việt, là chợ hoa bên Bình Đông trên bến dưới thuyền, đến đô thị sáng tạo mới có ý tưởng quy hoạch ở phía đông thành phố Hồ Chí Minh; Không gian tết của KT&ĐS có từ những buổi sáng sân sương ở Đà Lạt, đến ngày xuân ở Hội An và khoảng lặng mừng một tết ở Hà Nội; Không gian tết của KT&ĐS có từ góc phố, phiên chợ xuân, món ăn ngày tết xa xưa trong ký ức đến ước mơ về một “con đường di sản” sông nước Sài Gòn tương lai.

Một số báo với nội dung phong phú, được chuẩn bị công phu đang chờ bạn thưởng thức. Mong rằng bạn đọc sẽ hài lòng với KT&ĐS số Xuân Canh Tý 2020.

Kính chúc quý bạn đọc năm mới Hạnh phúc - An khang - Thịnh vượng và hẹn gặp lại vào số báo tháng 2 năm 2020.

Trân trọng,

Tổng biên tập

PGS.TS.KTS Nguyễn Khôi

Bạn đọc có thể đọc tạp chí Kiến Trúc & Đời Sống phiên bản điện tử từ: www.ktds.vn; ashui.com; <https://www.facebook.com/kientrucvadoisong>

KIẾN TRÚC & ĐỜI SỐNG XUÂN CANH TÝ

2020

với
các
tên

trời

PGS. TS. KTS Nguyễn Khởi
TS. KTS Lê Văn Năm
KTS Khương Văn Mười
KTS Nguyễn Trường Lưu
Đỗ Trung Quân
Nhà văn Trầm Hương
CEO Kelly-Moore Viet Nam Trần Văn Châu
Phạm Công Luận
Họa sĩ Trần Thùy Linh
ThS. KTS Hà Anh Tuấn
Phạm Xuân Vinh
Phạm Hy Hưng
Nguyễn Vĩnh Phương
Hà Thành

Nguyễn Đình
Thiên An
Trương Nguyên Ngã
Nguyễn Hàng Tinh
Khánh Phương
Phan Huy Hồng Đức
Hiền Phùng
Ngọc Vũ
Vũ Anh Dũng
Nguyễn Nhân Ái
Trương Gia Hòa
Quang Tâm
Bích Nga
Thanh Nga
Hưng Long
Đình Quang Tuấn
Ngọc Hoài
Left Studio
Trần Tuấn Việt
MINQ BUI
Trần Trương Tôn Dzũng
Nguyễn Thị Thu Hằng
Nguyệt Cát
Châu Tú
Thành Đạt
Huỳnh Nhi
Bình Duy
Đắc Quân
Bảo Trân

Các kiến trúc sư tham gia đóng góp ý kiến cho Luật Kiến trúc tại văn phòng Hội Kiến trúc sư TP.HCM

TRƯỚC THÈM ĐẠI HỘI HỘI KIẾN TRÚC SƯ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH KHÓA VIII NHIỆM KỲ 2020-2025

Hướng tới sáng tạo và chuyên nghiệp

Đại hội đại biểu Hội Kiến trúc sư TP.HCM khóa VIII nhiệm kỳ 2020-2025 dự kiến sẽ diễn ra vào ngày 29.2.2020. Trước thềm Đại hội và cũng là trước thềm năm mới Canh Tý 2020, KT&ĐS đã có cuộc trao đổi với KTS Nguyễn Trường Lưu, Chủ tịch Hội Kiến trúc sư TP.HCM về những thành tựu của khóa vừa qua và phương châm hành động 5 năm tới của Hội Kiến trúc sư TP.HCM.

BÀI **HY HUNG** ẢNH **TL**

Xin ông đánh giá đôi nét về thành tựu của các kiến trúc sư và hoạt động của Hội trong nhiệm kỳ vừa qua.

Với tư cách là Hội thành viên của Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật TP.HCM, trong suốt nhiệm kỳ 2015-2020, Hội Kiến trúc sư TP.HCM luôn đảm bảo công tác tuyên truyền đường lối, pháp luật của Đảng, Nhà nước đến các hội viên. Các chương trình hoạt động của Hội luôn bám sát chủ đề, nhiệm vụ hoạt động của thành phố.

Về những thành tựu của nhiệm kỳ qua, tôi đánh giá là một nhiệm kỳ thành công. Dưới góc độ chuyên môn, thành công của các kiến trúc sư hội viên phải dựa trên tác phẩm. Nhiệm kỳ vừa qua, chúng ta đã có

những tác phẩm đứng được, nghĩa là được chủ đầu tư và xã hội chấp nhận. Trong đó, nhiều tác phẩm được đánh giá cao thông qua việc các kiến trúc sư là hội viên Hội kiến trúc sư thành phố đã đạt được các giải thưởng của Giải thưởng kiến trúc quốc gia, Giải thưởng kiến trúc TP.HCM, Giải thưởng kiến trúc xanh và nhiều giải thưởng kiến trúc quốc tế khác. Nhiều kiến trúc sư, đặc biệt là các kiến trúc sư trẻ đã bước đầu khẳng định được tên tuổi của mình như các KTS Vũ Việt Anh, Phạm Thị Ái Thủy, Võ Cao Thắng, Nguyễn Hoàng Mạnh, Huỳnh Trà, Nguyễn Quỳnh Thư, Ngô Thị Hoàng Ly...

Cơ sở tiếp theo để tôi đánh giá thành công về chuyên môn là suốt nhiệm kỳ vừa qua, trong bối cảnh

về kinh tế xã hội cũng không phải là hoàn toàn thuận lợi, nhiều công trình phải tạm ngừng, đình trệ nhưng khối lượng công việc của anh em kiến trúc sư dường như không lệ thuộc vấn đề này. Anh em kiến trúc sư vẫn có nhiều công trình ở nhiều thể loại khác nhau.

Về hoạt động Hội, trong nhiệm kỳ vừa qua đáng ghi nhận là các hội thảo, tọa đàm với chất lượng chuyên môn cao, đóng góp được nhiều ý tưởng, giải pháp cho các vấn đề về kiến trúc, quy hoạch, xây dựng của thành phố ta. Có thể kể hội thảo *Kiến trúc vì một TP.HCM có chất lượng sống tốt, văn minh, hiện đại, nghĩa tình* tổ chức tháng 4.2016; hội thảo *Nhà ở trên kênh rạch TP.HCM: Thực trạng & Giải pháp* tháng 11.2016; hội thảo *Đề xuất ý tưởng kiến trúc - quy hoạch TP.HCM* tháng 11.2017; tọa đàm *Lựa chọn gì cho thành phố thông minh* tháng 12.2018. Các hoạt động trên đều bám sát nhiệm vụ của thành phố về phát triển, chỉnh trang đô thị.

Một dạng hoạt động nữa đáng ghi nhận là việc mời các kiến trúc sư danh tiếng tham gia hoạt động giao tiếp với kiến trúc sư trong nước thông qua các hoạt động chuyên môn. Ta đã tổ chức được Diễn đàn kiến trúc Việt - Nhật năm 2017 với sự có mặt của KTS Toyo Ito, người được vinh danh tại Giải thưởng Pritzker 2013 và Diễn đàn kiến trúc Việt - Nhật năm 2018 với sự có mặt của KTS Maki Fumihiko. Rồi đến buổi nói chuyện về kiến trúc cộng đồng của KTS Elizabeth Chu Richter, nguyên Chủ tịch Hội Kiến trúc sư Mỹ (FAIA) và KTS David Richter, nguyên Chủ tịch Hội Kiến trúc sư Texas; KTS Nikolaus Goetze, công ty gmp.

Bên cạnh đó, Hội Kiến trúc sư TP.HCM cũng tổ chức nhiều lớp nhằm giúp các hội viên nắm bắt xu hướng kỹ thuật mới, áp dụng các tiêu chuẩn, hệ thống pháp luật mới để ứng dụng trực tiếp vào công việc sáng tác.

Ngoài ra, các công tác sinh hoạt Hội trong nhiệm kỳ vừa qua như thường xuyên thăm hỏi các kiến trúc sư lão thành, công tác từ thiện ủng hộ đồng bào bị thiên tai, tham gia các phong trào đền ơn đáp nghĩa cũng được các hội viên hưởng ứng. Các hoạt động vui chơi giải trí, thể thao dành cho hội viên như giải tennis... được duy trì ở mức độ tốt.

Với nhiệm kỳ tới 2020-2025, xin ông hãy chia sẻ về phương châm hoạt động mà Hội Kiến trúc sư TP.HCM sẽ hướng đến?

Mục tiêu lớn nhất về nghề nghiệp là phải tạo ra sản phẩm tốt nhất cho xã hội trên tinh thần của Luật Kiến trúc sẽ có hiệu lực vào tháng 7.2020. Theo đó, chúng tôi đã định ra phương châm hành động của Hội Kiến trúc sư TP.HCM trong khóa VIII nhiệm kỳ 2020-2025 là **sáng tạo và chuyên nghiệp**.

Kiến trúc là nghệ thuật thì đương nhiên **sáng tạo** là điều phải nhấn mạnh. Sáng tạo là bản chất của việc sáng tác ra tác phẩm kiến trúc. Kiến trúc sư muốn có tác phẩm tốt, được xã hội đánh giá cao thì phải biết sáng tạo.

Chuyên nghiệp là điều mà chúng tôi cũng muốn hướng đến. Ta có thể lấy một ví dụ phổ biến hơn để so sánh là bóng đá. Cầu thủ bóng đá chuyên nghiệp trước hết phải là người sống được bằng nghề đá bóng. Các cầu thủ phải rèn luyện, thi đấu tốt mới có hợp đồng, mới trở thành cầu thủ chuyên nghiệp.

Kiến trúc sư cũng vậy. Làm chuyên nghiệp là phải sống được, sống đàng hoàng bằng nghề. Muốn vậy ta phải đầu tư cho nghề nghiệp, phải có đủ tố chất, năng lực chuyên môn, tinh thần làm việc, thái độ ứng xử chuyên nghiệp. Có một số ý kiến cho rằng trong giai đoạn 2020-2025, cần nhấn mạnh yếu tố hội nhập. Tôi nghĩ rằng muốn hội nhập thì phải chuyên nghiệp. Nếu kiến trúc sư là những người chuyên nghiệp thì sẽ hội nhập được với thế giới. **III**

TU LIỆU CÁC KỲ ĐẠI HỘI - HỘI KIẾN TRÚC SƯ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Đại hội thành lập nhiệm kỳ I (1981-1987) ngày 19.9.1981 với sự tham dự của 160 hội viên sáng lập. Ban thư ký gồm: KTS Lưu Thanh Nhã làm tổng thư ký; KTS Nguyễn Quang Nhạc, phó tổng thư ký; KTS Lê Văn Năm, phó tổng thư ký; KTS Nguyễn Ánh Tuyết, ủy viên; KTS Nguyễn Kim Sến, ủy viên.

Đại hội lần 2 nhiệm kỳ II (1987-1994) ngày 23.9.1987 với 200 đại biểu. Ban thư ký gồm: KTS Lê Văn Năm, tổng thư ký; KTS Nguyễn Ánh Tuyết, phó tổng thư ký thường trực; KTS Nguyễn Quang Nhạc, phó tổng thư ký; KTS Nguyễn Kim Sến, phó tổng thư ký; KTS Trần Đình Quyền, ủy viên; KTS Nguyễn Văn Oanh, ủy viên; KTS Trần Văn Dưỡng, ủy viên.

Đại hội lần 3 nhiệm kỳ III (1994-2000) tháng 9.1994 với 250 đại biểu. Đoàn chủ tịch gồm: KTS Lê Văn Năm, chủ tịch; KTS Nguyễn Ánh Tuyết, phó chủ tịch thường trực; KTS Nguyễn Kim Sến, phó chủ tịch; KTS Nguyễn Quang Nhạc, phó chủ tịch; KTS Trần Đình Quyền, ủy viên; KTS Trần Văn Dưỡng, ủy viên; KTS Khuong Văn Muôi, ủy viên.

Đại hội lần 4 nhiệm kỳ IV (2000-2005) tháng 9.2000 với 280 đại biểu. Đoàn chủ tịch gồm: KTS Lê Văn Năm, chủ tịch; KTS Nguyễn Ánh Tuyết, phó chủ tịch thường trực; KTS Nguyễn Kim Sến, phó chủ tịch; KTS Khuong Văn Muôi, phó chủ tịch; KTS Trần Văn Dưỡng, ủy viên; KTS Nguyễn Văn Tấn, ủy viên; KTS Trần Đình Quyền, ủy viên; KTS Nguyễn Trường Lưu, ủy viên; KTS Nguyễn Quang Nhạc, ủy viên.

Đại hội lần 5 nhiệm kỳ V (2005-2010) ngày 16 và 17.3.2005 với 300 đại biểu. Đoàn chủ tịch gồm: KTS Khuong Văn Muôi, chủ tịch; KTS Châu Mỹ Anh, phó chủ tịch thường trực; KTS Lê Cẩm Thùy, phó chủ tịch; KTS Nguyễn Thu Phong, phó chủ tịch; KTS Lê Văn Năm, ủy viên; KTS Nguyễn Văn Tấn, ủy viên; KTS Nguyễn Trường Lưu, ủy viên; KTS Dương Hồng Hiến, ủy viên; KTS Trần Minh Tâm, ủy viên.

Đại hội lần 6 nhiệm kỳ VI (2010-2015) ngày 7 và 8.1.2010 với hơn 300 đại biểu. Đại hội đã bầu ra Ban chấp hành khóa VI nhiệm kỳ 2010-2015 gồm 21 thành viên. Ban chấp hành đã họp bầu ra đoàn chủ tịch gồm 11 thành viên. KTS Khuong Văn Muôi làm chủ tịch; các KTS Châu Mỹ Anh, KTS Nguyễn Văn Tấn, KTS Nguyễn Trường Lưu và KTS Nguyễn Thu Phong làm phó chủ tịch Hội Kiến trúc sư TP.HCM.

Đại hội lần 7 nhiệm kỳ VII (2015-2020) ngày 3 và 4.4.2015 với sự tham dự của 355 đại biểu. Đại hội đã bầu ra Ban chấp hành mới gồm 25 thành viên. KTS Nguyễn Trường Lưu làm chủ tịch; KTS Nguyễn Văn Tấn; KTS Phạm Tú và KTS Lưu Hương Dương làm phó chủ tịch Hội.

Không gian thiêng trong kiến trúc chùa Việt ở thành phố Hồ Chí Minh

Chùa chiền ở nước ta có ở khắp nơi trên mọi miền tổ quốc. Tuy nhiên tại thành phố Hồ Chí Minh những không gian linh thiêng trong chùa Việt lại có những nét riêng của nó. Đó là không gian thiêng liêng trong các ngôi chùa Việt cổ và chùa Việt mới.

BÀI PGS. TS. KTS NGUYỄN KHÔI ANH TL KT&ĐS

TRONG NHỮNG NGÀY ĐẦU NĂM MỚI, khi mà khí xuân đang tràn ngập đất trời, khi mà mọi nhà đã làm lễ đón gia tiên về ăn tết cùng gia đình, và cùng chúc nhau những điều tốt đẹp, thì dường như mọi người lại mong muốn tìm về một chốn an lành, một không gian yên bình để nhìn lại chính mình trong thời gian qua, để chiêm nghiệm những điều trong cuộc sống hướng tới những giá trị tốt đẹp của tâm hồn. Điều này có thể tìm thấy trong những không gian tâm linh, không gian thiêng liêng nơi các công trình tôn giáo mà kiến trúc chùa Việt là một không gian như thế. Vì vậy

trong những ngày tết chúng ta rất dễ bắt gặp những dòng người đi viếng chùa, đến những nơi linh thiêng để giải bày cõi lòng, để cầu xin những điều tốt lành cho năm mới, tạo nên một nét sinh hoạt văn hóa, một tập quán lâu đời của người dân.

Chùa chiền ở nước ta có ở khắp nơi trên mọi miền đất nước, tuy nhiên tại TP.HCM những không gian linh thiêng trong chùa Việt lại có những nét riêng của nó.

Đó là các không gian thiêng trong các ngôi chùa Việt cổ và không gian thiêng trong các ngôi chùa mới.

Chùa cổ là những ngôi chùa được hình thành cùng

Chùa Xá Lợi

Chánh điện chùa Vĩnh Nghiêm gồm có bái điện, bản điện và Địa Tạng điện

với bước chân của lưu dân Việt từ Thuận Quảng trên vùng đất mới khai phá cách đây khoảng trên 300 năm, là sản phẩm của quá trình cộng cư đáp ứng nhu cầu tâm linh cần thiết, có mối liên hệ mật thiết với cộng đồng, như chùa Giác Lâm, chùa Phụng Sơn, chùa Cây Mai v.v... là những chùa tiêu biểu.

Chùa cổ có kiến trúc gắn liền với cảnh quan làng xã trên vùng đất Gia Định xưa, thường được xây dựng gần với giao thông thủy, trên gò cao dưới những lùm cây um tùm, cảnh trí u nhã, thanh tịnh, là nơi chuyển linh khí với trời đất giao hòa để tụ hội linh thiêng cho người đến thăm viếng.

Kiến trúc chùa biểu hiện giáo lý và con đường giải thoát, đưa con người từ cõi trần đến cõi Phật. Đến với chùa, kiến trúc đầu tiên chúng ta bắt gặp là cổng tam quan. Đó là kiến trúc dẫn lối, nhưng tam quan không đơn thuần là lối vào với ba cổng, mà ẩn chứa một cái nhìn xuyên thấu của Phật pháp. Tam quan đôi khi còn được gọi là Tam giải thoát môn, Tam niết bàn môn hay Không môn để phản ánh tư tưởng tam không của nhà Phật. Một tư tưởng lớn trong hệ thống tư tưởng của Phật giáo.

Vào cửa tam quan là vào cửa Phật, là cái vạch giới hạn từ thế giới bên ngoài của đời thường với những toan tính lo âu... để vào bên trong chùa cái thế giới mà con người trong giây lát trút bỏ đi những đau khổ, có những phút bình lặng thanh thản trong tâm hồn để hướng đến chân

thiện mỹ, đạt đến cái chân tâm thanh tịnh trong tâm hồn.

Vườn chùa được ngăn cách với không gian xung quanh bằng những lớp tường rào nhằm tạo ra một không gian riêng có cảnh quan yên tĩnh, trầm lắng phù hợp với tư tưởng thoát tục, xuất thế gian của Phật giáo.

Để tăng thêm tính thiêng liêng, sân chùa được đắp cao hơn mặt đất hàng mét như chùa Giác Lâm, chùa Phụng Sơn. Hầu hết trong các chùa cổ TP.HCM trong vườn còn có thờ Quan Âm Bồ Tát dưới gốc cây bồ đề, kết hợp với tiểu cảnh non bộ, trên có long che hoặc mái lầu ngũ giác.

Tượng Quan Âm được thờ ngoài trời là tượng đứng, tay bụng bình nước cam lộ, tưới xuống rửa sạch bụi trần, cứu độ chúng sinh. Đặt ngoài trời để

gần gũi, có tính bình dân giữa không gian trời đất, cảm thông thấu hiểu và độ cho tiếng kêu than của con người.

Tư tưởng uống nước nhớ nguồn thể hiện qua không gian sân vườn chùa bao bọc khu tháp mộ với vườn tháp, bao gồm các tháp tổ khai sơn và trụ trì hài hòa với cây xanh trái ngọt hoa kiểng miền Nam, tạo cho sân chùa cổ Sài Gòn đặc trưng vật chất và tinh thần không thể lẫn với bất kỳ chùa nào trên đất Việt.

Đối với Phật giáo, con người tiếp cận ở hai mặt: đó là giáo lý triết học Phật giáo cùng với Phật pháp chỉ ra con đường giải thoát đưa con người từ cõi trần đến cõi Phật thông qua chân lý Tứ Diệu Đế (Khổ, Tập, Diệt, Đạo). Mặt khác là thiết chế tín ngưỡng tâm linh cùng nghi thức thờ phụng, trong đó ngôi chùa với không gian

Chính điện chùa Giác Lâm bài trí theo kiểu “tiền Phật, hậu tổ”: phía trước chính điện thờ tất cả các vị chư Phật, phía sau thờ các tổ khai sơn và trụ trì chùa

Phật điện là những hình tượng cụ thể để con người bày tỏ chiêm nghiệm những gì thiêng liêng nhất biểu hiện “cõi Phật”. Chính vì vậy trung tâm ngôi chùa là không gian điện thờ.

Thông thường ở những ngôi chùa truyền thống có ba không gian chính. Thứ nhất là Tiền đường - biểu hiện ý niệm Dục giới. Đó là cõi đời của con người, là thế giới của chúng sinh có đủ đức tính thế tục, là thế giới mà con người chưa thoát khỏi lòng ham muốn nên đầy khổ đau cần tu hành để cầu chứng ngộ giải thoát. Thứ hai là Thiệu hương biểu thị ý niệm sắc giới là cõi giới đã lìa bỏ Nhị dục, là thế giới tu hành của các bậc cao tăng, các nhà sư tuy vẫn còn thế xác nhưng đã diệt được dục. Thứ

ba là Thượng điện biểu thị ý niệm vô sắc giới là cõi trời tốt cùng của thế giới. Trong cõi giới này chỉ có tâm thức mà không có sắc chất. Đó là thế giới của Chư Phật, Bồ Tát vui cảnh giới của Tứ Thiên Thiên.

Đối với chùa cổ Sài Gòn - TP.HCM có bố cục ba dãy nhà nối liền nhau theo kiểu sắp đặt. Chính điện, nhà giảng và nhà trai cùng với đông lang và tây lang ở hai bên. Nội thất chùa như chùa Giác Lâm không phân biệt cõi địa ngục, thế gian hay cửa Phật, cõi Phật mà gộp thành một không gian chung. Phía trước chánh điện thờ tất cả các chư vị Phật, phía sau thờ các tổ khai sơn và trụ trì chùa. Như vậy trong không gian nội thất chùa cổ Sài Gòn thờ theo kiểu “tiền Phật hậu Tổ” khác với chùa Bắc thờ “tiền Phật hậu Thần”. Tiếp theo là giảng đường và sau cùng là trai đường.

Với nghi thức thờ “tiền Phật hậu Tổ” trong chính điện và sự có mặt các tháp tổ khai sơn ở vườn chùa thể hiện tư tưởng uống nước nhớ nguồn, cụ thể hóa tín ngưỡng thờ ông bà tổ tiên của người dân xa xứ.

Ngoài các tượng Phật thờ còn có điêu khắc trang trí câu đối cùng ánh sáng mờ ảo trong chính điện làm cho bầu không khí tâm linh thiêng liêng lắng đọng giữa cảnh khói hương nghi ngút càng tăng thêm các triết lý “sắc sắc không không” của nhà Phật.

Chùa mới là sản phẩm Phật giáo đô thị cận hiện đại khi mà kết cấu bê tông ra đời từ đầu thế kỷ XX do có giao lưu văn hóa phương Tây và theo đà chấn hưng Phật giáo Nam bộ mà có.

Chùa mới có bố cục hình ống, là chùa đô thị phát triển mạnh mẽ thỏa mãn điều kiện đất đai đô thị chật hẹp và có khuynh hướng lên cao tầng như các Tổ đình Vĩnh Nghiêm, chùa Xá Lợi, Tổ đình Ấn Quang, Tổ đình Quan Thế Âm v.v... Nói chung các chùa mới xây cất vào những thập niên 50 đến 60 của thế kỷ XX. Chất thanh vắng đã ra đi, cũng không còn nét cổ kính của chùa Bắc kể cả về u tịch của chùa cổ Nam bộ. Chùa mới Sài Gòn là một thực thể tồn tại và vẫn đang hòa nhập trong lòng xã hội cộng đồng và được cộng đồng chấp nhận.

Nếu như chùa cổ thường được xây trên những gò cao ráo, dưới bóng cây cổ thụ um tùm lâu năm thì chùa mới chỉ có những cây mới trồng theo kiểu cây xanh đô thị nên có sự khoáng đạt sáng sủa hơn, nhưng vẫn bảo đảm được tính chất thiêng liêng của nó.

Ở chùa mới cổng tam quan được xây ngay từ đầu, trong sân vườn dưới gốc cây bồ đề vẫn có thờ Quan Âm ngoài trời. Nếu ở chùa không có tượng Quan Âm thì thay vào đó là cặp tượng thần Kim Cang nằm đối xứng hai bên cửa chính ở lối hành lang ra vào hai bên chánh điện như trường hợp chùa Vĩnh Nghiêm chẳng hạn. Còn cây bồ đề mang ý nghĩa thiêng liêng Phật giáo chỉ sự giác ngộ hấu như đều có ở chùa Việt TP.HCM.

Đặc điểm của chùa mới là trong sân không có tháp mộ, nhưng thay vào đó người ta xây tháp xá lợi (chùa Xá Lợi, chùa Nhất Trụ ở Thủ Đức, chùa Pháp Hoa v.v...) hay tháp Quan Âm (chùa Vĩnh Nghiêm). Các tháp này thường có chiều cao trên bảy tầng, là điểm nhấn không gian theo phương đứng, tương phản với phương ngang của khối nhà.

Trong điều kiện đất đai đô thị chật hẹp, kiến trúc chùa mới không trải dài theo chiều rộng mà vươn cao theo chiều đứng. Bố cục, hình khối và phân khu chức năng theo phương thức chủ nghĩa công năng của kiến trúc hiện đại phương Tây. Các chánh điện có từ hai đến ba tầng, trong đó tầng trệt dùng làm tiền sảnh, giảng

đường, các phòng viện chủ, thiền chủ và trai đường như ở chùa Xá Lợi, chùa Vĩnh Nghiêm là một ví dụ, còn Phật điện được đưa lên tầng lầu càng làm tăng thêm tính chất trang nghiêm và thiêng liêng của ngôi chùa. Trong chánh điện gồm có bái điện, bản điện và địa tạng điện, xu thế chung trong chùa mới chỉ thờ một Phật Thích Ca là đủ. Trong không gian Phật điện chùa mới, ánh sáng tự nhiên được trực tiếp chiếu rọi sáng sủa thay thế cho ánh sáng tán xạ yếu ớt thâm u trong các chùa cổ. Đứng trước sân điện một không gian hữu hạn được bao bọc bởi nhà cửa của phố phường xung quanh trong cái vô hạn của đất trời con người cảm thấy bé nhỏ, đời người thật ngắn ngủi chợt ngộ ra ý nghĩa thiêng liêng của Phật dạy.

Mặt dù chùa mới được xây dựng bằng bê tông cốt thép nhưng về nghệ thuật tạo hình vẫn giữ được phong cách kiến trúc truyền thống: mái chông diêm, tàu đao lá mái với góc đao cong vút đem lại cho công trình một đường nét cổ kính của một ngôi chùa xứ Bắc gợi nhớ hình ảnh thân quen sâu lắng nhưng cũng không kém phần hiện đại.

Trong một cấp độ nào đó, ngôi chùa Việt vẫn là một diện mạo vật chất chứa đựng bề sâu tâm thức của cư dân mang giá trị vật thể và phi vật thể. Nơi đây thể hiện một không gian tâm linh, một không gian thiêng liêng gắn bó đời sống tinh thần của cư dân thành phố, phản ánh lối sống đô thị và sinh hoạt tín ngưỡng của xã hội. Những không gian tâm linh trong chùa Việt ở TP.HCM phần nào đem lại sự tái lập quân bình đời sống tinh thần người dân, góp phần xây dựng bản sắc văn hóa dân tộc, truyền thống đạo lý tốt đẹp của con người, hướng cá nhân và cộng đồng tới một nền văn hóa nhân bản vì con người và vì một xã hội phát triển bền vững.

Vào cửa tam quan là vào cửa Phật, là cái vạch giới hạn từ thế giới bên ngoài của đời thường vào thế giới hướng đến chân thiện mỹ đạt đến chốn thanh tịnh trong tâm hồn

Đô thị sáng tạo: Không gian tạo động lực phát triển cho thành phố

TP.HCM vừa trao giải nhất cuộc thi tuyển quốc tế tìm kiếm ý tưởng “Quy hoạch phát triển khu đô thị sáng tạo, tương tác cao phía đông TP.HCM” cho liên danh Sasaki Associates Inc (Hoa Kỳ) - Encity Urban Solutions PTE. LTD (Singapore). Hội đồng Giám khảo cuộc thi có Chủ tịch Hội đồng là ông Michael Koh, thành viên điều hành Trung tâm các thành phố đáng sống thuộc Bộ Quốc gia phát triển Singapore và 12 thành viên là các kiến trúc sư, chuyên gia kinh tế, xã hội của Việt Nam và quốc tế. KT&ĐS trân trọng giới thiệu ý kiến của KTS Khương Văn Muội, Phó chủ tịch Hội Kiến trúc sư Việt Nam, thành viên Hội đồng giám khảo xung quanh cuộc thi này.

HUNG LONG GHI, ẢNH ĐÌNH QUANG TUẤN
MINH HỌA SỞ QUY HOẠCH KIẾN TRÚC TP.HCM

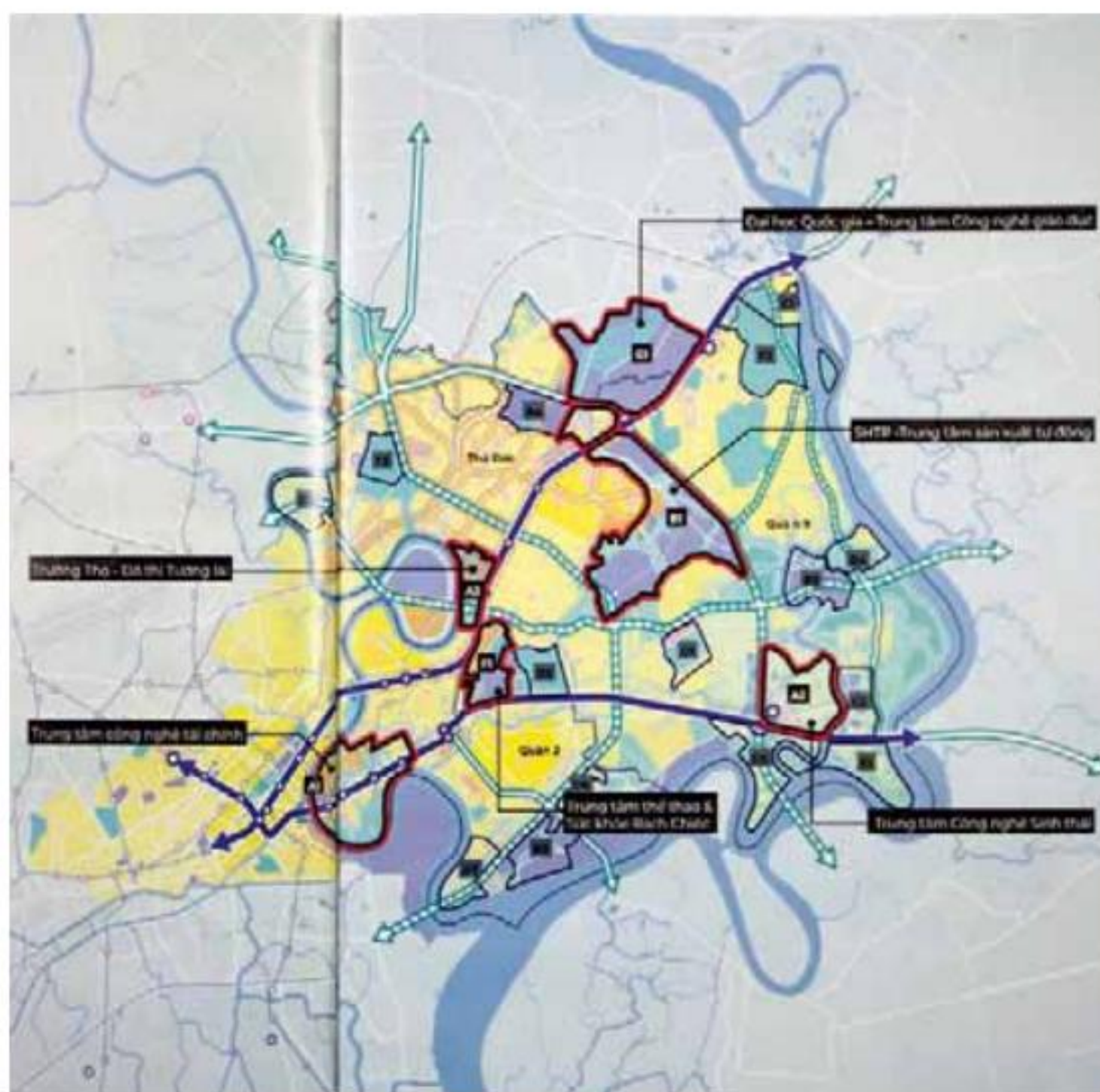
TRƯỚC HẾT TÔI MUỐN CHIA SẺ VỚI BẠN ĐỌC LÀ NHIỆM VỤ CỦA CUỘC THI VÀ KHÁI NIỆM ĐÔ THỊ SÁNG TẠO TƯƠNG TÁC CAO. Đề bài tức nhiệm vụ của cuộc thi rất rõ ràng. Để chuẩn bị tốt hơn cho tương lai TP.HCM trong hai mươi năm tới, chính quyền đang tìm kiếm một chiến lược phát triển để chuyển đổi khu vực phía đông TP.HCM trở thành khu vực kinh tế sáng tạo và tương tác cao. Phạm vi nghiên cứu bao gồm diện tích các quận 2, quận 9 và quận Thủ Đức. Cuộc thi tuyển quốc tế nhằm tìm kiếm ý tưởng “Quy hoạch không gian đô thị” có tích hợp với “Chiến lược phát triển kinh tế xã hội”. Cuộc thi đồng thời chú trọng tính khả thi,

giải quyết thách thức hiện hữu và làm nổi bật lợi thế cạnh tranh của thành phố.

Các đơn vị, liên danh tham gia sơ tuyển đều phải đáp ứng điều kiện, không chỉ mạnh về quy hoạch, kiến trúc mà còn phải chứng minh được năng lực nghiên cứu chuyên sâu về kinh tế đô thị. Đồ án dự thi không chỉ là tổ chức không gian mà còn bao gồm định hướng phát triển, các bước triển khai, công cụ thực hiện.

Trong phát triển của thế giới chúng ta ở quá khứ, đã có giai đoạn mà tài nguyên thiên nhiên bị khai thác quá mức, thậm chí bị tàn phá. Việc này đã gây nên thảm họa ô nhiễm môi trường, gián tiếp tạo ra thiên tai, sự biến đổi khí hậu và thiên nhiên đã tác động tiêu cực trở lại đến sự phát triển của xã hội và đời sống con người. Chính vì lẽ đó mà xu hướng phát triển đô thị trên thế giới hiện nay hướng đến “đô thị thông minh”, “đô thị xanh”, “đô thị phát triển bền vững”...

So với các khái niệm trên, đô thị sáng tạo tương tác cao có nội hàm rộng hơn. Đô thị sáng tạo gắn liền với tri thức, công nghệ cao và thông minh, nhằm giữ vai trò quan trọng và hỗ trợ, thúc đẩy sự phát triển kinh tế của TP.HCM, vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Người lao động Việt Nam có tố chất truyền thống là chăm chỉ, có tư duy sáng tạo; lao động ở đô thị lại là lực lượng trẻ, có tri thức, đến từ nhiều nguồn là sự bổ sung rất tốt cho lao động thành phố. Riêng TP.HCM được thừa kế đội ngũ

TP.HCM TRIỂN KHAI KHU ĐÔ THỊ SÁNG TẠO PHÍA ĐÔNG

Chủ tịch UBND TP.HCM Nguyễn Thành Phong khẳng định: "TP.HCM thu hoạch được rất nhiều ý tưởng tuyệt vời để hình thành và phát triển khu đô thị sáng tạo. Trong đó, phương án đạt giải nhất đã đặt ra vấn đề mạch lạc và tương đối khả thi. Phương án này chỉ ra được các công cụ, tiến trình và phương pháp triển khai với chính sách quản lý Nhà nước đổi mới để đồng hành với xây dựng xã hội sáng tạo tương lai. Trong thời gian tới, thành phố sẽ xúc tiến ký hợp đồng với đơn vị tư vấn để cụ thể hóa các ý tưởng thành bộ khung pháp lý về quy hoạch. Đồng thời rà soát các cơ sở pháp lý hiện nay, xây dựng các quy định mới nhằm tạo điều kiện thuận lợi nhất để hình thành Khu đô thị sáng tạo, tương tác cao phía đông".

Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Thiện Nhân cho hay: "Năm 2020, TP.HCM sẽ cố gắng trình ra Quốc hội về đề án Chính quyền đô thị TP.HCM, trong đó có đề án Khu đô thị sáng tạo phía đông. Từ năm 2021 trở đi có thể bắt tay triển khai".

(Theo báo Tuổi Trẻ ngày 23.11.2019)

Trong các vùng chức năng được xác định thuộc phạm vi của dự án, trên bản đồ là 6 phân vùng chính được chọn là khu vực đầu tư trọng điểm để thúc đẩy sáng tạo

nhân sự được đào tạo đa dạng từ nhiều nguồn nay được bổ sung thêm lực lượng trẻ được đào tạo bài bản tại chỗ và nước ngoài quay về thành phố. Đô thị sáng tạo tương tác cao phía đông TP.HCM sẽ tạo ra môi trường cho sự sáng tạo. Đây sẽ là nơi mà các trường đại học, các viện nghiên cứu, các doanh nghiệp trong khu vực, trong vùng sẽ liên kết mật thiết với nhau để các kết quả, sản phẩm của mình được ứng dụng, làm gia tăng giá trị, mang lại lợi ích lớn hơn cho đơn vị và cộng đồng, xã hội.

Vấn đề tiếp theo là tại sao lại chọn khu đông gồm quận 2, quận 9, quận Thủ Đức?

Câu trả lời là tại đây đã có sẵn ba trụ cột cho đô thị sáng tạo tương tác cao. Trụ cột thứ nhất là đô thị mới Thủ Thiêm với cấu trúc đô thị rất đẹp, kết hợp được yếu tố của đô thị hiện đại với đặc thù sông nước tự nhiên. Thủ Thiêm sẽ là trung tâm tài chính, là phân nửa diện mạo của thành phố chúng ta trong tương lai.

Trụ cột thứ hai là khu Đại học Quốc gia. Đây là nơi tập trung rất nhiều các trường - viện nghiên cứu, là nơi cung cấp nguồn nhân lực cho cả thành phố và các địa phương khác. Đồng thời ta cũng nên lưu ý là trong thời đại ngay nay, các trường đại học - viện nghiên cứu là nơi có nhiều nghiên cứu ứng dụng.

Trụ cột thứ ba là khu công nghệ cao đã có những bước hình thành cơ bản giúp cho thành phố phát triển về kinh tế. Khu công nghệ cao của thành phố cũng là nơi ứng dụng những thành tựu nghiên cứu thành giải pháp có giá trị khoa học, kinh tế cao tạo động lực phát triển cho cả khu vực.

Ba trụ cột trên tuy đã hình thành nhưng còn rời rạc, chưa có tính kết nối cao. Việc hình thành đô thị sáng tạo nhằm kết nối lại ba trụ cột này. Điều quan trọng là ta tổ chức kết nối trong

cộng đồng xã hội bao gồm những người sống trong địa bàn này và cả thành phố, cả vùng để kết nối không gian, tạo dựng môi trường phát huy được năng lực tiềm ẩn trong mỗi người với nhận thức rằng ai cũng có thể mạnh riêng, ai cũng có thể đóng góp cho sự phát triển của thành phố.

Vấn đề nữa mà tôi muốn trình bày là quy trình thực thi triển khai quy hoạch đô thị sáng tạo tương tác cao. Sau khi có phương án đạt giải nhất, ta còn nhiều buổi họp, hội thảo phản biện để tìm ra phương án tối ưu, có thể tổng hợp cả điểm mạnh từ những phương án khác, thậm chí cả những điểm mới được hình thành.

Quận 2, quận 9, quận Thủ Đức vốn được tách ra từ huyện Thủ Đức vào năm 1997. Năm 2003, thành phố tổ chức thi thiết kế đô thị mới Thủ Thiêm và Sasaki đã là đơn vị đạt giải. Đến nay, theo quy trình, ba quận trên sẽ được tái hợp lại, không phải thành một quận mà theo một mô hình chính quyền đô thị, một đô thị con trong đô thị lớn. Mỗi giải pháp quy hoạch có giá trị trong một giai đoạn lịch sử nhất định. Qua thực tế phát triển ra hướng đông, ba quận đã từng có những bước phát triển nhưng từng khu chức năng riêng lẻ, chưa kết nối được thành mạng lưới chung dù đã có quy hoạch chung. Các cụm đô thị hoạt động theo chức năng riêng nhưng chưa kết nối lại để phát huy tối đa giá trị của nó. Khu đông cũ có phát triển nhưng còn thiếu mũi nhọn kết nối lại thành động lực phát triển cho khu vực. Đô thị sáng tạo tương tác cao sẽ giải quyết những tồn tại trên.

Trong tương lai, ta sẽ mở thêm một số trục giao thông để kết nối không gian vật chất kết hợp với công năng sử dụng. Việc kết nối được các trung tâm cả về vô hình và hữu hình sẽ tạo động lực phát triển cho cả các địa phương khác trong vùng kinh tế trọng điểm phía nam và khu vực đông Nam Á.

Ngày xưa, tuyến kênh Tàu Hũ - bến Bình Đông là đường giao thông đưa lúa gạo, nông sản từ miền Tây lên thành phố. Nay, chợ hoa ngày tết trong cảnh quan sông nước tạo ra nét văn hóa miệt vườn

Mơ về con đường di sản trên bến dưới thuyền

LTS: TS. KTS Lê Văn Năm sinh năm 1938 tại Sài Gòn. Sau Nam bộ kháng chiến 23.9.1945, ông rời thành phố theo gia đình vào chiến khu. Ông bắt đầu học tiểu học ở khu 8, sau đó tập kết ra Bắc học phổ thông, đại học, sang Ba Lan làm nghiên cứu sinh rồi về Hà Nội công tác. Sau 30.4.1975, ông về tiếp quản Sài Gòn. Ông từng làm ở Viện Quy hoạch, phó chủ nhiệm rồi chủ nhiệm Ủy ban Xây dựng cơ bản; giám đốc Sở Xây dựng (1979-1992); Kiến trúc sư trưởng TP.HCM (1992-2001); Phó tổng thư ký Hội Kiến trúc sư TP.HCM từ lúc thành lập đến giữa khóa 1, Tổng thư ký từ giữa khóa 1 (1981-1987) đến hết khóa 2 (1987-1994), Chủ tịch hội khóa 3 (1994-2000) và khóa 4 (2000-2005). Sau khi nghỉ hưu ông vẫn tham gia Hội đồng kiến trúc thành phố. KT&ĐS trân trọng giới thiệu với bạn đọc câu chuyện về những kỷ ức và ước mơ của ông về không gian tết của thành phố.

BÀI TS.KTS LÊ VĂN NĂM, NGUYÊN KIẾN TRÚC SƯ TRƯỞNG, NGUYÊN CHỦ TỊCH HỘI KIẾN TRÚC SƯ TP.HCM
 ẢNH TRẦN TRƯƠNG TÔN DZÙNG, ĐÌNH QUANG TUẤN

TÔI RỜI SÀI GÒN NĂM LÊN 7 TUỔI. Ký niệm về những không gian công cộng của thành phố này không nhiều. Tôi nhớ có lần được má đưa ra Cột cờ Thủ Ngữ, tôi được ngồi trên ghế xích đu ở vườn hoa nhìn ra dòng sông Sài Gòn. Tôi cũng nhớ có lần được má cho đi chơi ở Vườn thú mà bây giờ ta gọi là Thảo Cầm Viên. Trong ký ức của tôi vẫn có cây cầu gỗ bắc qua rạch Thị Nghè, có cây cà na rủ bóng mát tới tận giữa cầu.

Rời tôi đi một mạch 30 năm mới được trở về thành phố. Những ký niệm với không gian sông nước của Sài Gòn vẫn còn trong ký ức.

Nói đến không gian đặc thù sông nước của thành phố, tôi tâm đắc chuyện quy hoạch, triển khai đại lộ Võ Văn Kiệt con đường cùng với sông rạch đi xuyên tâm qua thành phố. Khi thông hầm sông Sài Gòn năm 2011, tôi đã trả lời phỏng vấn trên báo Sài Gòn Tiếp Thị nhấn mạnh rằng đại lộ Võ Văn Kiệt không chỉ tạo ra không gian phát triển đô thị, cải tạo môi trường khu vực dọc đại lộ mà còn góp phần khôi phục cảnh quan trên bến dưới thuyền của Sài Gòn - Bến Nghé xưa. Sau khi hầm sông Sài Gòn và đại lộ được đưa vào sử dụng, vài năm trở lại đây, việc tổ chức chợ hoa ngày tết ở bến Bình Đông, quận 8 tạo ra những hoạt động ngày càng rõ nét hơn. Ngày xưa, tuyến kênh này là đường giao thông đưa lúa, gạo nông sản từ miền Tây lên thành phố. Bây giờ, chợ hoa ngày tết trong cảnh quan sông

nước tạo ra nét văn hóa miệt vườn. Tôi thích thú nhất là có nhiều hoa kiểng đặt dưới thuyền, để trên bờ vừa phải thôi. Hình ảnh những chuyến ghe thương hồ xa xưa được sống lại trong không gian cảnh quan sông nước giữa đô thị. Người thành phố đi chợ hoa ở bến Bình Đông không chỉ để mua hoa và cũng không chỉ chọn hoa trên bờ. Đi chợ hoa trên bến dưới thuyền ở bến Bình Đông là cơ hội thưởng ngoạn không khí tết, một nét văn hóa miệt vườn hiếm có. Đây là nét thú vị ngày xuân của riêng thành phố.

Một không gian công cộng khác kết nối với không gian sông nước ở thành phố ta là đường hoa Nguyễn Huệ. Trước kia đây là nơi tổ chức chợ hoa và từ 2004 trở thành đường hoa. Khi tôi còn công tác cũng có ý kiến tham gia việc này. Tổ chức đường hoa là biến một con đường thành không gian đặc trưng của đất và người Nam bộ. Đường hoa Nguyễn Huệ kết nối từ quảng trường tượng đài Bác Hồ ra bến Bạch Đằng. Tuy thời gian xuất hiện chưa dài nhưng đường hoa Nguyễn Huệ đã tạo ấn tượng và bắt đầu trở thành điểm đến được mong đợi. Cả không gian rộng lớn được sắp đặt theo chủ đề. Việc tổ chức đường hoa gắn với tết cổ truyền thêm đề tài phong phú và từ khi có phố đi bộ Nguyễn Huệ càng trở nên bài bản, công phu, hấp dẫn hơn. Nghệ thuật sắp đặt tạo ra những không gian đặc trưng. Có cánh đồng trồng lúa, có dòng sông, con đò, làng chài, sắp đặt làng quê theo chủ đề ba miền.

Không chỉ nhằm mục đích phục vụ vui chơi giải trí, các chủ đề được tạo ra là các không gian vừa là hội ước, vừa là văn hóa mang tính giáo dục trực quan. Điều có thể thấy rõ là tính thu hút ngày càng gia tăng với người dân thành phố đặc biệt là thanh niên, trẻ em.

Ngày xuân, nhắc đến không gian công cộng đặc thù sông nước, tôi muốn trình bày mong muốn có kết nối và tổ chức được một con đường di sản trên sông cho Sài Gòn - TP.HCM. Đây là ý tưởng mà tôi cũng đã trao đổi với đồng nghiệp trẻ là ThS. KTS Huỳnh Xuân Thu, Sở Quy hoạch kiến trúc thành phố. Một tuyến đường di sản có thể phục vụ tất cả đối tượng, từ người dân thành phố đến khách vãng lai và khách du lịch. Một tuyến đường di sản có thể hoạt động quanh năm nhưng đặc biệt quan trọng là dịp tết cổ truyền.

Cụ thể, đó là không gian sông nước với tâm điểm là khu vực bến Bạch Đằng - Cột cờ Thủ Ngữ - cảng Nhà Rồng kéo dài theo dòng sông về mỗi phía khoảng 10-15km và hơn nữa.

Gọi là con đường di sản trên bến dưới thuyền bởi đây là tuyến đường sông kết hợp với đường bộ và nối tiếp với nhiều tuyến điểm hai bên sông. Sông nước đã được coi là di sản thiên nhiên đối với thành phố ta. Tuyến đường trên sông như vừa nói cũng sẽ kết nối một loạt di sản lịch sử, văn hóa và kiến trúc của thành phố này, vùng đất này.

Ngay ở tâm điểm của bến Bạch Đằng là cầu đi bộ mà thành phố đã lên kế hoạch tổ chức thi thiết kế để nối trung tâm quận 1 với khu đô thị mới Thủ Thiêm ở quận 2. Phía quận 1, chân cầu nằm trong khu vực công viên cảng Bạch Đằng, gần kề với phố đi bộ Nguyễn Huệ; phía quận 2, chân cầu nằm tại công viên bờ sông ở khu A, phía nam quảng trường trung tâm của khu đô thị mới Thủ Thiêm. Đây là cây cầu không chỉ kết nối giao thông hai quận mà còn có thể sử dụng toàn bộ không gian của dòng sông. Ta sẽ có một không gian công cộng đặc biệt, một không gian của dòng sông, của đô thị, một không gian đặc thù sông nước. Ở ngay khu trung tâm, ta có thể kết nối với các di sản kiến trúc như Nhà thờ Đức Bà, các viện bảo tàng, chợ Bến Thành... và bên kia Thủ Thiêm là đô thị mới nhưng cũng có các di sản kiến trúc tôn giáo hàng trăm năm tuổi.

Từ vị trí của cầu đi bộ, xuôi về phía bến Nhà Rồng qua cầu Khánh Hội rồi theo kênh Tàu Hũ, Bến Nghé ta sẽ kết nối được với các không gian đặc trưng cho cảnh quan sông nước trên bến dưới thuyền, với đô thị giàu truyền thống, đa dạng về du lịch di sản, tâm linh và văn hóa là khu Chợ Lớn. Từ cầu đi bộ, còn có thể xuôi ra sông Nhà Bè, Cần Giuộc cũng có nhiều điểm tham quan thú vị, đặc biệt là khu dự trữ sinh quyển thế giới. Ngày tết cổ truyền, các tuyến đường trên cang thêm hấp dẫn với chợ hoa tết ở bến Bình Đông, bến Trần Xuân Soạn, hội xuân Phú Mỹ Hưng...

Từ vị trí cầu đi bộ, ngược về phía Ba Son rồi ra Văn Thánh, Bình Quới - Thanh Đa còn nhiều địa điểm tham quan. Đó là di tích lịch sử ở Ba Son, các bến thuyền và vườn cảnh hoa viên hấp dẫn của các khu nhà phức hợp hiện đại đẹp mắt dọc sông thuộc các khu đô thị mới như Saigon Pearl và Vinhomes (có Land Mark 81 tầng cao nhất Việt Nam); rồi tới các khu du lịch Tân Cảng và nhiều điểm khác ở Bình Quới - Thanh Đa. Ta cũng có thể sử dụng tuyến sông này kết nối với các điểm du lịch lịch sử, du lịch tâm linh, du lịch sinh thái như tuyến đi Hóc Môn, Củ Chi, đi Thủ Đức và rộng hơn nữa là cả Bình Dương, Đồng Nai.

Điều thuận lợi là hệ thống sông rạch ở vùng này có chế độ thủy văn khá thuận lợi, các di tích lịch sử, di sản kiến trúc văn hóa có bề dày lịch sử, có câu chuyện hấp dẫn. Hệ thống các tuyến, điểm tham quan hiện cũng đã bắt đầu hình thành.

Việc quan trọng nhất, theo tôi là kết nối và tổ chức ngay trong giai đoạn 1 từ bến Nhà Rồng ngược lên Thanh Đa - Bình Quới. Nếu được lãnh đạo quan tâm, các nhà chuyên môn có đề án tốt thì tôi tin là các nhà đầu tư sẽ sẵn sàng bỏ vốn hoàn thiện hạ tầng ở các điểm đến, đầu tư phương tiện.

Nếu tuyến đường di sản trên sông được hình thành thì cảnh quan sông nước sẽ được khai thác đúng mức, mang lại nguồn lợi lớn cho thành phố. Người dân cũng

có thể tham gia vào khai thác du lịch để tạo nguồn lợi cho bản thân. Vệt xanh bờ sông khi ấy sẽ được khai thác và bảo vệ, hệ thống các điểm du lịch, các di tích, các miệt vườn cây trái, trang trại chăn nuôi... đều có điều kiện phát triển.

Tôi mong và tin tưởng một ngày nào đó, con đường di sản trên bến dưới thuyền khởi đi từ bến Bạch Đằng ven sông Sài Gòn sẽ hình thành và trải dài, len lỏi khắp lưu vực sông Đồng Nai, sông Sài Gòn.

*SAU ĐƯỜNG HOA,
SÔNG HOA
SẼ LÀ LỄ HỘI MÙA XUÂN?*

Ảnh Đinh Quang Tuấn

Những điểm đến mùa xuân ở TP.HCM hiện có đủ đường hoa, vườn hoa, sông hoa với diện mạo mới, cách tổ chức mới. Tuy nhiên, theo các chuyên gia, nếu thành phố có được những lễ hội đường phố vào dịp xuân thì sức thu hút sẽ gia tăng, các không gian công cộng sẽ phát huy tốt hơn nữa công năng của nó.

BÀI THANH NGÀ
ẢNH TRẦN TRƯƠNG TÔN DZŨNG

Ảnh Shutterstock

ĐƯỜNG HOA NGUYỄN HUỆ BẮT ĐẦU XUẤT HIỆN TỪ NĂM 2004. Nếu tính theo số năm thì đường hoa đã có 16 năm nhưng trừ năm 2015 tổ chức ở đường Hàm Nghi thì đường hoa Nguyễn Huệ thực sự có mặt tròn 15 năm. Có thể là không dài so với nhiều điểm đến khác nhưng đường hoa Nguyễn Huệ lại có những nét đặc biệt.

Về lịch sử, đường hoa Nguyễn Huệ được thừa hưởng địa điểm từ chợ hoa Nguyễn Huệ xa xưa với vị trí trung tâm, đầu mối giao thông thuận lợi kết nối với các điểm tham quan, danh thắng. Về không gian, từ năm 2004 và đặc biệt từ 2015, đường hoa Nguyễn Huệ được quy hoạch thành phố đi bộ với chức năng quảng trường. Đây là không gian duy nhất ở thành phố hiện có thể quy tụ cùng lúc nhiều chục ngàn người tham gia hoạt động có chủ đề. Về tổ chức, đường hoa Nguyễn Huệ hiện đang vận hành theo phương thức có lãnh đạo chỉ đạo, có chủ đầu tư, mỗi năm đều quy tụ được giới chuyên môn về kiến trúc cảnh quan, chuyên gia các lĩnh vực để tổ chức sắp đặt theo chủ đề. Bên cạnh đường hoa hàng năm còn có Lễ hội đường sách. Đường hoa hàng năm được vận hành có kế hoạch từ ý tưởng đến triển khai thi công, truyền thông, tổ chức sự kiện kèm theo các dịch vụ bảo vệ, giữ xe, thông tin liên lạc, bán hàng... Có thể hàng năm vẫn còn tồn tại những ý kiến đóng góp như chủ đề đơn điệu, một số dịch vụ còn phiền hà... nhưng không thể phủ nhận thực tế là đường hoa Nguyễn Huệ thu hút đông đảo công chúng và đặc biệt, đã trở thành nơi check-in công cộng hàng đầu của giới trẻ dịp tết. Trên từ điển Wikipedia đã có mục từ “Đường hoa Nguyễn Huệ” với danh mục chủ đề hàng năm và đường dẫn hàng trăm bài báo, các tư liệu liên quan. Số lượt người đến đường hoa đã tăng từ

500.000- 700.000 đến cả triệu lượt người mỗi dịp tết.

Đường hoa Nguyễn Huệ thực tế đã trở thành điểm đến của Sài Gòn - TP.HCM những năm 2000.

Nếu đường hoa Nguyễn Huệ là không gian vui chơi thì Hội hoa xuân Tao Đàn lại là không gian thưởng lãm. Hội hoa xuân hàng năm được tổ chức tại Công viên Văn hóa Tao Đàn quy tụ các nghệ nhân, nhà sản xuất. Những người chơi hoa, cây cảnh, bonsai, cá cảnh... ở mức chuyên sâu đều mong đợi Hội hoa xuân như là một sân chơi chính thức, định kỳ hàng năm để tham dự các cuộc thi! Các sản phẩm như cây, hoa, cá, chim cảnh được trưng bày ở đây đều là những sản phẩm được chọn lọc, có “đẳng cấp”. Chính vì vậy, Hội hoa xuân Tao Đàn trở thành nơi thưởng lãm. Người dân đến đây không chỉ để vui chơi mà còn chứng kiến, xem những cây mai “đỉnh nhất”, gốc bonsai cầu kỳ, đắt tiền nhất; con cá đẹp nhất... Không gian của công viên Tao Đàn với tán rừng cổ thụ ngay trung tâm thành

Đường hoa Nguyễn Huệ thu hút đông đảo công chúng, và đặc biệt đã trở thành điểm check-in công cộng hàng đầu của giới trẻ vào mỗi dịp xuân về tết đến

Điểm độc đáo của chợ hoa bến Bình Đông là chợ họp ngay bên sông, các sản vật được bày trên thuyền, trên bờ, người bán người mua nhộn nhịp từ ngày 23 tháng chạp hàng năm

phố giữa đầu mối giao thông của các trục đường lớn là không gian thích hợp cho sân chơi hoa cảnh.

Dù thu hút đông đảo mọi người nhưng đường hoa, hội hoa xuân mới chỉ đáp ứng nhu cầu vui chơi, thưởng lãm. Muốn mua sắm thì mọi người phải tìm đến các chợ hoa xuân.

Ngày tết người dân thành phố có nhiều nơi để lựa chọn mua hoa trái nhưng có một điểm đến thú vị, độc đáo đang nổi lên về độ hấp dẫn là chợ hoa bến Bình Đông (quận 8). Chợ hoa tết bến Bình Đông nằm trên địa bàn phường 13, 14 quận 8, kéo dài khoảng 2km dọc kênh Tàu Hũ. Chợ hoa trên bên dưới thuyền được tổ chức bài bản, quy mô hơn và thu hút đông người hơn kể từ năm 2011, khi đại lộ Võ Văn Kiệt và hầm sông Sài Gòn được đưa vào sử dụng.

Điểm độc đáo nhất ở đây là chợ họp ngay bên sông. Ghe thuyền mang hoa trái, sản phẩm từ các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long như Tiền Giang, Bến Tre, Đồng Tháp... đậu trên bến để bán. Đa số cây trái và hoa được bày trên thuyền, một số ít được bày trên bờ. Thuyền chở hoa trái gợi lại hình ảnh những chuyến ghe thương hồ xa xưa khi đường thủy còn là đường vận tải hàng hóa chính kết nối miền Tây và miền Đông Nam bộ. Chợ thường họp từ 23 tháng chạp. Chợ hoa bến Bình Đông không chỉ thu hút cư dân quận 8 hoặc vùng lân cận. Nhiều người ở những quận xa và đặc biệt là du khách đến chợ Bình Đông trên bến dưới thuyền để có thể vừa chọn hoa trái vừa tham quan cảnh chợ độc đáo mang đặc thù sông nước Nam bộ.

Những năm gần đây, thời gian nghỉ tết được kéo dài. Trong dịp tết, nhu cầu mua sắm, giải trí, du lịch tăng cao. Rất nhiều không gian công cộng ở thành phố được dành để đáp ứng nhu cầu này và việc tổ chức cũng ngày càng bài bản hơn.

Tuy nhiên, các chuyên gia đô thị, du lịch cho rằng nếu thành phố có thêm những lễ hội truyền thống mùa xuân, có câu chuyện, có sự tích thì việc tổ chức sẽ thuận lợi hơn. Khi bài báo này lên khuôn thì TP.HCM vừa hoàn thành Lễ hội âm nhạc Hồ Chí Minh lần thứ nhất được đánh giá là thành công, ấn tượng và sẽ có hướng duy trì thường niên. Hy vọng trong một tương lai không xa, TP.HCM sẽ có những lễ hội đường phố, lễ hội mùa xuân chứ không chỉ là đường hoa, sông hoa thông thường!

Một số lễ hội đường phố nổi tiếng trên thế giới

1. Venice Carnival là một lễ hội thường niên được tổ chức tại Venice, Ý. Lễ hội kết thúc vào khoảng 40 ngày trước lễ Tạ Ơn của người Thiên Chúa ở châu Âu. Lễ hội nổi tiếng thế giới về những chiếc mặt nạ được trang trí rất kỹ lưỡng.
2. Lễ hội đua thuyền rồng ở Trung Quốc là một lễ truyền thống diễn ra vào ngày thứ 5 của tháng thứ 5 theo âm lịch, nên còn được gọi theo tên khác là ngày hội Song Ngưu được tổ chức ở nhiều thành phố.
3. Lễ hội Las Fallas ở Valencia, Tây Ban Nha. Từ Fallas dùng để chỉ các hình nộm khổng lồ bị đốt cháy trong lễ.
4. Lễ Thánh Patrick ở Dublin là một lễ kỷ niệm văn hóa và tôn giáo hàng năm được tổ chức vào ngày 17 tháng 3, ngày mất của Saint Patrick - vị thánh bảo trợ hàng đầu của Ireland.

TỦ BẾP ĐỨC - thương hiệu **HALO Kitchen**

Tết đến Xuân về, nhà nhà rộn ràng dọn dẹp, tân trang lại nhà cửa và khoảng không gian ấm áp, đoàn viên của gia đình không thể không nhắc đến là không gian bếp. Vì vậy, làm mới không gian nhà bếp cho tươi mát chuẩn bị đón Tết là việc bạn cần làm lúc này!

Halo Group giới thiệu tủ bếp cao cấp thương hiệu **HALO KITCHEN** nhập khẩu từ Đức, được sản xuất bởi nhà máy lớn nhất và hiện đại nhất trên thế giới. Tủ bếp Halo Kitchen được sản xuất 100% trên dây chuyền tự động, đa dạng với 95 mẫu cửa tủ, 70 kiểu dáng tay cầm, 46 kiểu thiết kế mặt bếp, 72 màu nền, ... luôn đáp ứng xu hướng thiết kế mới nhất, hiện đại nhất, tinh xảo trong đường nét và đẳng cấp trong tính năng sử dụng, ... mang đến sự lựa chọn tối ưu nhất cho khách hàng.

“Chất lượng là cốt lõi” luôn được Halo Group tâm niệm như kim chỉ nam cho mọi hoạt động. Sự hài lòng và an tâm là thước đo đánh giá cho sự thành công của đơn vị tư vấn, xây dựng và cung cấp vật liệu hoàn thiện nội thất hàng đầu Việt Nam.

MỘT SỐ SẢN PHẨM TIÊU BIỂU:

Gạch ốp lát Ấn Độ

Sàn nhựa ngoài trời Newtechwood

Đá solid surface/ Đá quartz

Thiết bị vệ sinh cao cấp

Tấm pin, Inverter &Ắc Quy

CUNG CẤP VẬT LIỆU HOÀN THIỆN NỘI - NGOẠI THẤT

- Gạch ốp lát, Gạch landscape - hồ bơi
- Đá Solid surface - Đá nhân tạo
- Ván sàn công nghiệp - Ván sàn kỹ thuật
- Sàn nhựa ngoài trời - Sàn nhựa vinyl
- Cửa gỗ, cửa thép chống cháy
- Len thanh nhựa - Giấy dán tường
- Thảm khung nhôm Đức cao cấp
- Thiết bị bếp gia dụng nhà bếp
- Thiết bị Điện mặt trời, Inverter, Ắc Quy
- Thiết bị vệ sinh: **Roca, Johnson Suisse, HALO**

ĐỐI TÁC CHIẾN LƯỢC:

- Chủ đầu tư:** Novaland, MIK Group, SSG Group, Him Lam, Sơn Kim Land, Becamex Tokyu, ...
- Thầu xây dựng:** Hòa Bình, Coteccons, Posco, ...
- Đối tác nước ngoài:** Capital Land, Keppel Land, Cantavil, Takashimaya, ...

Từ kênh cũ đến bến mới

Áp lực từ phát triển kinh tế khiến một Sài Gòn quang đãng, phóng khoáng ngày càng trở nên ngột ngạt, chen chúc hơn. Tìm đâu khoảng trống trời nước của những bến sông, nơi mọi người có thể tiếp nạp, đọng đầy giá trị nhân văn cho chốn cư ngụ?

BÀI CHÂU TỬ - THÀNH ĐẠT ẢNH HUYNH NHI - BÌNH DUY

Tìm đâu một Sài Gòn sông nước...?

Sài Gòn dấu qua bao đổi thay, vẫn được mặc định như một đô thị sông nước. Cái chất sông nước ấy không chỉ bởi thành phố nằm bên dòng sông, như bao thị tứ khác ở dải đất Việt “quê tôi ai cũng có một dòng sông bên nhà”. Ngay từ những ngày đầu hình thành, sức sống của thành phố này đã khởi đi và giữ lại từ những dòng sông, bến nước. Một đô thị từ buổi non trẻ tràn đầy sức sống nhờ những con kênh bờ rạch, mà hôm nay vườn mình soi bóng cũng bởi mặt nước uốn quanh. Cũng từ đó mà hình ảnh trên bến dưới thuyền dần đi vào trong tâm thức mỗi người dân Sài Gòn một cách mộc mạc, chân phương nhất. Thế nhưng, cùng với tiến trình phát triển của lịch sử, quá trình xây dựng Sài Gòn - TP.HCM cũng làm phai mờ và lãng quên chính bản sắc thân thương này. Hàng loạt các công trình cao tầng chen chúc nhau vươn lên, che lấp dần những giá trị vốn được hình thành và tạo nê nếp cho cuộc sống Sài Gòn. Có thể tìm đâu một Sài Gòn sông nước ngày xưa?

Con kênh ngày xưa, giờ có thân và quen?

Hòa mình vào những dòng người ngược xuôi, đã bao giờ kịp nhận ra rằng hầu hết sự đông đúc, nhộn nhịp đều tập trung vào những giao lộ, trung tâm thương mại... trong khi nơi tiếp cận với bờ sông Sài Gòn lại dần mất đi cái chất bến bờ, mà chỉ còn lại các đồn nén của giao thông và mưu sinh phố xá. Nhìn nhận vấn đề như thế, hãy thử suy nghĩ: tại sao không thể trả lại vẻ đẹp trên bến dưới thuyền vốn có?

Chắc hẳn một cư dân Sài Gòn không ai là không biết đến phố đi bộ Nguyễn Huệ. Thế nhưng, có mấy ai còn nhớ nơi ấy đã từng là một dòng kênh mang tên Charner.

Phố đi bộ Nguyễn Huệ khởi thủy là con kênh lớn với tên gọi Kinh Lớn (sau đổi thành Charner) dẫn nước từ bến Bạch Đằng vào đến trước Dinh xã Tây - nay là UBND TP.HCM

Một góc phố đi bộ Nguyễn Huệ của nhóm thiết kế

Bằng cách đưa dòng nước quay trở lại, thông qua kênh dẫn và hồ tràn kiểu mới, đồng thời tạo nên một bến thuyền du lịch hiện đại, đáp ứng được mục đích công năng vận chuyển công cộng, kênh cũ hoàn toàn có thể được “hồi sinh” nơi bến mới.

Đĩ nhiên các chĩng lớp của lịch sử hầu như không thể quay lại ban đầu. Đĩ nhiên ngày mai không thể cứ mãi trông chờ vào hình ảnh của một hĩm qua đã thành quá vãng. Nhưng giải pháp từ ý tưởng khôi phục “dòng chảy” là điều có thể hình dung và tạo sự kết nối, đồng thời đóng góp cả về mặt kỹ thuật cho khả năng giám ngấp. Bằng những cung bậc khác nhau, một không gian có sự kết nối giữa quá khứ và hiện tại, giữa hiện tại và tương lai hoàn toàn có thể tạo nên một sợi dây liên kết vững chắc nhờ nền tảng của cấu trúc đô thị hợp lý.

Hồi sinh cũng không có nghĩa là tạo dựng lại một bản sao y hệt trong quá khứ, mà phải phối hợp được với tiếng nói chung của thời đại. Vì vậy, công trình tạo ra cần đáp ứng được các giá trị dịch vụ công cộng, cũng như đủ khả năng đón trước các biến động trong sử dụng để thổi được sức sống vào đoạn đường tuy gọi là phố đi bộ nhưng đang dần có những nhảm chán về công năng và thiếu liên kết chặt chẽ về hình thức.

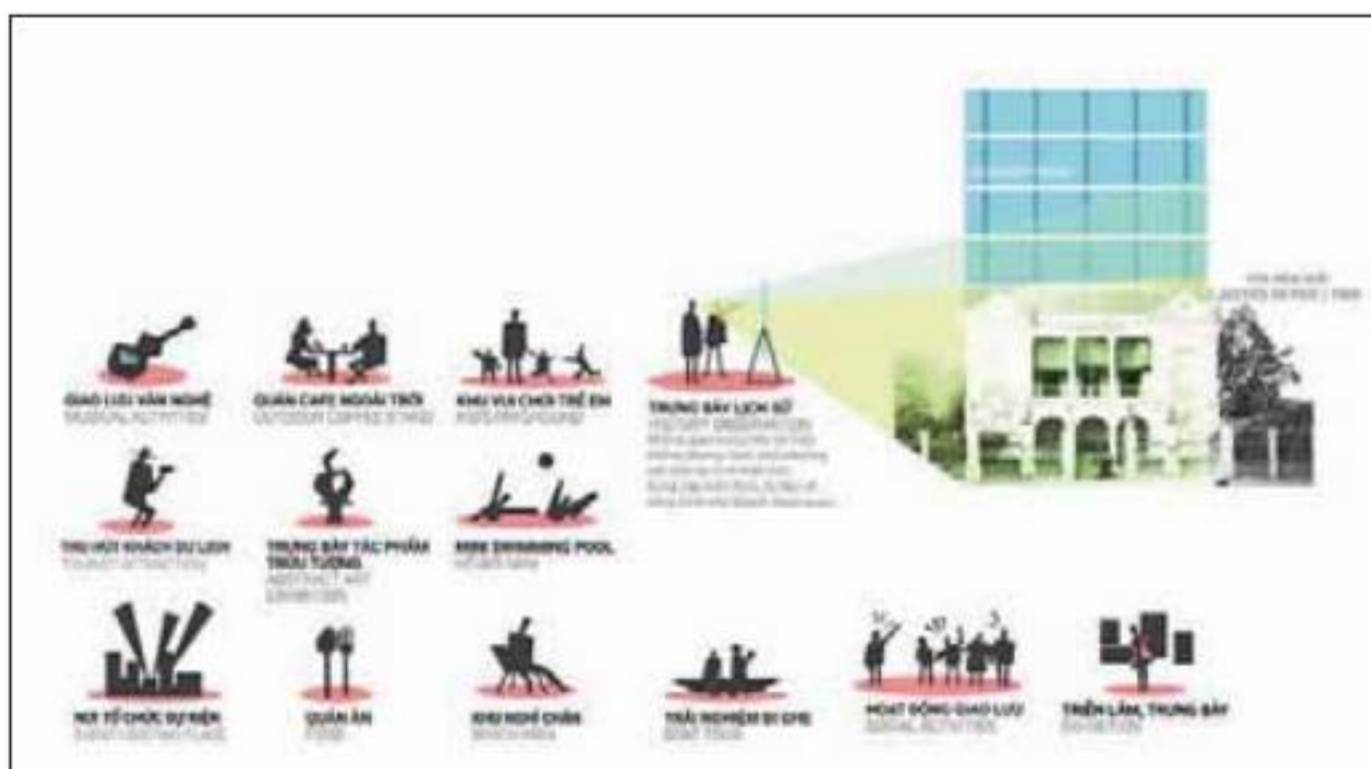
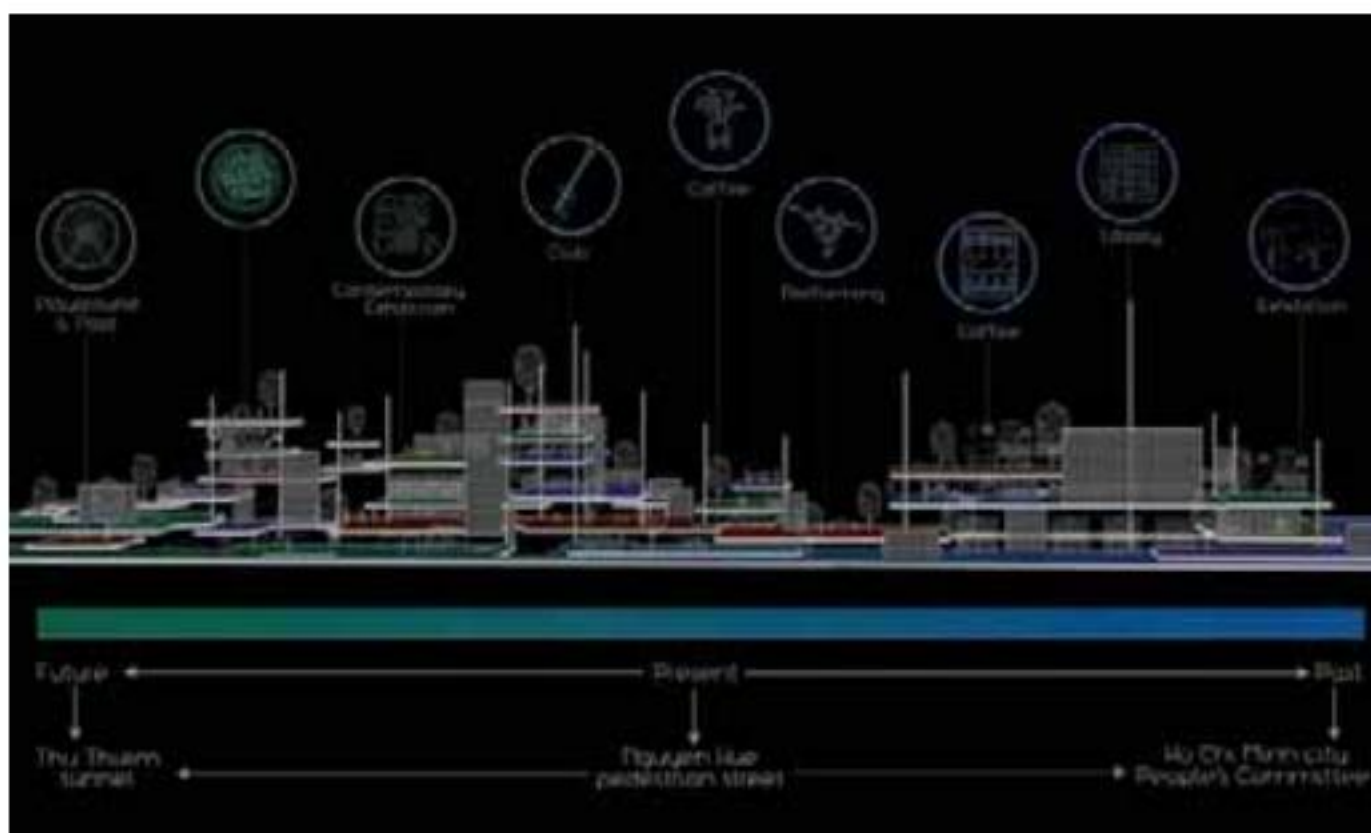
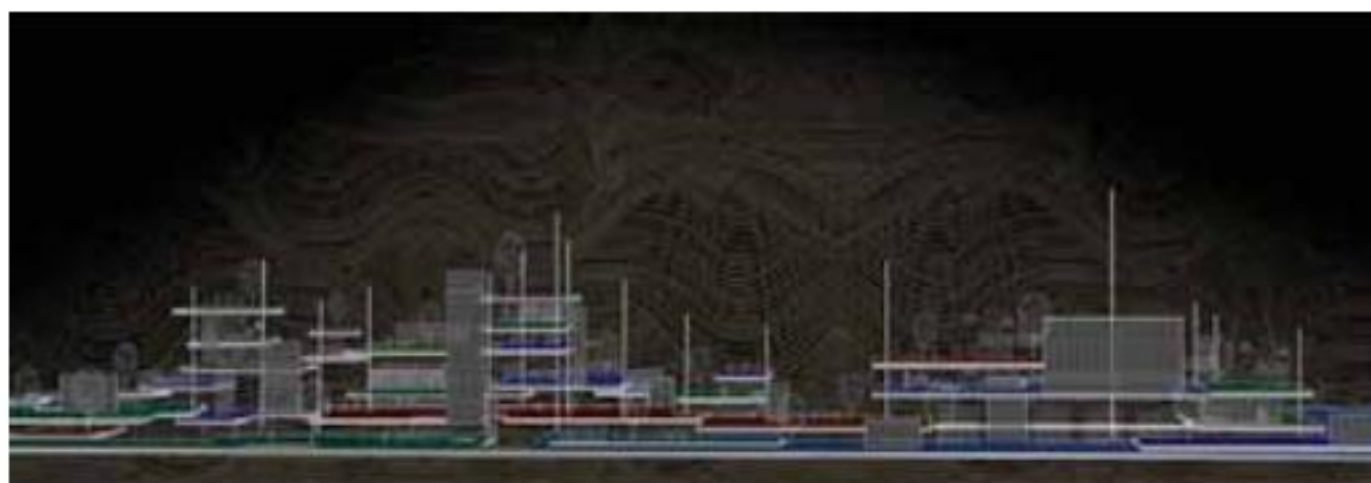
Từ kênh cũ đến bến mới

Vĩi chủ đề cuộc thi “Đấu ấn Sài Gòn 21” và bằng cảm nhận của thế hệ người trẻ nhìn về Sài Gòn, phương án thiết kế này xuất phát từ mong muốn truyền bá hình ảnh một Sài Gòn vừa hiện đại, năng động nhưng cũng rất đĩi hoài niệm, nhẹ nhàng. Gĩi nhắc một thời huy hoàng của dòng kênh Chợ Vải, một nơi đã từng rất rộn ràng người qua kẻ lại, thuyền bè mua bán tấp nập. Hình ảnh trên bến dưới thuyền đã được tái hiện lại một cách rõ ràng nhất, dòng kênh đã trở lại và mang hơi thở của thế kỷ 21 với những hoạt động văn hóa giải trí đa dạng: cà phê, triển lãm, trình diễn nghệ thuật, tổ chức sự kiện văn hóa, thư viện... Những tấm platform với những cao độ và hoạt động khác nhau sẽ tạo điều kiện cho sự tương tác giữa con người với con người và con người với dòng nước được tăng thêm. Những người mong muốn tìm lại sự hoài cổ hay tìm nơi vui tươi tràn đầy sức trẻ hoặc ngay cả muốn kết nối lại với thiên nhiên cũng sẽ không cĩ đơn khi đến đây. Công trình sẽ là tụ điểm mới cho mọi thế hệ giúp nâng cao đời sống tinh thần và truyền tải hình ảnh của một Sài Gòn sông nước thật đẹp.iii

ThS. KTS Nguyễn Bích Hoàn (Trưởng bộ môn Lý luận và Lịch sử, khoa Kiến trúc - ĐH Kiến trúc TP.HCM): “Dù mọi thứ đang là ý tưởng. Dù nhóm thiết kế giải pháp này mới chỉ được Giải Ba workshop “Đấu ấn Sài Gòn 21” do Khoa Kiến trúc TP.HCM tổ chức (11-2019) thì vẫn có thể nhận ra ngày mai vẫn luôn cần bắt đầu từ hĩm nay. Tương lai nằm trong tay những người trẻ đầy nhiệt huyết, cĩ kiến thức và thái độ đúng, để giữ vững một niềm tin rằng diện mạo phát triển bền vững của Sài Gòn - TP.HCM không phải là thiếu cơ hội được khôi sắc hơn, chỉnh chu hơn”.

Dự án của nhóm thiết kế nhằm mục đích kết nối quá khứ, hiện tại và tương lai

Mô hình hoạt động của phố đi bộ Nguyễn Huệ của nhóm thiết kế

Sài Gòn - Chợ Lớn trẩy hội xuân

Tết Nguyên đán, Nguyên tiêu, Lễ cúng bà Thiên Hậu, Lễ cúng Quan Đế Thánh Quân, Lễ khai ấn, Lễ cầu an... cùng những hoạt động ở phần hội với nổi trội là Lân - Sư - Rồng xuất động, tạo cho Sài Gòn mùa tết khắp nơi rộn ràng, an vui gắn liền với bản sắc văn hóa và phong tục riêng của cộng đồng cư dân bản địa.

BÀI VÀ ẢNH THIÊN AN

DÂN SÀI GÒN HAY TRUYỀN KHẨU “ĂN QUẬN NĂM...” ý gợi về phong vị ẩm thực độc đáo của người Hoa vùng Chợ Lớn. Nhưng mỗi độ xuân về, có lẽ phải đổi lại thành “chơi quận năm”, bởi miền Đê Ngan xưa ấy đang lưu giữ nhiều bản sắc văn hóa rõ nét. Xuân đến, nét đẹp truyền đời ấy lại có dịp bộc lộ, phô diễn bằng những lễ hội, lễ cúng cùng nhiều hoạt động văn nghệ dân gian, góp cho hội xuân thêm phần rộn rã.

Ảnh trên Nghệ thuật múa Sư với nét vui tươi, rộn ràng, mang tính giải trí cao **Ảnh dưới** Tam Đa (Phước - Lộc - Thọ) trong lễ diễu hành mừng xuân trên đường phố Sài Gòn

Tết đến, riêng với các đội Lân - Sư - Rồng, là dịp trọng đại của năm khi tinh hoa cả năm rồng luyện tập có dịp phô diễn trước khán giả ái mộ. Gù gẫm trong từng bước nhảy, vũ đạo của Lân - Sư - Rồng là niềm tin vào sự an lành, vui tươi, hạnh phúc, tài lộc.

Ảnh trên Đội múa rồng trứ danh của đoàn Kim Long Phước Kiến trong một lần biểu diễn trước Hội quán Ôn Lăng
Ảnh dưới Diễu hành trong tết Nguyên Tiêu qua đường phố Chợ Lớn

Ở vùng Chợ Lớn, mỗi chùa miếu, hội quán, đều có những đội Lân - Sư - Rồng hoạt động riêng. Vào mùa xuất động (đi biểu diễn), các đội chuẩn bị trang phục, cùng đầu linh thú mới hoàn thiện, đem đến chùa miếu làm lễ khai quang điểm tinh. Nghi lễ này gắn với tích truyện thú vị, rằng Trương Tăng Dao là danh họa thời Lương nổi tiếng với lối vẽ tranh sống động như thật. Lân nọ ông vẽ 4 con rồng không mắt trên bức họa chùa An Lạc ở Kim Lăng. Mọi người thắc mắc, lão Trương giải thích nếu chấm mắt cho rồng, nó bay đi mất. Không ai tin lời và một mực nài ông “điểm tinh” cho rồng. Ông nghe theo nhưng khi vừa hoàn thiện đôi mắt cho 2 con rồng thì sấm động vỡ tường, rồng cưỡi mây bay vào không trung, 2 con chưa vẽ mắt còn nguyên trên vách. Từ truyền thuyết ấy, bộ môn múa Lân - Sư - Rồng xem “Khai quang điểm tinh” vừa là hình thức trình báo thần linh, vừa mang niềm tin sau khi được vẽ mắt, linh thú vô hồn sẽ có tinh thần mới, sống động, oai phong, khi biểu diễn mang lại niềm an lành, sung túc, hạnh phúc, phát đạt.

Các chùa, miếu diễn ra nghi thức khai quang điểm tinh thường

là chùa Bà Thiên Hậu, chùa Ông, Hội quán Tam Sơn, Nhị Phú Miếu... Ngày nay, trình độ các đội Lân - Sư - Rồng đã có nhiều bước tiến nổi trội, hòa nhập, nhưng vẫn lưu giữ nhiều dấu ấn bản sắc riêng. Bang Phước Kiến giới múa rồng. Hải Nam có múa Sư. Quảng múa Lân... Mỗi nét đặc trưng riêng biệt ấy khi hội tụ trong ngày xuân, trở thành màn trình diễn ấn tượng, đa sắc màu văn hóa, kết hợp cùng kỹ thuật, phong cách, âm nhạc, trang phục... để nâng tầm Lân - Sư - Rồng nay

không gian TẾT

Ảnh trên trái Ban thờ ông Hồ với nghi ngút nhang khói, vật cúng ở Hội quán Ôn Lăng **Ảnh trên phải** Thần tài tán lộc cho người tham dự lễ hội xuân ở Chợ Lớn **Ảnh giữa** Thương gia bày mâm cúng trước bàn thờ Quan Công ở Hội quán Nghĩa An **Ảnh dưới trái** Ban nhạc Triều Quân trình diễn ở Hội quán Nghĩa An rằm Nguyên Tiêu **Ảnh dưới phải** Bánh bao trường thọ, vịt quay... những vật cúng quen thuộc lên Quan Thánh Đế Quân

trở thành môn nghệ thuật không thể thiếu trong những ngày hội xuân, lễ tết.

Dịp xuân về, dạo quanh các hội quán, chùa miếu, nơi thờ tự của cộng đồng người Hoa, cũng sẽ thấy ở đó phần lễ được chú trọng, chăm chút tỉ mỉ. Từng mâm cúng được bày biện bắt mắt, với ông Hồ ở Hội quán Ôn Lăng, sẽ là hoa trái, có cả miếng thịt heo sống dâng lên, kèm những lời khấn nguyện mong một năm mới an lành, hưng vượng.

Dân làm ăn, thương nghiệp lại chọn đến Hội quán Nghĩa An, nơi thờ Quan Thánh Đế Quân, với lễ vật cúng tế thường gồm heo quay, vịt, bánh bao trường thọ, bánh tổ, ngũ quả, giấy tiền vàng mã, nhang đèn, trà, rượu... Lễ cúng mang quan niệm rằng Quan Công là một người giỏi tài chính, phát minh ra “nhật danh bạ” cùng phương cách quản lý nguyên - thu - xuất - tồn hàng ngày rõ ràng, được tôn phong là “Thủ hộ Thần thương nghiệp”, kết hợp cùng phẩm chất “Nghĩa - Tín”, đều là biểu tượng căn cốt trong kinh doanh, nên được giới thương nhân hết mực kính trọng, tôn thờ.

Chuyến du xuân vào Sài Gòn - Chợ Lớn còn là cơ hội được tận hưởng những làn điệu âm nhạc dân tộc của

Ảnh trên Màn trình diễn múa Sư vui nhộn ở Chợ Lớn
Ảnh giữa Khách thập phương đụng tay vào ức ngựa xích thố cầu may đầu năm mới **Ảnh dưới** Hội quán Ôn Lăng với trang hoàng rộn ràng đón xuân

Tín ngưỡng thờ Ông - Bà (Quan Công - Thiên Hậu) trong cộng đồng người Hoa Chợ Lớn nay đã hòa nhập cùng đời sống bản địa, góp cho đời sống tâm linh thêm phong phú, giàu bản sắc, là giá trị văn hóa đáng được bảo lưu, gìn giữ để nét đẹp ấy trường tồn và phát triển trong cộng đồng người Hoa, và cả dân tộc Việt

các đội nhạc Triều Quân, Thống Nhất, Sư Trúc Hiên... trình diễn tại các hội quán, với rộn ràng trống - thanh la, kèn hơi... tạo thêm không khí huyền ảo, mang hàm ý xua đi tà khí, đem lại sự trong sạch cho không gian lễ hội để mọi người cùng hưởng xuân trong an lạc, thái bình.

Hội xuân vùng Sài Gòn - Chợ Lớn luôn tiếp diễn với các hoạt động lễ - hội nối tiếp, kéo dài đến hết rằm Nguyên Tiêu. Một chuyến du xuân qua mùa lễ hội, hẳn sẽ là một hành trình trải nghiệm và khám phá thú vị về đời sống đa văn hóa, đa sắc màu của Sài Gòn xưa và nay.

Tết

của
một
thời

NĂM NÀO CŨNG VẬY, BẦY CON NÍT BẮT ĐẦU NGHỈ HỌC

sau khi ăn liên hoan tết là má tôi nhắc mấy ông con trai câu đó. Hăm ba, hăm bốn tháng chạp thì còn sớm, lấy nước xong rồi cũng sẽ dùng hết. Phải đợi đến hăm tám, hăm chín tết, thức ăn các thứ đã nấu xong, nhà cửa đã lau chùi, chỉ còn lo cúng kiến thì phải trữ nước cho mấy ngày tết sau khi đã đóng giếng để cho giếng “nghỉ ngơi”.

Cúng giếng là phong tục cổ mà từ thời trước 1975 ở Sài Gòn - Gia Định vẫn còn duy trì. Nhà anh rể tôi ở Phú Nhuận có cái giếng nằm trong sân nhà, không tết nào thiếu lễ cúng giếng vào trưa giao thừa rước ông bà, sau khi đã đổ đầy nước các lu khắp. Lễ vật là đĩa trái cây và bình hoa đặt bên miệng giếng. Đến sáng mừng một đầu năm, ba của anh lại thắp nhang trên bàn thờ và khấn chư thần cho giếng có nước ngon nước ngọt. Nhà chồng của di tôi bên ngã tư Bình Hòa cũng có giếng

“Lo mà lấy nước đổ đầy lu đi, cúng giếng đến nơi rồi kìa!”.

BÀI VÀ ẢNH PHẠM CÔNG LUẬN

riêng nhưng cả xóm dùng nhờ. Cha chồng của di cũng cúng giếng dâng hoàng, nhưng khi hàng xóm giữa chừng hết nước xài trong mấy ngày đầu năm, qua xin đôi gánh, ông tình bơ cho lấy nước cho đủ mấy phụ nữ trong nhà cần nhần. Thời gian giếng đóng từ chiều ba mươi cho đến mùng ba đầu có ngấn, trong khi đó ngày tết vẫn phải nấu nướng, khách khứa đông, rửa chén nhiều nên mau hết nước. Cho nên những chiều ba mươi, cả xóm huy động ra bao nhiêu lu, thùng thiếc con sò, xoong nồi để chứa nước càng nhiều càng tốt. Cả xóm xếp hàng thả thùng vớt tận đáy cái giếng tôi nghiệp đến nổi mạch nước không rỉ nước. Mấy

cục lọc nước hình trụ của từng nhà chuyển từ màu trắng sang vàng khè, được dùng sát tối giao thừa. Tới quá trưa ba mươi, giếng được đóng lại bằng một cái nong tre lớn.

Tối giao thừa, vậy mà cũng có người mò ra giếng. Trong bóng tối, tôi thấy họ thắp nhang đầu đó lập lờ, lên, khấn vái rồi đứng một hồi mới bỏ đi. Mấy anh chị hẹn hò nhau tạm thời rời xa cái giếng vì không còn cơ gặp nhau nữa.

Nhớ về cái giếng, tôi nhớ những ngày tết xưa giản dị và yên vui. Ba má lo đi làm hay đi bán ngoài chợ, con cái sau buổi liên hoan ở lớp thì nghỉ tết hơn cả tuần lễ. Đá banh hay coi phim rạp Văn

Cắm được vài buổi cũng chán, mấy anh em xúm nhau lo dọn dẹp nhà, lau cửa, đánh bóng lư đồng, chà sân, lật lá mai. Xong việc, tôi đi vòng quanh xóm xem người ta dọn nhà ăn tết mà vui... ké. Đứng xem họ quét vôi nhà, sơn cửa, chỉ hít mùi sơn vôi thôi mà thấy tết đến gần hơn. Có khi tôi đạp xe lang thang qua xóm đưa bạn học. Xóm nó lo ăn tết vui gặp mấy lần xóm tôi. Mấy ông già sau khi dọn dẹp xong, rủ nhau qua nhà nhậu. Nhậu ở nhà ông này rồi lúc khác chuyển sang nhà kia. Gần nhà lại có cái lò làm bì heo, nó bảo mấy ông nhậu hoài không hết mỡ, tai heo rồi lỗ mũi heo mỡ phá lấu thêm đĩa củ kiệu. Ông nội nó có rẫy cái ở miệt Cây Gõ, có trồng ổi mỡ nên hùn mỡ tươi rồi ai cũng khoái. Có lần ba nó dất mấy ông bạn Mỹ trong sở làm về xóm chơi, mấy ông già kéo vô nhậu luôn. Mấy ông Mỹ ban đầu e dè, sau vui vẻ chơi tới bến, uống tới đầu đỏ mặt, đỏ cổ, đỏ ngực tới đó. Phụ nữ và đám con nít cả xóm bu lại rần rần.

Nhắc về những cái tết hồi xưa ở Sài Gòn, một anh bạn khác kể tôi nghe một câu chuyện tức cười. Hồi sau 1975, ba anh từ công chức thời trước chuyển sang kiếm sống nuôi gia đình bằng nghề đập xích lò. Khác với nhiều người phải đi thuê xe, nhà anh được người thân ở nước ngoài gửi tiền về đủ mua một chiếc. Mỗi ngày, ba của anh đạp từ sáng đến chiều, buổi tối thì thỉnh thoảng

người anh trai lớn lấy ra đập kiếm tiền xài vặt. Nhiều người đề nghị thuê lại mỗi buổi tối nhưng ba anh lắc đầu.

Đến gần tết, một anh trong xóm qua than thở là nhà nghèo quá không có tiền ăn tết và ngó ý thuê lại chiếc xích lò vài ngày kiếm tiền mua áo tết cho con. Ba của anh thấy tội nghiệp, lại đang lúc mới nhận thùng thuốc tây gửi biếu từ nước ngoài nghĩa là có tiền xài, nên đồng ý cho anh ta mượn trong mấy ngày cuối tuần, không phải trả tiền thuê. Anh kia rất mừng, tranh thủ đạp xe từ sáng đến tối mịt mới mang trả. Đến ngày cuối cùng, anh ta đẩy trả chiếc xe vào nhà lúc khuya 27 tết. Sáng hôm sau, bạn tôi bất ngờ thấy bỗng dưng nhà có một cây mai gốc to, đẹp rực rỡ với bông và nụ tràn đầy vàng rực trong nắng sớm. Cả nhà không biết cây mai ở đâu ra thì thấy anh hàng xóm cười nhăn nhơ đi tới nói lời cảm ơn và xin biếu cây mai. Ba anh bạn tôi nhìn cây mai cổ thụ này biết là loại mắc tiền, làm sao anh ta có được, số tiền mua cây mai có khi gấp rất nhiều lần tiền công ba ngày đạp xe. Hỏi gan, anh này nói thiệt là tối hôm qua anh ta chở một ông cụ về nhà trên đường Hố Xuân Hương miệt Bà Chiểu. Nhà ông cụ là một ngôi nhà vườn rộng có nhiều cây kiểng đẹp. Ông cụ trả tiền xong đi vào, bỏ anh ta với cái cổng không đóng. Thấy cây mai đẹp quá để cạnh cổng phía trong vòng rào, anh ta

bụng lên xe chở về để biếu “ông thầy” đã cho mượn xích lò!

Ba anh bạn tôi tá hỏa vì nhà mình đang trù “đổ gian”. Ông hồi thúc anh kia mang trả lại cho mau. Tối hôm đó, phải cho anh ta mượn chiếc xích lò lần nữa, khiêng cái chậu lên xe giùm và tiễn đi, bụng có phần hồi hộp. Lát sau anh ta về, cười toe toét báo: “Con đã đặt cây mai trước nhà rồi giật chuông cho người nhà ra mang vô”. Cả nhà bạn tôi thờ phào.

Anh này là dân trong xóm về từ vùng kinh tế mới, may là còn giữ được ngôi nhà nên có chỗ quay về. Vài năm

đầu thập niên 1980, khu chợ Ga ở Phú Nhuận có vài gia đình cũng từ Bù Đăng, Bù Đốp bỏ về thành phố vì không quen chịu cực, không biết trồng trọt và khi về cũng không còn nhà ở vì đã bán trước khi đi. Họ sống trong những góc chợ trống, tối ngủ trên các sạp. Đàn ông đàn bà thì gầy gò, nhưng đám con nít còn giữ nét sáng sủa trên khuôn mặt. Những người bán ở chợ cảm thấy phiền hà, thỉnh thoảng lại la mắng đám con nít và cầu nhàu người lớn trong số đó. Má bán hàng đến trưa ba mươi, tôi ra đóng sạp hàng phụ má và thấy họ loay hoay cúng rước ông bà trên nóc hầm xi măng ủ chuối bằng đĩa mì xào, đĩa bánh mì hấp và cái bình bông nhỏ cắm bông vạn thọ. Vài bác gái bán cá đông, đồ lễ-ghim thường ngày hay la mắng, trước khi nghỉ ăn tết còn cho họ mấy cái bắp cải còn nguyên, ít cá vụn, khoai mì... Má tôi cũng cho hai bịch kẹo cứng Vinabico cho đám con nít. Họ chỉ ở trong chợ qua hai cái tết rồi đi đâu mất.

Đó là vài câu chuyện tết vụn vặt trên đất Sài Gòn - Gia Định cách nay trên dưới bốn mươi năm trước. Đó là những năm còn nhiều người nghèo, nhưng tình người lúc đó còn đầy, ngày tết còn là một khoảng thời gian thiêng liêng chứ không phải là kỳ nghỉ dài để đi du lịch như bây giờ.

Mua sắm trực tuyến đã trở thành thói quen thường nhật của mọi nhà. Nhờ vậy những Black Friday, Single Day, siêu sale đã thành công ngoài sức tưởng tượng... Mua hàng online đang mang đến cho người tiêu dùng các cơ hội chọn lựa nơi bán tốt nhất, có giá rẻ nhất, cửa hàng uy tín nhất hay món hàng mới lạ nhất từ những nơi xa xôi nhất "ship" về.

THẾ NHUNG, VÀO MÙA TẾT THÌ CÓ VẼ NHƯ MUA SẮM ONLINE VẪN CHƯA THAY ĐƯỢC CHỢ TẾT.

Bởi chỉ ở đây mới có thể xem bằng mắt, nghe bằng tai, lựa tận tay và thậm chí nếm bằng lưỡi từng món, từng món đặc sản chỉ Tết mới có.

Phong vị xuân riêng từng chợ

Món ngon ngày Tết có hàng trăm hàng ngàn thứ, mà trong đó các loại quà quê, đặc sản vùng miền lại luôn được ưa thích nhiều hơn. Và mỗi khu chợ Tết ở Sài Gòn đều có những nét riêng.

Gần 50 qua, khu vực Phạm Văn Hai (quận Tân Bình) vẫn nổi tiếng với các món măng-giò-cá kho-thịt đông-bánh chưng-miến dong-trà xanh kiểu Bắc. Từ trong nhà lồng, lan ra các con đường ven chợ đều có các món đặc sản từ Bắc đưa vào hoặc do người Bắc làm tại Sài Gòn. Món bánh chưng ngọt với nhân đậu xanh trộn gừng và đường hiếm có nơi nào bán, chỉ có thể mua hoặc đặt ở khu này.

Chợ Bà Hoa (quận Tân Bình) vẫn thế, nổi tiếng với

Chợ Tết truyền thống vẫn còn hấp dẫn

BÀI BÍCH NGÀ ẢNH TÔN DZŨNG, NGỌC HOÀI

củ nén, bánh tráng, bánh thuẫn, mắm cá, chả... gói theo đặc trưng miền Trung. Bánh tráng nhúng kiểu Quảng với lớp bánh dày, phải nhúng dầm nước rồi chờ bánh mềm mới đem cuốn với rau sống và thịt luộc, chấm mắm nêm; chỉ có ở đây mới đậm đà, mới dai, mới quyến rũ vị cay vị mặn vị béo. So với tỏi hay hành, củ nén có mùi thơm đặc trưng mà hễ nấu mì quảng, hay làm nước chấm mắm cá thì không thể thiếu nó.

Sài Gòn thuộc phương Nam, chợ nào cũng tràn ngập các loại đặc sản miền Nam. Nhưng chợ Campuchia trong con hẻm nhỏ đường Lê Hồng Phong (quận 10), nổi trội hơn bởi những món khô, món mắm đặc sản các nơi khác ít có, chẳng hạn như khô nhái, khô cá trên, khô cá tra Biển Hồ. Khô cá sặc Campuchia không quá mặn, cá tươi phơi độ khô vừa tới. Khô tra phồng Biển Hồ, có đặc trưng là phần mỡ vàng và thơm, khi chiên lên, miếng khô sẽ phồng to. Mắm Bo Chóc thơm dậy mùi có thể dùng nấu lẩu hay chế biến các món theo khẩu vị riêng. Chợ Bà Quẹo (quận Tân Bình) ngày thường nổi tiếng với các loại rau thơm, rau mùi, thì dịp Tết là nơi tập trung các loại bánh ú, bánh tét đúng kiểu Nam bộ. Cạnh bánh tét thịt mỡ, có bánh tét trứng muối, bánh tét đậu, bánh tét chuối, bánh tét chuối dừa... Ngày nào chợ cũng có bánh mới và mỗi loại đều có đủ các cỡ từ nhỏ đến lớn cho các gia đình mua theo nhu cầu.

**Chỉ có chợ
ngày tết
với muôn
vạn sản vật
mang đến
cái không
khí sôi động,
náo nhiệt
của mùa lễ
hội mua sắm
tất bật nhất
trong năm**

Chợ Thủ Đức (quận 5) từng được mệnh danh là khu dành cho “nhà giàu” bởi diện tích chợ không lớn, nhưng lại chuyên cung cấp các món ngon với giá không rẻ. Quanh khu chợ, kết nối với các quầy hàng trên đường Nguyễn Trãi là tụ điểm của các loại bánh tổ, bánh mè, bánh bò dùng để cúng tất niên và khai trương đầu năm. Bánh được tạo hình tháp, hình tròn, hình hoa sen với các màu sắc đỏ, hồng gắn với may mắn, phát đạt. Nổi tiếng nhất ở chợ này, phải kể đến bánh củ cải và bánh khoai môn hấp, món ngon của người Hoa.

Tết, tết đến rồi

Tết đến trong mỗi ngôi chợ là không khí ồn ào náo nhiệt, là cảnh người mua kẻ bán tấp nập, là hàng hóa bày ngút lối đi, là cảm giác mắt thấy-tay nghe-tay sờ và miệng có thể nếm được các món ngon dịp tết. Đạo chợ bánh mứt có thể thỏa thích nếm chút ngọt của mứt bí, chút chua của mứt me, vị cay của mứt gừng. Xen giữa tiếng chào mời, tiếng trả giá có kẻ từng đồng, là những tiếng rao, lời thoại để giới thiệu cho khách món ngon tết vừa có của người bán hàng.

Ba ngôi chợ bày bán nhiều loại mứt, trái cây sấy là Bình Tây, An Đông và Bến Thành. Xu hướng dùng trái cây sấy thay cho mứt quá nhiều đường đã xuất hiện từ nhiều năm trước, đến nay càng nở rộ với nhiều loại trái cây hương vị mới. Hầu hết các loại trái cây có vị chua ngọt đều được chọn làm mứt hoặc sấy. Trái cây sấy hiện có khoảng 30 loại như thanh long, thơm, đu đủ, xoài, dâu, nho, chanh dây, cóc, mít, nhãn, sori... Mứt trái cây cũng được tẩm thêm hương vị mới, như wasabi, trà xanh, mật ong, muối ớt... Theo xu hướng healthy, nhiều bạn trẻ chọn hạt sấy thay cho các món có đường. Ở ba ngôi chợ này có đủ các loại hạt nội lẫn ngoại, từ hạt dưa, bí, thông, điều, đậu phộng cho đến Macca, óc chó, bí Nhật, hạt điều Campuchia... Muốn biết ngon cỡ nào, chỉ còn cách đi chợ tết để thử.

Tết Sài Gòn có hàng trăm ngôi chợ. Thay vì chỉ lướt web để xem, hay mua online trong thâm lạnh, bạn hãy dùng công nghệ 4.0, search địa chỉ, xem trước những món ngon, và tìm tới để trải nghiệm.

Nào cây, nào hoa, nào lá...

Chợ hoa ở bến Bình Đông (quận 8) là một trong những chợ hoa đặc biệt của Sài Gòn, không chỉ bởi nó có lịch sử lâu đời mà còn bởi nó vẫn còn giữ được hình thức họp chợ kiểu trên bến dưới thuyền xa xưa, giờ trở nên hiếm hoi giữa lòng Sài Gòn.

Từ 23 tháng chạp, sau lễ cúng ông Công, ông Táo thì gần như công viên nào ở Sài Gòn cũng có chưng bày cây cảnh, dù để triển lãm hay bày bán cũng đều thu hút khách. Trong số này, chợ hoa công viên 23 tháng 9 nổi tiếng đông khách nhất với nhiều loại hoa và mai, đào chuyển từ các tỉnh vào và mọi người có thể mua về nhà chơi tết. Công viên Hoàng Văn Thụ nổi dài với các shop ven đường, tận dụng lợi thế gần sân bay Tân Sơn Nhất trở thành tụ điểm cho các loại đào Hà Nội và lan hồ điệp tự về.

Trên mỗi nẻo đường Sài Gòn, hoa kiểng tết trở thành nét đẹp rất riêng. Chỉ đoạn đường ngắn, tận dụng vỉa hè hay dựng thành shop máy lạnh (để dưỡng hoa tươi lâu hơn), chợ hoa đường Thành Thái (quận 10) là một ví dụ. Trên đoạn đường ngắn ngủi, có mai miền Tây, mai Bình Định, mai Hóc Môn và đủ loại hoa từ miền Đông, miền Tây mang về. Chợ hoa Đà Lạt nổi tiếng nhất Sài Gòn phải kể đến khu Hồ Thị Kỷ. Những con hẻm nối liền nhau, lan từ trong ngõ ra mặt tiền đường, ngập tràn các loại hoa cắt cành.

Độc đáo còn có chợ lá dong gốc ngã tư Cách Mạng Tháng Tám - Phạm Văn Hai (quận Tân Bình). Chợ chỉ họp khoảng 10-15 ngày trước tết, và thời gian tấp nập nhất từ khoảng 11 giờ đêm đến 5 giờ sáng hôm sau. Chỉ có ở đây mới bày bán đủ loại lá dong tươi, lát, khuôn cho những người muốn gói bánh chưng. Người bán ngoài việc tư vấn cách chọn lá mặt, lá lót, còn chỉ cách nấu sao cho bánh luộc xong có màu xanh mướt, cách xếp lá để gói xong các góc kín kẽ và vuông vức...

Khi cuốn lịch trên tường mỏng dần, vui đi, đĩa nhạc Giáng sinh được cất cẩn thận vào ngăn tủ để dành cho mùa sau, thay vào đó là những khúc xuân ca vang vọng khắp hang cùng ngõ hẻm, đấy là lúc mùa xuân đã về bên đầu ngõ. Cây mai vườn nhà sau vài ngày lật lá, bắt đầu trổ những nụ non đầu tiên xanh muốt. Trong cái nắng hanh hao vàng và cơn gió se lạnh cuối đông, cùng với sự nôn nao mong chờ xuân đến, người ta không khỏi băng khuâng, hoài niệm những mùa tết xưa.

BÀI PHẠM XUÂN VINH ẢNH TƯ LIỆU

Đón xuân này tôi nhớ xuân xưa

NGÀY ẤY GIA ĐÌNH TÔI SỐNG TRONG MỘT XÓM LAO ĐỘNG NHỎ, gồm đa phần là người Bắc di cư. Ở đầu xóm là nhà thờ Tân Thành, còn phía cuối xóm có ngôi đền Sơn Càng và chùa Kim Giác. Thế nhưng, người ta vẫn gọi xóm tôi là khu Tân Thành để phân biệt với xóm Chùa ở ngay gần đó của người dân địa phương. Mỗi năm, cứ đến khoảng tháng chạp là mọi người trong xóm đã râm ran chuyện mua sắm tết. Gọi là mua sắm cho oai chứ thật ra cũng chẳng có gì lớn lao, chung quy cũng chỉ là chuyện sắm cho con cái quần, cái áo mới, chuẩn bị một ít đồ cúng kiếng ông bà và thực phẩm cho ba ngày tết.

Hồi còn bé, năm nào cũng vậy, cứ vào khoảng 20 tháng chạp là tôi được mẹ dẫn đi sắm tết. Sáng sớm, lúc trời còn phảng phất hơi sương, mẹ đã vào

giường gọi tôi dậy để đi chợ tết. Từ nhà tôi đến chợ Tân Việt phải luôn lách vào những con hẻm đường đất um tùm cỏ dại, rồi băng qua sân đền thờ Sơn Càng và chùa Kim Giác. Tôi còn nhớ trước đền Sơn Càng có một khu đất trống, cuối năm người ta thường mang “ông Táo” và “ông bình vôi” bể ra đốt bỏ. Người xưa vẫn quan niệm bếp lò và bình vôi là những vị thần nên khi các ông hư hỏng, không sử dụng được nữa phải có chỗ sạch sẽ, nghiêm trang để bỏ các ông chứ không được vứt lung tung vào chỗ rác rưởi, dơ dáy, làm như thế sẽ mang tội. Sáng cuối năm trời lạnh lạnh, mẹ phải mặc thêm áo ấm cho tôi rồi dẫn đi chợ. Được đi chợ tết với mẹ là niềm vui lớn với một đứa trẻ như tôi vì ngoài việc được mua quần áo, dép mới còn được ăn những món ưa thích ngoài chợ mà ngày thường hiếm khi nào một đứa trẻ con nhà nghèo biết đến. Hồi đó chợ Tân Việt (nằm trong giáo xứ Tân Việt) là một ngôi chợ nhỏ chỉ vài chục sạp buôn bán, chủ yếu là lương thực, thực phẩm, gạo nước, mắm muối, đồ ăn sáng và một số đồ gia dụng thiết yếu như giày dép, quần áo... Chợ nhỏ, gặp gỡ nhau hàng ngày nên người bán và người mua đều quen biết, thân thiện nhau. Ăn uống xong, mẹ dẫn tôi đến hàng quần áo, giày dép mua cho anh em tôi mỗi đứa một bộ đồ, một đôi dép. Bao giờ cũng vậy, mẹ luôn trừ hao, nên quần áo mua cho anh em tôi luôn dài, rộng hơn còn dép thì thừa ra một khúc. Mẹ bảo: “Trẻ con chóng lớn, mua như thế này mặc cả năm thì vừa!”. Đôi dép mới mẹ mua cho, tôi mang về cất cẩn thận dưới gầm tủ, mỗi ngày đi tắm tôi đều mang ra ngắm nghía, chà rửa, mặc dù nó chẳng có một tí bụi nào. Từ lúc đấy cho đến tết, hầu như ngày nào tôi cũng leo lên đếm từng tờ lịch trên tường, mong cho nó mau hết để đến tết được diện đồ mới, mang dép mới.

Những ngày cận tết, tôi lại được mẹ dẫn đi chợ Bà Queo (giờ là chợ Võ Thành Trang, phường 14, Tân Bình) để mua hoa và một cặp dưa hấu về cúng ông bà và chưng 3 ngày tết. Nhà tôi cách chợ Bà Queo chỉ khoảng 3 cây số, hai mẹ con ra đường đón xe đồ đi một tí là đến chợ. Đây là chợ bán rau quả lớn nhất thành phố hồi đó, chợ mở bán cả ngày lẫn đêm. Hàng nông sản từ các vùng ngoại thành như Hóc Môn, Củ Chi, Long An... tập kết về đây rồi tỏa đi khắp các quận nội thành. Hồi đó, bên cạnh chợ còn có một bến xe thổ mộ. Những chiếc xe ngựa này không chỉ chở rau quả, đồ hàng bông từ các vùng lân cận lên bán mà còn chở cả hành khách nữa.

Ba ngày tết, trong xóm người lớn tụ tập ăn nhậu, bài bạc giải trí còn đám trẻ con chúng tôi sau khi trong túi rủng rỉnh tiền lì xì là rủ nhau đi xem phim. Cả đám năm bảy đứa ra đường lộ, đón xe lam^(*) đến ngã ba Ông Tạ, rồi lội bộ vào đường Thoại Ngọc Hầu (nay là Phạm Văn Hai) khoảng một cây số đến rạp Đại Lợi xem những bộ phim võ hiệp nổi tiếng thời bấy giờ như: *Thập tam thái bảo*, *Độc thủ đại hiệp đại chiến hiệp sĩ mù*... do các tài tử Khương Đại Vệ, Địch Long, Vương Vũ đóng; rồi sau này là Lý Tiểu Long với *Đường sơn đại huynh*, *Tinh võ môn*, *Mãnh long quá giang*... Mỗi ngày tết rạp chiếu

Vo nếp, đãi đậu, rửa lá... bên giếng nước là hình ảnh dễ gặp ngày xưa khi tết đến

phim nào cũng đông nghẹt, khán giả rồng rắn xếp hàng đợi đến lượt mua vé. Khi nào rạp Đại Lợi không có phim hay thì cả đám lại đón xe lên rạp Thanh Vân (ở Hòa Hưng, nay là Nhà hát Giao hưởng vũ kịch thành phố) hay rạp Nam Quang (góc đường Lê Văn Duyệt - Trần Quý Cáp, nay là Cách mạng Tháng Tám - Võ Văn Tần). Mấy rạp này chiếu theo chế độ thường trực, nghĩa là mua vé vào xem bất cứ lúc nào và muốn ở xem đến bao giờ cũng được, chẳng ai đuổi ra. Nó khác với mấy rạp sang trọng, đắt tiền như rạp Rex, Eden hay sau này là Mini Rex... người ta chiếu phim theo suất, khán giả phải đến đúng giờ và hết suất phải ra về để suất sau vào xem.

Khi anh em tôi đã lớn, năm nào đến ngày 28 tết nhà tôi cũng nấu bánh chưng. Buổi sáng tôi được giao nhiệm vụ ra bến xe Đắc Lộ mua lá dong và lạt về để gói bánh. Gọi là bến xe do người dân địa phương quen miệng chứ thật ra đó chỉ là trạm lên xuống khách của xe đồ Hóc Môn, Bà Điểm đi Sài Gòn, Chợ Lớn. Bến xe cách ngã tư Bảy Hiền vài trăm mét, ngay trước lễ đường của nhà thờ Đắc Lộ (phường 12, quận Tân Bình). Hành khách, hàng hóa xuống đây được xe lam, xe xích lô chuyển đi khắp các ngã đường, chợ búa. Những năm kinh tế khó khăn xích lô gần như là phương tiện di chuyển, chuyên chở hàng hóa chủ yếu trong nội thành. Lâu dần, cánh xích lô tụ tập đông đảo ở đây thành bến bãi tự phát, khi nào công an đuổi lại kéo nhau chạy cả đám. Cũng chính từ đây lá dong, lạt gói bánh chưng từ Hóc Môn, Bà Điểm được xích lô, xe lam chuyển đến ngã ba Ông Tạ, hình thành chợ lá dong nổi tiếng khắp cả thành phố mấy chục năm nay. Từ lúc khởi điểm chỉ có vài chục tiểu thương đến đây bán,

không gian TẾT

bây giờ đã trở thành một chợ lá dong “truyền thống”, kéo dài từ ngã tư Bảy Hiền đến ngã ba Ông Tạ với hàng trăm người bán, tạo thành một nét văn hóa chợ tết độc đáo, rất riêng, thu hút đông đảo người mua và người đến tham quan mỗi độ xuân về.

Sau này, các phương tiện giao thông ngày càng phát triển, xe đồ, xe lam và xe xích lô cũng dần dần biến mất. Bến xe Đắc Lộ một thời sôi động, náo nhiệt cũng đi vào dĩ vãng.

Buổi sáng mẹ vo nếp, đãi đậu, rửa lá dong, còn bố ngồi gói bánh cho đến trưa thì xong, xếp vào góc nhà đợi chiều tối bắt đầu công đoạn nấu bánh chưng. Anh em tôi chia nhau thức canh nấu bánh, khi nào nước sôi cạn bớt thì đổ thêm nước, cứ như vậy cho đến sáng thì bánh chín. Thức đêm canh nấu bánh chưng rất vui, vì trong xóm nhiều nhà cũng nấu. Đầu trên xóm dưới, cứ cách vài nhà lại có một nồi bánh đồ lửa, đám thanh niên vừa canh bánh chưng vừa ăn uống, nhậu nhẹt, đàn hát, chuyện trò rôm rả suốt từ đêm đến sáng.

Tối 30 khi những hồi chuông kết thúc đêm thánh lễ cuối năm của nhà thờ Tân Thành là bắt đầu giờ phút giao thừa. Nhà nào cũng mang mâm cỗ ra sân cúng đón rước ông bà. Khắp xóm đi ùng tiếng pháo nổ, nhà khá giả thì đốt cả thước pháo, nhà nghèo cũng một hai phong pháo đốt cho vui và xua đuổi cái xui rủi của năm cũ, đón may mắn của năm mới. Xác pháo

Những chữ mang ý nghĩa tốt lành được “mua” về treo trong nhà với mong muốn một năm được bình an, may mắn

Trang trí bàn thờ gia tiên đón tết để tỏ lòng hiếu kính của con cháu đối với ông bà tổ tiên

đỏ hồng rải đầy khắp xóm, mùi khói pháo quyện với mùi nhang trầm tạo thành một không khí rất riêng, khó quên của hương vị tết ngày xưa.

Bây giờ bố đã già rồi không còn gói được bánh chưng, anh em tôi người nào cũng có gia đình riêng, mỗi đứa một nơi. Nhà đông anh em nhưng chẳng đứa nào biết gói bánh chưng như bố; một phần vì đời sống tất bật, một phần vì đã có các hệ thống siêu thị, dịch vụ cung cấp gần như không thiếu loại thực phẩm nào phục vụ cho nhu cầu ăn uống ba ngày tết. Ngày cuối năm, khi mọi công việc đã xong, tranh thủ thời gian rảnh rỗi, thư thả, tôi chở vợ con lang thang trên những con đường quen thuộc ngày xưa, dạo quanh các chợ hoa kiểng bày bán trên vỉa hè, lề đường, ngắm cảnh phố phường nhộn nhịp đón tết, tìm kiếm đâu đó chút hương vị xuân thuở nào, vừa để mua một cặp bánh chưng mang về đặt lên bàn thờ cúng mẹ. Nhớ về tết xưa, thỉnh thoảng tôi vẫn thèm cái cảm giác được mẹ dẫn đi chợ mua sắm quần áo mới, được thức đêm canh nồi bánh chưng.

Vẫn biết “không ai tắm 2 lần trên cùng một dòng sông”, nhưng mỗi năm khi cái nắng hanh hao vàng, cái rét cuối đông se se lạnh ùa vào thành phố, tôi lại nhớ đến những ngày tết xưa, nơi có đông đủ người thân, ông bà, cha mẹ, anh em, bạn bè, làng xóm tụ họp, quây quần. Một nỗi nhớ bùi ngùi, băng khuâng, nhưng cũng lắm khi quất đến nao lòng. ❧

(*) Xe lam còn gọi là Lambro thuộc dòng xe Lambretta sản xuất ở Ý, một loại xe 3 bánh, xe có 2 hàng ghế, mỗi hàng 5 người ngồi; một thời là một phương tiện giao thông công cộng phổ biến ở miền Nam từ thập niên 1960, dành cho người lao động bình dân

Tết thì có gì mà hay?

Năm nào cũng thế, cứ tới độ cuối năm dương lịch khi đất trời phương Nam trở nên lạnh hơn, những làn gió nhẹ thổi từ vào bờ sông Sài Gòn chỉ đủ làm lay động những hàng lá đã trở nên hanh hao, thì tôi luôn rơi vào trạng thái kỳ lạ. Có một sự phấn chấn của đợi chờ mong ngóng, pha chút lo lắng mơ hồ rất khó lý giải. Một cảm giác rất khác những ngày tháng đã qua của năm. Tôi gọi đó là cảm giác tết.

BÀI TRẦN THUY LINH ẢNH TÔN DZŨNG, TU LIỆU

NHUNG, VỚI RẤT NHIỀU CƯ DÂN ĐÔ THỊ THÌ KHÁC.

Quê cũng là phố rồi, nên tết hay không tết thì cũng vẫn là không gian đó thôi. Trước tết thì hồi há “cày bừa” - nhịp sống nơi thành phố này khi nào chẳng nhanh tới phát đại - nói chỉ là cận tết. Khi tết tới thì có chăng là ít người, ít xe hơn một chút, khu trung tâm thành phố đẹp hơn một chút, nhưng lại thêm bao nghĩa vụ. Họ ngao ngán tết, chỉ muốn “trốn tết” qua những chuyến đi. Ra nước ngoài, ra biển, lên núi, miễn sao không phải ở thành phố trong những ngày nghỉ tết; xưa chỉ ba ngày, giờ đã kéo dài thành chín, mười ngày. Có lẽ Việt

Nam là một trong số ít những quốc gia đón năm mới truyền thống trong một kỳ nghỉ dài tới vậy. Sao phải nghỉ

tết nhiều tới vậy? Nghỉ ngơi để tái tạo năng lượng hay đơn giản chỉ là khuyến khích tiêu dùng, kích cầu du lịch? Dù lý do là gì, thì cũng như muôn vàn thứ trên đời này sẽ có người thích người không. Còn tôi thì chỉ thấy vui vì tết chưa

mất đi, như đã bao lần tết bị đưa lên bàn cân soi xét, khiến sự lo lắng mơ hồ của tôi trở nên rõ nét hơn bao giờ hết.

Tết Sài Gòn, có gì mà hay?

Tết phương Nam với tôi luôn là MÙA RỰC RỠ, kể từ cách đây mấy mươi năm khi còn ở thời tuổi trẻ bơ ngỡ tới tận bây giờ. Tết đã từng rất khác. Tết thời ấy bắt đầu khi thấy chòm xóm nô nức kéo nhau ra bờ sông thả cá. Tới sở làm, câu chào nhau cũng khác: “Tiền ông Táo chưa?”, đôi khi cũng là “Năm nay trái cây cũng đưa ông Táo về trời được nhé”. Tan sở, trăm thứ việc cũng phải ghé qua cho được chợ hoa xem năm nay có hoa gì lạ, lượn một vòng chợ Sài Gòn hay chợ Tân Định xem có món gì mới, mua đồ khô trước, cho tết đỡ vội. Toan tính coi bàn thờ năm nay chưng bông gì và ngũ quả sẽ bày sao cho đẹp mắt. Chưa làm được những việc đó là cứ thấy canh cánh trong lòng, đứng ngồi không yên, sợ tết đến mất. Cái lạnh của những tháng cuối năm dương lịch chắc cũng sợ tết, nên trốn đầu mất tiêu. Chỉ còn thuận một màu nắng phủ lên người, bao lên phố, khiến cho phố cuồng quít, còn người thì nhộn nhịp. Bán bán

không gian TẾT

mua mua, cứ như cả năm không được mua được bán. Phụ nữ thì vậy, nhưng những trụ cột gia đình chuyên lo công to việc lớn cũng bận không kém. Tự tập, hội họp, tất niên, ai bảo đi nhậu là sướng? Tôi luôn yêu những sáng ba mươi tết nơi cửa Bắc chợ Bến Thành. Người vòng trong, vòng ngoài bên những sạp hàng hoa tui tít bán mua. Những âm thanh lao xao ấy, những sắc hoa tươi thắm ấy, mùi mứt, mùi bánh và bao thứ mùi tổng hợp của chốn chợ búa thị thành ngày ấy, đã ở lại mãi trong tôi như một bức tranh về tết Sài Gòn, biến tết thành niềm thương nỗi nhớ, thành kỷ ức, thành hoài niệm. Thật kỳ lạ là cứ rục rờ mãi không thôi.

Một năm trôi vèo như lá me rơi, rồi thì tết cũng tới. Tết là đoàn viên, tết là sum họp, nhưng ai cũng than, tết mệt quá à, bận quá à. Để rồi cứ thế, hết tết này đến tết khác, người quá mệt, người không còn thấy

ý nghĩa của những tất bật lo toan ngày tết nữa. Người quên mất màu của tết rồi, vì tết nhạt dần, làm sao còn thấy hồn tết nữa? Người chỉ còn thấy tết là đếm năm đếm tháng, là những nghĩa vụ đầy miễn cưỡng. Không còn cần thiết nữa, tết dần phai sắc trong cái nắng chỉ còn màu chói chang. Tết hoang mang, ngơ ngác, lạc lối trên đường. Trong kỷ ức bộn bề của người, nhiều mùa tết đã đi qua những khoảnh đời trống, nhạt nhòa như bóng mai vàng năm cánh khi xưa nay đã nhường chỗ cho mai ghép, mai nhiều lớp cánh khổng lồ, chật chội trong những chậu bonsai. Những cây hoa mận đình hồng yêu kiều vươn cao trước cửa nhà nhà năm nào cũng đã dần biến mất. Có một thời, cứ vào mùa tết là đường phố Sài Gòn ngập tràn những chậu hoa triu bông cao ngóng ấy bên cúc vàng, mào gà đỏ tươi. Màu hồng của hoa, màu đỏ của giấy hòa cùng sắc cúc vàng và màu nắng “đặc sản” của phương Nam đã làm nên một không gian tết Sài Gòn thật khác. Dường như tất

Tết sẽ không là hoài niệm, cũng chẳng phải dự cảm. Tết là hiện thực dù với nhiều người những cái tết xưa giờ đã nhạt nhòa

cả chỉ còn là hoài niệm. Chỉ còn lại gì đó như nuốt tiếc, như nhớ nhung. Lờ mờ nhận ra rằng, người đã quá vô tình. Khi có thì cũng thấy thương, không còn nữa mới cảm thấy thiếu. Bao nhiêu người, bao nhiêu vật đã từng tồn tại như điều đương nhiên bên mình như tết, như hoa, chẳng mấy khi được quan tâm. Để rồi khi vật đã mất, người đã đi, chỉ còn lại những nuốt tiếc và câu “giá mà...”. Người luôn để vòng đời cuốn trôi, người có bao điều để nhớ, nhớ gì tới một cánh hoa hay những gì đã làm nên một không gian tết nóng Sài Gòn?

Tôi thì luôn yêu tết. Tôi loay hoay và cảm thấy bất lực ghê gớm khi đầu đó dấy lên làn sóng “bài trừ” tết. Chẳng thể làm gì, thôi thì giữ lấy nếp nhà của mình vậy. Vẫn là mua mua bán bán, dù có giảm đi nhiều vì thời nay cái gì cũng có, cái gì cũng dễ, chủ yếu là hoa trái và trang hoàng cho không gian tết trong nhà mình. Nấu nướng vừa phải, làm vài món truyền thống dâng cúng ông bà tổ tiên.

Duy trì nếp cũ, đi chùa vào đêm giao thừa, không cầu tài cầu lộc mà chỉ cầu bình an. Những ngày đầu xuân thăm mẹ, thăm cha, sống chậm hơn, thông thả hưởng không gian đường phố bình yên trong những khoảnh khắc hiếm hoi của cả năm.

“Đón tết”, đối với tôi, cũng như đón người thân. Trân trọng tết, thì tết sẽ mang mùa xuân tới trong tâm. Tết sẽ không còn là hoài niệm, cũng chẳng phải dự cảm. Tết là hiện thực. Là không gian trong nhà, là thời gian ngoài phố cho mình tận hưởng từng phút giây đang sống. Là những thời khắc ngắm mai vàng khoe cánh. Là những lúc nghe điện thoại trong đêm: “Chúc mừng năm mới nhen!”. Là nụ cười và ánh mắt lấp lánh xuân của người xa lạ trên đường lỡ va vào nhau. Là không gian có hoa giữa bốn bề bê tông và nắng chói chang. Nhiều đó thôi, cũng đủ làm nên cái tết Sài Gòn. Chỉ vậy thôi, tết đi cùng người. Nhẹ như không.

2. Tết Hà Nội, có gì mà hay?

Tôi luôn thấy mình là người may mắn, có hai nơi chốn để đi về. Là người tham lam, nên tôi yêu cả cái nóng Sài Gòn lẫn cái lạnh Hà Nội. Nhất là khi tết đến, ở nơi này thì nhớ nơi kia. Nhưng tựu chung lại, thì tôi yêu cả hai không gian tết nóng - tết lạnh ấy, cả trong tâm tưởng lẫn ngoài đời thực.

Thời gian cứ thế trôi, có thành phố nào không thay đổi? Có đời người nào không đổi thay? Những phố nhỏ hiền hòa xứ lạnh thoát biến thành đại lộ thênh thang như xứ nóng. Nhà không còn nép bóng dưới những hàng cây nữa. Người cũng như tết chẳng còn khoan thai. Tết Hà Nội với nhiều người, cũng nhạt nhòa như bụi mịn dăng dăng thay sương trên những mái nhà. Không ít tình yêu của người xưa đã không còn dành cho phố nay nữa. Cũng sợ tết, trốn tết, dù lạnh hay nóng. Có còn chăng, chỉ là một nỗi niềm đau đáu về những mùa tết năm xưa.

Tết ở Hà Nội, nhà nào cũng phải có bánh chưng, giống như Sài Gòn không thể thiếu cặp bánh tét trên trang thờ. Phải qua bao nhiêu năm, mấy mươi mùa tết, tôi mới thấu hiểu được cái triết lý sâu xa của các bậc tiền nhân về sự tích bánh chưng bánh dày, cùng phong tục biếu quà ngày tết. Loài bánh ấy không chỉ để thưởng thức dưới góc độ ẩm thực như những loài bánh khác. Hầu hết các món ăn Việt đều chứa đựng những triết lý phương Đông trong đó mà bánh chưng của miền Bắc và bánh tét của miền Nam thật sự là những thí dụ tiêu biểu. Chẳng phải ngẫu nhiên mà xưa kia chỉ vào dịp tết người ta mới gói bánh chưng, bánh tét. Tôi tin rằng thứ bánh ấy được gói vào mùa xuân, khi lá non vừa ra, khi gạo nếp vừa được gặt, đậu xanh vừa chín và thịt heo vừa đúng lứa xuất chuồng. Nghĩa là những gì ngon nhất, tinh túy nhất của một mùa xuân - khởi đầu mới, được đem gói hết vào thứ bánh ấy, để cúng dâng đất trời như một sự hiếu lễ với tổ tiên, được biếu tặng cho nhau như một sự gắn kết trong sẻ chia. Trong những cái bánh luôn xanh màu lá ấy là sự hòa hợp của thiên nhiên và con người. Là sự hòa hợp âm dương được bao bọc trong tấm lá dong sản sinh từ mẹ thiên nhiên, hình thành từ gió, lửa và nước, trong suốt 24 tiếng đồng hồ.

Vào những ngày tết, tôi rất thích nhìn căn bếp bé xíu của mẹ với linh kinh nổi niêu và những cặp bánh chưng treo lủng lẳng trên đầu. Sau này, dù có cố gắng đến mấy để lưu giữ truyền thống, cũng không sao tạo dựng được cái không gian ấy, mang được cái không khí ấy cho con cái vào ngày tết. Cũng đã từng cùng mẹ gói bánh chưng trong căn bếp hiện đại ngày nay, cũng đã từng đưa con cái về miền quê khi giáp tết và cùng con tự tay gói bánh. Nhưng vẫn thấy, chỉ là cười ngửa xem hoa. Trong mấy tấm bưu thiếp màu mè hay cả những bộ phim dựng lại về tết Hà thành xưa, vẫn thấy thiếu quá

những cái “chất” của những mùa tết đượm mùi bánh chưng năm xưa. Phải làm sao đây? Chỉ sợ rằng, một ngày kia, bánh chưng sẽ thành cổ tích như chàng Lang Liêu mất thôi.

Ở Hà Nội vào ngày tết, hầu như nhà nào cũng “phải” có một bình hoa gồm lay ơn, thược dược, violet, hoa bướm (sao nháy), đôi khi cả cúc đại đóa nữa. Khi xưa tết nào mẹ tôi cũng cắm một bình toàn những loài hoa ấy. Bình hoa luôn đủ chín sắc, như lời nguyện cầu thắm lặng cho một năm mới thật nhiều sắc màu, thật trọn vẹn và đủ đầy. Có một thời, chỉ một năm một lần, những bình hoa mang sự lộng lẫy hiếm hoi tới những không gian chật hẹp nơi phố cổ hay những căn hộ tập thể giữa lưng trời. Ngày còn nhỏ, tôi chưa bao giờ thấy những bình cắm nhiều loại hoa ấy là đẹp. Tôi cho rằng, quá chán khi người ta giống nhau từ ăn mặc, nói năng, đến cả một bình hoa ngày tết cũng giống nhau nốt. Ôi, tôi của thời ấy, đã chẳng đủ kiến thức và quá thiếu quan sát, để có thể cảm nhận được sự tinh tế Hà thành trong những bình hoa xuân ấy.

Chẳng phải ngẫu nhiên mà bình hoa ấy tạo dựng được không gian khiến người đi xa luôn nhớ về. Một không gian mang tên gọi “tết Hà Nội” được tạo dựng chỉ từ một bình hoa. Sự tinh tế tới từ sự pha trộn các dáng hoa khác biệt: lay ơn dáng thẳng lá cứng, violet mảnh mai lá kim, thược dược hoa tròn lá xé, hoa bướm rộn ràng sống động. Sự tinh tế toát ra từ bố cục cân bằng, khi bình hoa có cành cong cành thẳng, có bông tròn bông thuôn. Sự tinh tế đến từ những màu rực rỡ mà vẫn hài hòa, có nhu có cương, có nhấn có nền, có sang có tối. Dù tinh tế để những sắc màu ấy đưa khí trời và hương xuân đến cho phòng khách mỗi gia đình Hà Nội. Dù tinh tế để tạo nên một cái gọi là “không gian”, thấy hoa là thấy tết Hà Nội. Và bỗng nhiên, những thược dược, lay ơn, violet, cúc su xi, môm sói, hoa bướm... bỗng hóa thành niềm nhung nhớ, hóa thành ký ức mang tên “tết Hà thành”.

Dù cho thời thế có đổi thay tới đâu, những bình hoa ấy vẫn lặng lẽ kể câu chuyện của mùa xuân, kể về những ngày tết đoàn viên của mỗi nếp nhà bên bánh chưng xanh. Để bao người gốc Hà Nội như tôi, dù có đi xa tới đâu cũng vẫn nhớ, vẫn ước ao mỗi mùa tết lại có được bình hoa như thế trong không gian nơi mình đang sống. Để đón tết về, như đón người trân quý. Và để được nghe hoa kể chuyện xuân. ■

NHỚ TẾT NGÀY XƯA

Ngày đó Hội An còn hoang vắng nhưng thật đẹp, không khí trầm buồn bao lấy thị xã quanh năm, chẳng thể mà lớp trẻ thường gọi đùa rằng Hội An là “thành phố dưỡng già”.

BÀI TRƯƠNG NGUYỄN NGÃ ẢNH THU VÂN

NGÓ VẬY NHƯNG ĐẾN NHỮNG NGÀY XUÂN VỀ TẾT ĐẾN, không gian Hội An như khoác lên mình một tấm áo tươi mới, rộn rịp khác hẳn. Tuy là phố thị nhưng ở đây cộng đồng từng xóm sống với nhau thấm đẫm tình nghĩa, sớm hôm tất tưởi đèn có nhau, những ngày cuối năm cả xóm ới ới gọi nhau, chia nhau công việc chuẩn bị đón tết.

Vui nhất vẫn là mấy ngày giáp tết, những nhà có thu nhập kha khá bắt đầu thuê mấy người đàn ông hàng xóm đang gặp khó khăn quét vôi lại toàn bộ ngôi nhà của mình, giúp họ có tiền sắm tết. Đám thanh niên và trẻ con nhân mấy ngày khô ráo cũng xúm vào tia gọn những hàng rào chèo tàu bắt đầu cao quá lứa sau mùa mưa và quét dọn vệ sinh từ đầu xóm đến cuối ngõ. Đầu vào đó xong, cả đám lại đi quanh xóm xin tiền mua muối hột và than đá về già nhỏ thả xuống giếng để lọc nước giếng, chẳng là cả xóm mấy chục nhà đều dùng chung có mỗi một cái giếng nước này.

Các cô, các bà cũng tranh thủ những ngày có nắng phơi vội mớ củ cải, củ kiệu cho thật khô, đổ nước mắm chứa vào thau thủy tinh để làm dưa món, củ kiệu, ăn kèm với bánh chưng, bánh tét trong ba ngày tết. Thiếu cái món quốc hồn quốc túy này kể như không có tết.

Thời khốn khó, tết nhất cũng phải tính toán sao cho nó tiết kiệm, cả xóm có được một cái khuôn đồng làm bánh thuẫn và một cái khuôn làm bánh trái tim nên ba ngày giáp tết các nhà xúm lại góp đường, góp bột, mua trứng, mua dừa, mua gừng về để làm bánh, mứt. Tự làm cho đỡ bớt tốn kém, sắp trẻ cũng có thêm tấm bánh, chút mứt hơn là mua ở chợ. Năm sáu cái bếp than được tập trung tại một nhà, các cô, các bà xúm lại người đánh bột, nạo dừa, xắt gừng, kẻ ngào đường, đúc bánh cười nói huyền thuyên rộn rã.

Đám con nít lăng xăng bu quanh bếp chờ được sai vặt, lúc thì lấy than, múc nước, khi thì quạt lửa, rửa thau tất bật. Mà thực ra lũ trẻ cũng chẳng phải siêng năng gì, bởi chúng biết nếu được sai vặt thì khi làm xong sẽ được mấy bà, mấy cô cho vài mẩu mứt đầu thừa, đuôi theo và mấy cái rẻo bánh vụn rơi ra trong lúc cắt khuôn. Không là bao nhưng con nít ham vui, thêm ngọt cũng xúm vào làm rồi tranh giành nhau ồm tỏi.

Trong lúc các bà đang làm bánh mứt thì các ông bắt đầu dọn dẹp bàn thờ gia tiên và đi mua hoa quả, trang trí lại ngôi nhà của mình cho có không khí tết. Thời đó hoa được trồng tại các xã vùng ven, đến tết được bày bán ven sông Hội An. Nhà khá giả thì mua thược dược, hướng dương, nhà khó khăn cũng ráng mua hai bụi hoa vạn thọ rẻ tiền về chưng trước cửa cho vui nhà, đến mừng ba tết còn nhổ lên làm hoa cúng đưa ông bà, nhất cử lưỡng tiện lại đỡ tốn tiền.

Trưa ngày cuối năm khi mọi nhà đã xong công việc, cả xóm tụm lại gói bánh chưng, bánh tét. Các ông chế củi, lau lá, vớt lạt, các bà gói bánh, đám trẻ con xúm lại xung quanh chờ được sai vặt. Gói mãi đến chiều là xong, các ông cho vào thùng nấu rồi lên lửa. Trời đổ về tối, cảnh thanh niên nam nữ trong xóm ngồi canh lửa nói cười râm ran, nhiều người lại mang ra chai rượu mía và cây guitar thùng ngồi quanh bếp lửa bắt đầu đàn hát, uống rượu, mỗi nhậu là cóc, ổi hái quanh xóm chấm với muối ớt, ngó vậy mà cũng có nhiều mối tình nảy sinh rồi tiến tới hôn nhân trong xóm. Chừng sau mười giờ đêm, bánh chín tới được vớt ra chia về cho từng nhà, nhớ đâu mỗi nhà được hai cái bánh chưng và hai đòn bánh tét, để cúng ông bà. Nhận bánh xong ai về nhà nấy để chuẩn bị cúng đón giao thừa.

Ngày trước, sau khi cúng giao thừa có lệ vẫn giữ một cây đèn hột vịt nhỏ thấp sáng liên tục trên bàn thờ ông bà suốt ba ngày tết, người dân quan niệm rằng mấy ngày tết tổ tiên ông bà đều về đoàn tụ cùng con cháu nên giữ đèn để cho sáng ông bà. Ngoài ra trong mấy ngày tết cho dù có thiếu thốn đến mấy, bữa cơm cũng phải có chén com, lát cá, bát canh bày biện trên bàn thờ gia tiên để mời ông bà dùng bữa, kéo dài đến mùng ba, sau lễ cúng đưa ông bà mới ngưng. Thiết nghĩ đây cũng là một nét văn hóa hiếu đạo đáng được gìn giữ.

Đêm giao thừa, đất trời như thanh thoát hơn trong giờ khắc giao thời chuyển vận. Đâu đó thoang thoảng mùi nhang, mùi trầm hòa quyện vào hương hoa ngan ngát tạo nên một không gian trầm mặc trước thêm năm mới. Sau khi cúng giao thừa, từng nhóm người đổ về chùa Pháp Bảo để cúng chùa, hái lộc cầu mong một năm mới an bình, sung túc, có lẽ đây là thời khắc rộn ràng nhất ở cái thị xã cổ kính quanh năm yên lặng này. Mọi người thay nhau thắp hương, lạy Phật rồi tụ tập ra trước sân chùa chúc tết lẫn nhau. Tuy gọi là lên chùa hái lộc nhưng ở đây người ta chỉ sờ tay vào cây lá làm phép, sợ phá vỡ cảnh quan chùa nên ít thấy ai hái lá cây để mang lộc về nhà, nghĩ cũng là một nếp hay.

Thời nay kinh tế phát triển làm con người mỗi ngày thêm bận rộn, hàng hóa tràn ngập khắp hang cùng ngõ hẻm, những ngày giáp tết nhìn quanh không thiếu một thứ gì, chỉ việc mua về sử dụng cho tiện nên những cung cách đón tết ngày xưa ngày càng đi về phía quá vãng. Tập tục, lễ thói xưa cũng phai dần những ~~tương~~ chừng đâu mất hẳn. Gần đây lại mừng khi nhìn thấy nhiều gia đình bắt đầu trở lại cung cách đón tết của ngày xưa, tuy đơn giản hiện đại nhưng không kém phần lễ nghi bài bản.

Có một đạo nghe tin có người đề nghị bỏ hẳn tết cổ truyền, sát nhập vào tết phương Tây để phát triển kinh tế, lòng chột thẳng thốt. Thiết nghĩ, tết cổ truyền tích lũy hồn cốt mấy ngàn năm văn hóa của một dân tộc, nó khẳng định nền tảng văn minh lúa nước của dân tộc Việt. Trong thời đại công nghệ phát triển như vũ bão, khi mà những biên giới thực thể giữa các quốc gia trở nên nhòe đi trong một thế giới phẳng, phát triển kinh tế là quan trọng nhưng gìn giữ văn hóa dân tộc để khẳng định chính mình lại là điều hệ trọng hơn, đâu phải cứ nói bỏ là bỏ. ~~M~~

Nhà dài của
sắc tộc Ê Đê
trầm mặc, êm
ả, xanh và ấm

Sống hồn nhiên, là sống thế nào nhỉ!?

“Tùng rừng già âm thanh rung, có tiếng thác lăn tăn trôi,
có tiếng suối gọi tên người”.

(Lời nhạc của nhạc sĩ sắc tộc Ê Đê bản địa, Y Phôn Ksor)

BÀI VÀ ẢNH **NGUYỄN HÀNG TÌNH**

Ở TÂY NGUYÊN, VÀO CÁC BÒN, BUÔN, PLEI (LÀNG) CỦA NGƯỜI BẢN ĐỊA MẠA, S'TIÊNG, K'HO, M'NÔNG, Ê ĐÊ, JRAI, BAHNAR, GIÊ TRIÊNG, RƠ MÂM, RAGLAI ở vùng huyện hay bên rìa các đô thị miền này “tự do” lắm, ít khi thấy nhà cửa người ta khóa. Làng người đang sống mà như “bỏ không” vậy. Có những nhà, hai cầu thang lên sàn, nhà dài ở hai đầu cứ thả lỏng. Ban đêm, nhà nào có cái cửa lùa bằng miếng vách lỗ ô đan thì kéo qua giáp đầu bên kia, còn nhà nào có hai cánh cửa thì khép lại, là xong, chẳng khóa gì cả. Tivi, tủ lạnh, máy giặt, xe gắn máy... giờ họ cũng mua sắm như người ở phố đó thôi, và trộm cướp thì ở đâu có con người ở đó có trộm cướp thôi mà. Đường như cửa làm để che gió lùa vào hơn là để bảo vệ tài sản, an ninh. Ban ngày, nhiều nhà lên rẫy, lên rừng, mở toang cửa cả hai đầu thế, rồi đi. Không một bóng người nào bên trong. Lữ khách là tôi, bỗng dưng chơi vơi, lạc lõng giữa sự “thả không” đó. Yàng ơi, họ đánh đổ lòng tham của thế nhân đó sao! Cứ mỗi lần bước lên nhà của họ là một lần ngỡ ngàng, và hoài hoài vậy. Thú vị quá, cái thú

vị từ đầu đó trong căn cốt con người dột về. Rồi thần phục. Đã thế, đầu bòn, plei, buôn cũng chả bao giờ có cổng, và không luôn cả điểm canh, không chó dữ rượt đuổi nữa chứ. Khách lạ vào làng, vào nhà, mà cứ như “kê” khách, không gì phải để mắt, để phòng, cảnh giác. Thì cũng như có bòn, plei, nông phẩm thu hoạch được sau mỗi mùa họ cất cái nhà kho ngay đấy, mang bó vào, và

để đấy, khi nào cần ăn, cần bán thì lên chợ về.

Sao người ta có thể sống siêu đẳng như thế chứ. Nhà thì đi cùng với của cải, gia đình thì đi cùng với đồ đạc, và những điều riêng tư khác nữa kia mà. Họ có niềm tin rất tự nhiên vào đời sống và thế nhân. Mà với dân thị thành, buộc phải nghi rằng hẳn thứ niềm tin ấy mãnh liệt lắm. Thực ra, niềm tin của họ rất nhẹ nhàng, nó như hơi thở.

Tự dưng tôi thấy hổ thẹn. Vì nhà tôi ở một thành phố nhỏ, tôi mua ổ khóa xịn nhất để khóa khi rời đi gang hồ đâu đó, còn những lúc ở nhà đêm đến bao giờ cũng chốt kỹ càng.

Họ nghĩ về cuộc sống hay, đẹp quá. Cách cài đặt mình vào cuộc sống lạ quá, an nhiên, tha thiết, và lạc quan làm sao. Tinh thần sống đó, là tinh thần mà loài người dường như đã mất đi. Cách sống mà loài người đang khao khát. Là kiểu sống mà loài người ở dưới xuôi không còn thể quay đầu lại được. Tư duy hoài nghi, phòng thủ để “tồn tại” và khước từ tính tự nhiên của người đô thị và người ở đồng bằng bỗng trở thành một thứ “bản năng mới” rồi - bản năng của sinh vật ở phố.

Căn nhà dài của sắc dân M'Nông ở vùng Lak, Dak Lak

Lối sống nghiêng về lý tính và sự bất an của xã hội đô thị, lòng tham lan tràn, nhiều nhuong và sự bất an của trật tự phố phường buộc thứ bản năng mới ấy phải hình thành cũng phải thôi. Thị dân sẽ “chết” nếu sống hỗn nhiên. Thị dân sẽ “ra đường” nếu căn nhà không cổng, cửa nhà không khóa. Thị dân sẽ thành động vật ngu dại nếu để người lạ thoải mái rong chơi trong không gian sống của mình.

Tự dung thấy người sơn nguyên và xã hội sơn cước mới thực là con người, mới văn minh, mới đáng mặt loài thượng đẳng. Ai bảo sống thiếu cảnh giác, kẻ. Cảnh giác chắc gì là chất lượng sống. Có khi “bản năng mới” đã thua xa “bản năng gốc” một bước lùi thăm thẳm. Về

Một bòn của người M'Nông ở Dak Lak

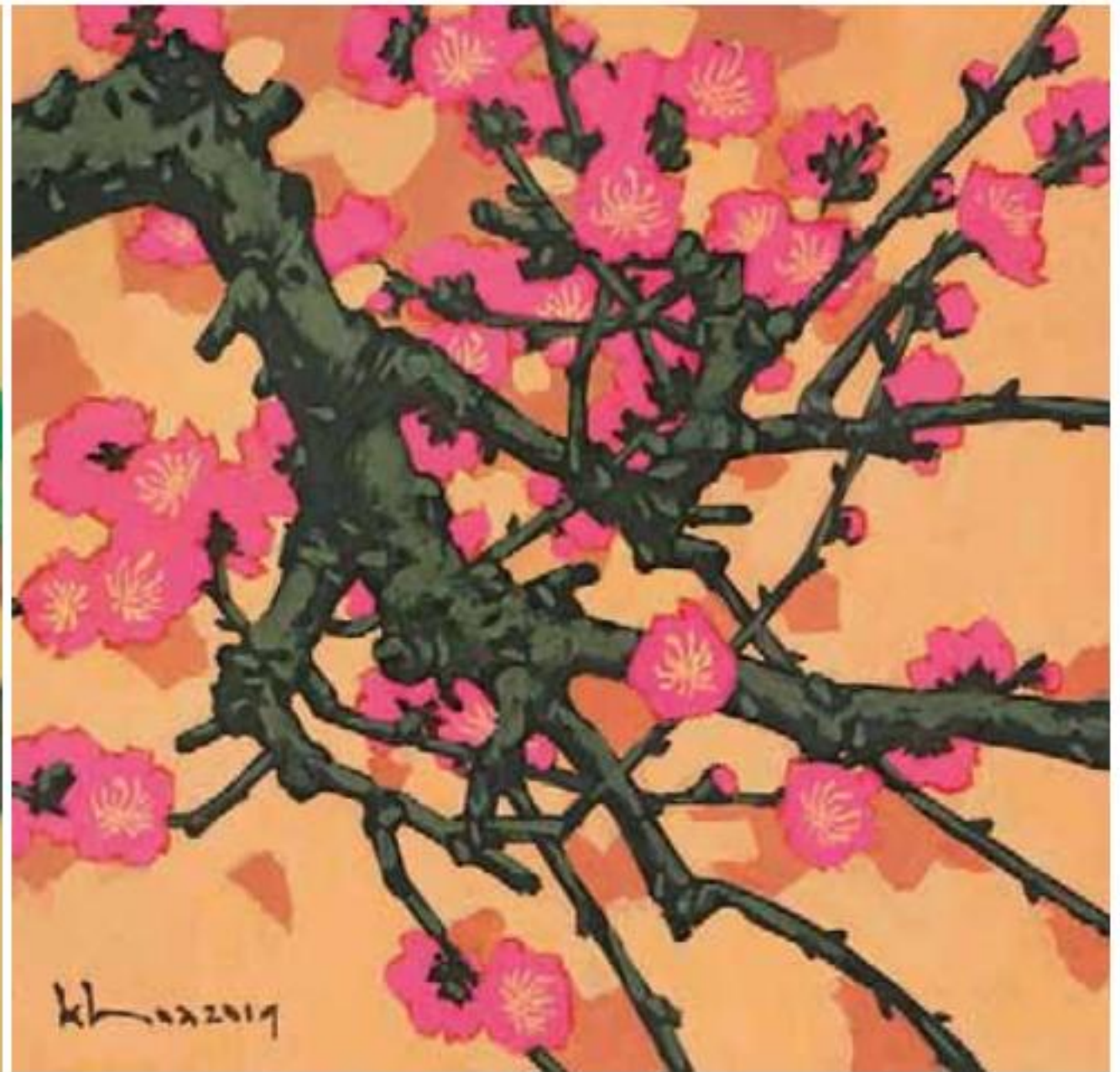
nhân tính, động vật trong thành phố sống tội nghiệp hơn sơn nhân bởi nỗi khổ sinh tồn ngập tràn sợ hãi, âu lo, và thất sủng niềm tin vào con người, vào nhau, vào không gian sống. Rằng bảy người sống ở đó phải đành “chơi” với nhau một luật chơi khác. Khắc nghiệt.

Khắc nghiệt như tường rào nhà mỗi ngày phải cao hơn, và mảnh chai, gai sắt phải nhọn hơn. Cổng, cửa nhà, cửa phòng phải nhiều lớp khóa, buộc phải “cát cứ” nhiều nơi ngay trong căn nhà mình. Đi qua những thành phố, đường phố, giờ đây thấy từng ngày con người phải “lồng” mình lại. Kiến trúc bị lồng lại, và những vật, cây cối, cuộc đời, câu chuyện, tâm hồn ở trong đó. Nhìn rộng ra, giữa vũ trụ, nghiêm túc và sòng phẳng trước muôn loài thì đặc tính “chuồng” là đó chứ nào đâu nữa. Ba mươi năm trước hình thái và chân dung phố xá Việt Nam không thể lương như thế. Nhìn các dãy phố cứ như những cái hang, dày đặc và chổng chất lên tính “cát cứ”. Phố không giao hòa, kiến trúc không giao hòa, lòng người không giao hòa. Người sơn nguyên không học điều đó, nên chắc nhờ thế họ được trong lành. Không cần quy hoạch gia, kiến trúc sư, bản vẽ ồn ào, người trong bòn chỉ nhìn nhau mà xây dựng cho tử tế, đồng lòng, chung một hình thái kiến trúc. Kiến trúc dân gian mà. Các bòn nó lớp lang, lẻ lối, nhà cửa đồng điệu, tam tấp, không có thò ra thụt vào, căn này không “cổ” cao, to hơn căn bên; chẳng cần phải oai, ngầu, đẳng cấp, rực rỡ hơn. Nó thách thức các con phố, khu đô thị ở những thị thành có bản vẽ, có cơ quan quản lý trật tự xây dựng nhưng lòng mỗi người, “tính” mỗi nhà, mỗi phách, về sự nên nã. Bòn người như những bán hòa ca với trời đất. Sống một cách huy hoàng, vững chắc thân tâm, trong tư cách một con người, một giống loài có trí tri và dồi dào tâm hồn.

Tinh thần sống nào thì nó biểu hiện ra kiến trúc, không gian, và thân thái sống đó.

Ai yêu thế gian, xin phân biện giùm cho sự “văn minh” giữa tinh thần sống đa nghi với tinh thần sống hỗn nhiên với. Không gian xã hội khác nhau dĩ nhiên buộc phải sống khác nhau, nhưng về mặt nhân tính, và đặc biệt là cuộc đối diện với trời đất thì xã hội đô thị kiểu đó rõ là một bước lùi về phẩm chất của một giống loài được xem thượng đẳng, con người.

Nhiều cửa cái hơn, chung diện đẹp hơn, vẫn chỉ là ngoại diện chứ không phải nội hàm nhân tính. Nghi xem đi, rốt cuộc của cuộc đời chớp nhoáng ở con người có phải là ai giàu an lạc hơn mới là giàu thật, hay là nhiều cửa cái và oách hơn mới là “giàu”. Sống hỗn nhiên, đâu phải dễ. Phải chăng sống trong thảo mộc con người mới “trong” được, còn trong bê tông lý tính sẽ đè lên con người. Người bản địa Tây Nguyên đang cùng chung thế kỷ với người mọi nơi, nhưng họ không chọn “khóa” tính người và tâm hồn mình lại. Họ đang thách đố tôi về cách sống giữa trời đất. Còn với người trong thế gian thì tôi không hiểu, không biết. III

Nguyễn Hữu Khoa với đào xuân lại nở

Lại thêm một năm nữa Nguyễn Hữu Khoa, người họa sĩ của làng đào Nhật Tân, Phú Thượng thể hiện khí chất, cốt cách, sắc màu, bản tính của hoa đào bản địa lên mặt toan. Những đào bích, đào phai, đào thất thốn... được biểu đạt đầy tươi vui, rộn ràng, hoan hỉ bằng đường nét và gam màu mạnh như hồng, cam, đỏ. Chiêm ngưỡng tranh hoa đào của Nguyễn Hữu Khoa, có thể cảm rõ không khí xuân thật cận kề.

THỰC HIỆN **NGUYỄN ĐÌNH**

Tranh đào của Hữu Khoa năm nay khác nhiều với những năm trước, không có những khu khoằm, thô ráp, với các gam màu trầm khi anh diễn tả gốc đào già nua, bong vảy, xù xì tuổi tác. Thay vào đó là một khung trời rạo rực, tung bừng xuân. Người họa sĩ bộc bạch: “Cái lạnh là nét thú vị khi tiết trời vào xuân, do vậy hoa đào năm nay, tôi chỉ muốn đưa thêm ấm áp của màu sắc vào tác phẩm, tạo không khí xuân tươi vui, ấm áp hơn”.

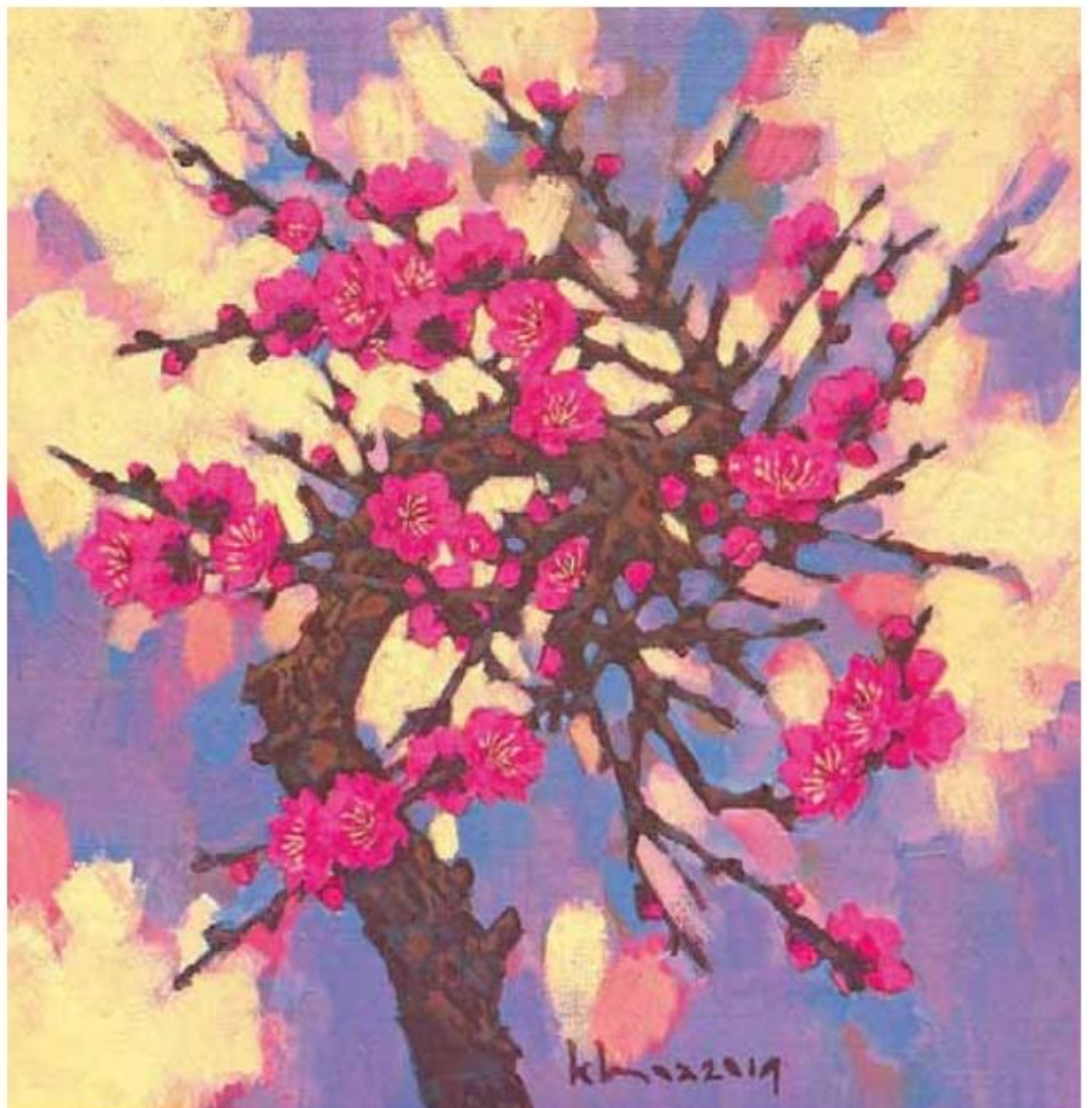
Là người xuất thân ở làng đào danh tiếng, tiếp cận hoa đào từ thời còn nhỏ, gia đình ngày trước cũng làm đào, cũng đi bán đào mỗi dịp xuân, thế nên nói về

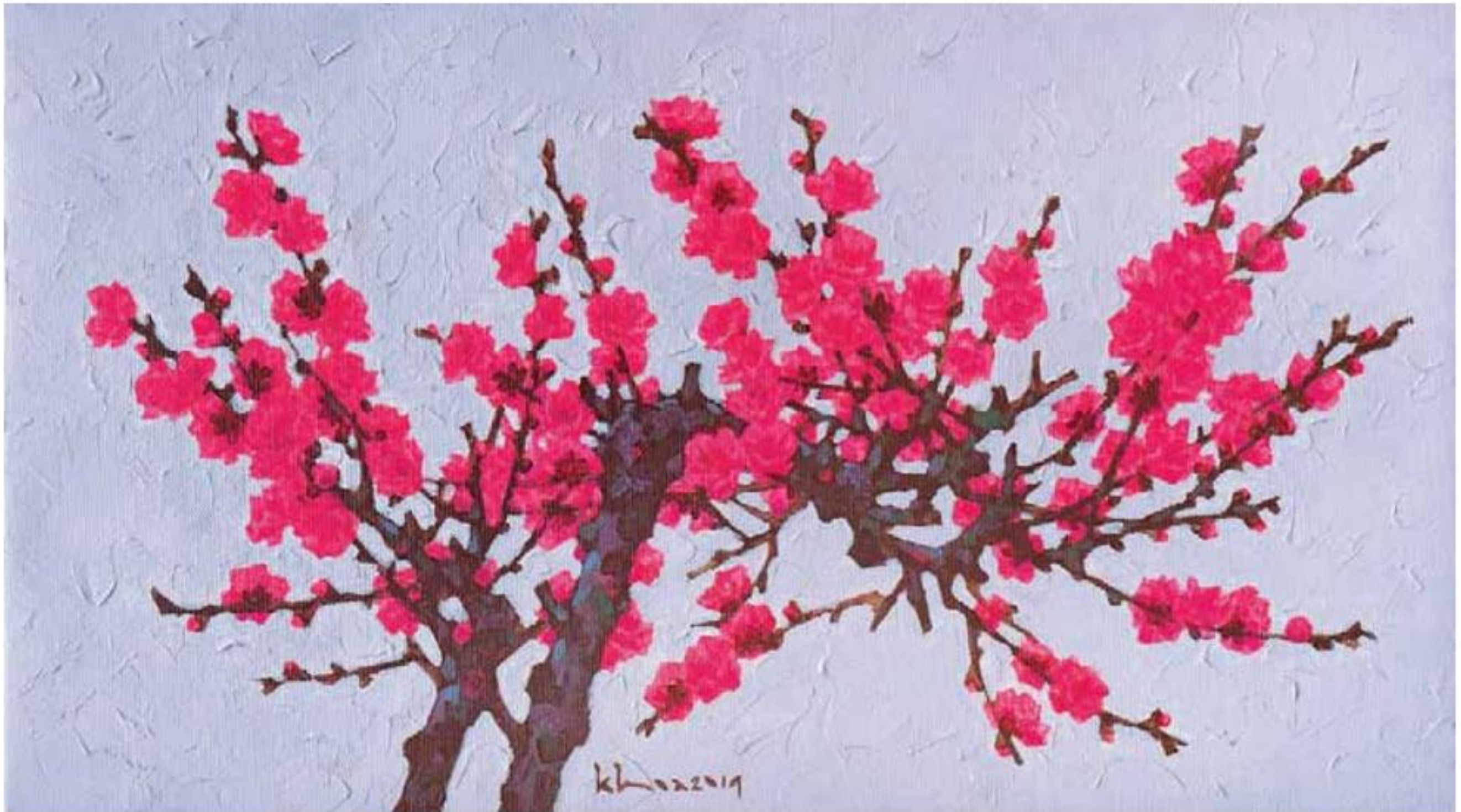

những am hiểu cùng hoa, tôi nghĩ Hữu Khoa có cả một kho tư liệu và kỷ niệm mà dân ngoại đạo không dễ gì có được. Có dịp cùng anh rong ruổi mấy mùa tết qua làng đào, gặp gỡ các nghệ nhân hoa đào, thấy ở anh sự tỉ mỉ, chăm chút, soi mói từng cánh hoa, búp non, độ từng màu sắc của các giống đào, để rồi những tích lũy ấy dần thể hiện thành tác phẩm hội họa.

Hữu Khoa vẽ nhiều thứ, nhưng với đào, có lẽ là đề tài anh dành nhiều thời gian hơn cả, tính đến nay đã hơn 6 năm thể hiện nhưng cái khác lạ mỗi khi anh cho đào nở, người xem lại thấy trong đó sự khác biệt, thay đổi, luôn có gì đó mới, không lặp lại. Anh tâm sự: “Về đào, khó nhất là diễn tả cánh hoa, dù đã vẽ qua nhiều năm nhưng phải đến gần năm nay mình mới ưng ý. Hoa đào, thoát nhìn tưởng rất dễ, nhưng đó chỉ là bề nổi, còn đưa ra được hồn cốt, cấu trúc hoa đầy mới là chi tiết mà ít người sáng tác để ý đến”.

Nói về quá trình sáng tác, Hữu Khoa kể thêm: “Một bức tranh hoa đào đẹp, không khó, nhưng để vẽ hàng trăm bức cùng đề tài mà người xem luôn thấy mới,

không nhầm chán, đây mới là cái trần trối. Vẽ giống, vẽ đẹp, hoặc lặp lại thì không gì khó cả”.

Mỗi dịp gặp Hữu Khoa, nói về hoa đào, anh có thể ngồi cả buổi mà vẫn không hết chuyện, anh có thể kể vanh vách tập tính từng giống đào cho đến chi tiết cánh hoa, màu sắc, ngay cả lối chơi thay đổi hàng năm của người tiêu dùng. Nói đến đào rừng, anh bảo: “Phong trào chơi đào rừng chỉ là thứ đổi món thôi, đào rừng chỉ đẹp khi ở rừng, về phố không thể bằng đào bích được. Đào rừng năm cánh, thưa mỏng chóng tàn, còn đào bích phần lớn nhiều cánh, mỗi bông tiêu chuẩn khoảng 32-36 cánh, có cánh kép dày và chơi được lâu”.

Xem tranh đào của Hữu Khoa, ngay cả người làng đào cũng ưng ý vì thấy ở đó nét quen. Hữu Khoa chia sẻ thêm: “Khi vẽ, diễn tả đặc tính hoa chỉ là một phần, nhờ hiểu rõ cấu trúc của đào, từ hoa, nụ, cành, lộc... nên dù vẽ phiêu mấy đi nữa, người khác - nhất là dân làng đào - đều cảm nhận đúng cây, hoa, cành mà họ đang chăm sóc hoặc đang muốn sở hữu ngoài đời thực”.ⁱⁱⁱ

Hà Nội lúc nào cũng đông đúc, chật chội, đầy khói bụi, điên loạn với những âm thanh, kể cả khi về đêm thì thành phố vẫn thức. Có bao giờ Hà Nội tĩnh lặng? Có đấy. Một Hà Nội vắng lặng, có lúc không một bóng người, đó là vào ngày mùng một tết Nguyên đán. Ta có thể bắt gặp một Hà Nội xưa cũ đã quay về dù chỉ là thoáng qua.

BÀI VÀ ẢNH **HÀ THÀNH**

1. Hà Nội...

Chắc rằng chẳng có ai tự đo đếm, ghi chép xem một năm mình đi ra khỏi nhà bao nhiêu lần; đi làm, đi chơi trên đường phố mất bao nhiêu thời gian và bao nhiêu cây số. Cũng chẳng có cơ quan thống kê nào tổng kết nối mỗi con đường mỗi ngày có bao nhiêu chuyến xe, mỗi ngày có bao nhiêu lượt người, lượt xe di chuyển trong thành phố... Hà Nội lúc nào cũng đông đúc, chật chội, khói bụi và ồn ào bởi những âm thanh. Kể cả khi về đêm thì thành phố vẫn thức. Cuộc sống không cho phép người ta dừng lại, mà cứ phải đi, phải chạy; triền miên, triền miên. Thành phố không ngơi nghỉ, ngày qua ngày, tháng qua tháng...

Và cứ ra khỏi nhà là ai cũng phải đối mặt với sự ồn ào náo nhiệt, và tự bản thân cũng góp phần vào hợp âm hỗn loạn của đô thị.

2. Hà Nội...

Người ta cứ than rằng nơi ấy đất chật người đông, nơi ấy cạnh tranh khốc liệt, nơi ấy người khôn của khó. Thế nhưng như một lẽ tự nhiên, nơi ấy vẫn là một thời nam châm lớn có sức hút mãnh liệt. Hà Nội vừa là nơi hội tụ tinh hoa, cũng là nơi thử thách và sàng lọc; Hà Nội vừa khó tính, vừa bao dung. Những dòng người cứ đổ về ngày càng đông, những con phố ngày càng chật. Nhà xây dày hơn, cao hơn, kẹt xe nhiều hơn, ô nhiễm nặng hơn... Những vòng xe vẫn cứ hối hả quay tròn từ ngày này sang ngày khác, những dòng chuyển động không bao giờ dừng lại? Con người dần dần nghẹt thở giữa những khối kiến trúc ken chặt, giữa những tấm biển quảng cáo khổng lồ, giữa những biển người và xe, giữa hỗn độn âm thanh và ánh sáng...

Mọi sự chịu đựng đều có giới hạn; cần lắm một thời gian ngơi nghỉ, một khoảng lặng cho phố!

3. Hà Nội...

Có một ngày, đúng hơn là một buổi sáng của ngày hôm đó - và bao giờ cũng vậy - Hà Nội như đổi khác hoàn toàn. Thành phố vắng lặng, đường phố vắng lặng, có những lúc không bóng người. Những cửa hàng đóng kín, những ngôi nhà ngủ yên. Không gian thật yên tĩnh, và không khí trong lành. Phố cổ, phố cũ, phố mới đều như rộng hơn, nét hơn; và có thể một lúc nào đó, một góc nào đó chợt nao lòng khi nhìn thấy dấu ấn của Hà Nội xưa... Tất cả như trầm lắng trong tiết xuân của đất trời, thời gian như trôi chậm lại. Ngày đầu năm thường mang đến những cơn gió lạnh và mưa càng khiến cho mọi người muốn ở trong căn nhà ấm áp nhiều hơn. Đó là thời gian quây quần sum họp, là giờ phút đầy ý nghĩa của năm mới.

Ngày mong một tết Nguyên đán, khoảng lặng của phố! 🌸

Hoa tươi, trái cây và những sắp đặt ấm áp sắc xuân đem đến hương vị tết đặc trưng trong không gian Việt

Chúng tôi có đi coi thầy và tìm hiểu trên mạng để xem đầu năm xuất hành hướng nào, tuổi ai xông nhà cho tốt, và nên trưng bày vật gì đem lại may mắn cho năm Canh Tý. Tuy nhiên các tư liệu mỗi nơi mỗi khác khiến chúng tôi khá bối rối và không biết nên nghe theo ai. Xin hỏi mức độ các kiêng kỵ phong thủy năm mới như thế nào là vừa đủ mà không quá phiền phức, và về cơ bản thì nên tuân theo những kiêng kỵ gì vào năm nay?

Lê Thị Thu Huệ, phường Bình Thuận, quận 7, TP.HCM

BÀI THS.KTS HÀ ANH TUẤN ẢNH KHÁNH PHƯƠNG

Năm Tý và chuyện kiêng kỵ

DÙ THEO QUAN NIỆM DUY LÝ PHƯƠNG TÂY HAY DỊCH LÝ PHƯƠNG ĐÔNG thì đa số các dân tộc trên thế giới đều đón chào năm mới theo những cung cách văn hóa truyền thống đặc sắc của dân tộc mình. Không có nơi nào là không đặt ra những kiêng kỵ sao cho phù hợp, gọi đơn giản là “nhập gia tùy tục”, còn nâng tầm theo quan niệm văn hóa thì đó chính là nét riêng trong ứng xử mỗi nơi. Dù xã hội phát triển hiện đại đến đâu, kiêng kỵ dân gian vẫn là phần cốt cách không thể thiếu của mọi tộc người, và tùy theo mức độ, hoàn cảnh mà người ta gia giảm kiêng kỵ sao cho phù hợp với bối cảnh và thời đại.

Về cơ bản, các kiêng kỵ dân gian dịp năm mới thường xoay quanh 3 nhóm chính, tạm gọi là theo Thiên (thời), Địa (lợi), và Nhân (hòa), trong đó cụ thể là:

- Kiêng kỵ về mặt thời gian, như xem ngày giờ tốt xấu, xuất hành, khai bút, khai trương, động thổ...
- Kiêng kỵ về mặt không gian, như xem nhà cửa, nơi chốn, phương hướng vượng suy, bài trí, sắp xếp, vật dụng, màu sắc...
- Kiêng kỵ về mặt con người, như xem tuổi kỵ tuổi hợp, tuổi xông đất, cung cách ứng xử với nhau qua hành vi, lời nói, chúc tụng...

Nên hiểu đơn giản là dù mình không kiêng kỵ thì người khác, thậm chí toàn cộng đồng vẫn kiêng kỵ, cho nên ít ra cũng nên biết về những điều người khác kiêng để mình không gây ra va chạm, xung đột về ứng xử, chứ không phải luận bàn về chuyện đúng hay sai của từng kiêng kỵ trong mấy ngày đầu năm.

Canh Tý không chỉ là năm con chuột

Cư dân Việt xưa kia dùng hệ Can Chi nhằm ghi nhận các giai đoạn sinh trưởng của thực vật, mùa màng, với triết lý âm dương làm nền tảng. Trong đó hành can là giai đoạn thuộc phần dương của cây cỏ, can Canh biểu lộ trạng thái cây cỏ nhiều thay đổi, đâm chồi, nảy lộc. Còn chi Tý đặc trưng cho phần âm, ở giai đoạn khởi đầu hạt giống hút nước trong đất mà nảy mầm. Kết hợp can chi thì 2020 là năm Canh Tý. Đặc tính Canh theo Dịch Lý là tương hợp với Ất, tương hình với Giáp, Bính. Địa chi Tý thì được tam hợp với Thân và Thìn, đồng thời nằm trong Tứ hành xung Tý - Ngọ - Mão - Dậu. Màu tương hợp Canh Tý là vàng sẫm, nâu đất thuộc Thổ. Màu tương sinh là đỏ, cam, hồng, tím thuộc Hỏa. Màu tương khắc với Thổ là xanh lá cây từ đậm đến nhạt thuộc Mộc.

Từ quan niệm Can Chi trong lịch nông nghiệp, cư dân Việt lâu nay đã mở rộng các ý nghĩa ứng dụng trong đời sống khá phong phú, trong đó có dạng thức trưng bày hình ảnh con giáp trong nhà ngoài cửa mỗi dịp xuân

vẽ, tết đến. Bên cạnh kiểu trưng bày phổ quát như đèn lồng, cây nêu, chữ Phúc - Lộc - Thọ mang ý nghĩa may mắn, vạn sự như ý, kim ngọc mãn đường... còn có kiểu trưng bày linh vật may mắn. Do năm Tý biểu trưng là chuột, nên cách chọn theo vật biểu là những nhóm, bộ có sự hòa hợp về Chi. Cụ thể như bộ Tý và Sửu hợp, hóa Thổ, nên có thể trưng con chuột đi với con trâu màu vàng, hoặc trưng Khi, Chuột và Rồng thuộc nhóm tam hợp. Ngoài ra còn có các cặp âm dương đồng hành, trong đó Tý và Hợi đồng hành Thủy, nghĩa là những vật biểu tượng nào hợp với Tý như nêu trên đều được chọn.

Giao hòa 3 nhóm kiêng kỵ với nhau

Như đã dẫn, các kiêng kỵ dân gian dịp năm mới xoay quanh 3 nhóm Thiên - Địa và Nhân giao hòa nhau, với mục đích chung là cầu lành tránh dữ, tăng cát giảm hung, ít ảnh hưởng và nhọc công sắp xếp, chỉ cần lưu ý đôi chút để những ngày đầu năm được trọn vẹn, đề huê.

- *Yếu tố Thiên thời:* các tư liệu tham khảo về lịch Can Chi nêu ra ngày mừng một tết năm Canh Tý là ngày Đinh Mão. Ngày này Mão thuộc mộc sinh Đinh thuộc Hỏa, Chi sinh Can, sao Nữ, Trục Mão khá tốt với việc cầu phúc, tế lễ. Theo cách tính vòng Hoàng Đạo Thanh Long thì đây là ngày Hắc Đạo, sao Chu Tước, có bất lợi trong khởi sự các việc hệ trọng, chỉ hợp với cầu cúng, quây quần họp mặt. Các tuổi Ất Dậu, Quý Dậu, Quý Ty, Quý Hợi nên lưu ý vì đây là ngày bị xung về hệ Can Chi.

- *Yếu tố Địa lợi:* do Canh Tý thuộc Bích Thượng Thổ nên có thể lưu ý kích hoạt khí, mở đón về các hướng thuộc Thổ vượng như tây nam, đông bắc của nhà cửa, văn phòng, cửa hàng... dĩ nhiên nếu đó là các hướng có thể mở cửa, đặt đèn sáng, trang trí tươi mới... thì khá phù hợp. Về mặt Huyền không phi tinh, năm Canh Tý có phi tinh vượng khí về hướng sao Bát Bạch năm nay bay về tây bắc. Theo luận bàn Cửu tinh thì đây là phương vượng nhất về tài lộc của năm Canh Tý, cũng chính là Tài vị 2020 trong nhà. Bát Bạch có ngũ hành thuộc Thổ, gặp tây bắc thuộc Kim, Bát Bạch thuộc Thổ, tương sinh Thổ - Kim lợi về công danh, tài lộc.

Bản chất không gian giao tiếp đầu năm là nơi gặp gỡ và tiếp xúc đa dạng, nên quy luật chung về phong thủy nên hướng đến hành Thổ, hành của sự cân bằng, dung nạp đa sắc thái. Màu sắc, chất liệu vốn có của hành Thổ như trong nếp nhà truyền thống (tự nhiên, mộc mạc) không quá thiên lệch cũng giúp cho việc bố trí vật dụng trang trí trở nên thuận lợi hơn. Cách bố trí thuộc Thổ và Mộc, thậm chí có thể bổ sung hành Hỏa đột biến làm điểm nhấn để gia tăng tính ấm áp, hiếu khách và hài hòa dù nội thất theo phong cách nào, giúp gia chủ dễ dàng tạo dựng môi trường giao tiếp thân thiện.

- *Yếu tố Nhân hòa* là linh hoạt nhất, bởi mọi kiêng kỵ đều vô nghĩa nếu không thấy phù hợp với nếp sinh hoạt của gia đình và cá nhân. Việc sử dụng hình ảnh, linh

vật - con giáp là dạng trang trí theo năm, khá đa dạng và linh hoạt, có thể tùy tâm bài trí. Nên quan tâm những khu vực đi lại, khoảng trống giữa các phòng, giếng trời hay trục cầu thang... là những vùng thu hút sinh khí và dẫn dắt tầm nhìn cho nội thất tươi mới hơn. Đồng thời do ở khu vực chung nên sẽ ít ảnh hưởng đến tâm lý của người nhìn ngắm, vì với người này có thể thích linh vật hay tượng thiêng, nhưng người khác lại thấy không thoải mái.

Về mặt tuổi theo Can Chi, năm 2020 Canh Tý xung khắc các tuổi Giáp Ngọ, Bính Ngọ. Theo bảng Thiên Khắc Địa Xung thì có thêm Canh Tý kỵ Nhâm Ngọ, các chuyên gia phong thủy khuyến cáo những *tuổi âm lịch* kể trên không trưng bày hình ảnh tranh tượng liên quan đến con chuột trong năm Canh Tý này. Theo các chuyên gia, khi đặt tượng chuột phong thủy nên đặt theo hướng đông bắc hoặc tây nam (thuộc Thổ) để có phúc lộc vẹn toàn. Tránh việc đặt tượng hoặc hình chuột về phía đông hoặc bắc để tránh hung khí, cũng là các hướng về Huyền không phi tinh năm 2020 gặp sao bất lợi.

Xét theo văn hóa dân gian, các “chỉ định” hay “chống chỉ định” trong kiêng kỵ đầu năm đa số xuất phát từ mong mỏi gặp Cát tránh Hung, rất cần thiết trong ứng xử. Ít ra trong cả năm bận rộn với tốc độ mưu sinh hối hả, mọi người nên có chút thời khắc lắng chậm lại, quan tâm nhiều hơn đến bản

Trang trí ngày xuân tuy mang tính phổ biến nhưng không nên chung chung mà cần có cá tính và điểm nhấn đúng mức

Nhóm màu tương sinh Hỏa - Thổ - Kim biểu hiện qua bài trí vật dụng cho năm mới 2020 nhiều sinh khí, cát tường

thân và người chung quanh, cân nhắc các hành vi theo kiểu “mình không muốn thì cũng đừng làm với người khác”. Nếu có dịp tham gia sự kiện tại các nước Tây phương, sẽ thấy họ cũng kiêng kỵ nhiều điều khá nghiêm ngặt, thậm chí không thể giải thích được nếu chỉ nhìn dưới góc độ của người Á Đông. Đó cũng là những khác biệt về văn hóa làm nên một thế giới có thể rất gần nhau về khoảng cách, kinh tế hay thông tin, nhưng chắc chắn là rất phong phú, đa dạng và nhiều tầng nấc sâu xa về văn hóa. Do đó, cần tôn trọng sự khác biệt trong văn hóa ứng xử của vùng miền, thậm chí của từng gia đình, tránh áp đặt chủ quan và cũng không thể quá phụ thuộc vào những kiêng kỵ thiếu cơ sở khoa học. ❧

không gian TẾT

Tết Nguyên đán được coi là tết lớn nhất của người Việt Nam. Tết được tính bắt đầu từ ngày mừng một tháng giêng âm lịch cũng là ngày bắt đầu của một năm mới. Điều này cũng phù hợp với nước ta, đa số người dân sống bằng nông nghiệp. Đây là thời gian mà mùa màng đã hoàn tất, người người rảnh rang, là lúc để nghỉ ngơi, vui chơi, thăm viếng nhau.

BÀI VÀ ẢNH QUANG TÂM

Chả phụng

Thịt luộc mắm tép

Rau xào thập cẩm hạnh nhân

Mâm cỗ ngày Tết 3 miền

Sự sum họp ngày tết

Theo phong tục thì ba ngày tết của người Việt có ba sự gặp gỡ quan trọng.

Thứ nhất là gặp gỡ các vị thần linh, thần linh này là những vị Tiên sư hay Nghê sư, tức vị tổ đầu tiên dạy nghề cho gia đình (như Thần nông dạy nghề nông). Tiếp theo đó là Thổ công, vị thần giữ gìn đất đai nơi mình an cư. Và sau đó là Táo quân, người trông coi bếp núc, sự no ấm trong gia đình.

Thứ hai là gặp gỡ tổ tiên, ông bà đã khuất, những người đã có công đức của dòng họ sẽ về sum họp cùng con cháu. Do đó ngày ba mươi tết có tục lệ mọi nhà đều phải lo cúng kiến để rước ông bà.

Và điều thứ ba đối với những thành viên trong gia đình dù có làm ăn, buôn chải phương nào cũng phải về nhà để gặp gỡ, sum họp gia đình cùng ông bà, cha mẹ, anh em trong ba ngày tết.

Ăn tết

Ba ngày tết dù nhà giàu hay nghèo đều có ông bà, cha mẹ, con cháu cùng đoàn viên bên mái ấm. Và tấm lòng đã được thể hiện một cách thực tiễn qua những mâm cỗ nhằm cúng dâng, tỏ lòng thành kính với trời đất, thánh thần cầu mưa thuận gió hòa, an khang thịnh vượng. Mâm cỗ cúng tổ tiên, ông bà cầu sự phù hộ cho con cháu hạnh phúc. Sau đó con cháu cùng nhau ăn cỗ tết nhằm hưởng phước, lộc mà trời đất, tổ tiên đã chứng giám sự thỉnh cầu mọi điều tốt lành trong năm mới.

Ăn tết là một điều vừa thiêng liêng mà cũng vừa tự nhiên theo phong tục người Việt. Ba ngày tết, đến nhà ai cũng được chào mời vào mâm cỗ với lời chúc phúc đầu năm. Mời nhau ăn cỗ tết thể hiện sự tôn trọng, thân thiện trong tình nghĩa làng xóm, bạn bè. Gia chủ với sự hiếu khách truyền thống của người Việt đều mong ước mọi người cùng hưởng phúc mà mình đã cầu xin từ trời đất, ông bà...

Năm mới qua ly rượu đầu xuân, mọi hiểu lầm, gút mắc của năm cũ được xóa bỏ để bắt đầu một năm mới tốt đẹp, may mắn hơn. Với lời chúc phúc và cùng nhau đoàn tụ “ăn tết” quanh mâm cỗ ngày đầu xuân là một mỹ tục mà ông bà ta đã thực hiện từ bao đời nay thể hiện sự thiện lành, tính khoan hòa của dân tộc có một nền văn hóa nông nghiệp truyền thống.

“Mâm cao, cỗ đầy” là câu nói thể hiện sự mong ước năm mới làm ăn phát đạt sung túc của mọi người. Do điều kiện địa lý, thói quen trong ăn uống, mỗi vùng, miền trên đất nước ta có cách bày mâm cỗ tết khác nhau. Về căn bản mỗi miền có những thức ăn thường được dọn trên mâm cỗ như sau:

Mâm cỗ miền Bắc

Mâm cỗ vùng đồng bằng Bắc bộ thường theo đúng bài bán. Có lẽ do ở sát cạnh một nền văn hóa ẩm thực lớn của người Trung Hoa, nên sự khát khe để gìn giữ truyền thống của mâm cỗ miền Bắc là có lý do. Mâm cỗ thường gồm 4 đĩa và 4 bát không kể những đĩa xôi và các bát nước chấm.

Bốn đĩa gồm hai đĩa thịt có thể là gà và heo, một đĩa nem thính, một đĩa giò lụa. Có thể thêm một đĩa giò mỡ (giò thủ hoặc thịt đông). Bốn bát gồm bát ninh, bát măng hầm giò heo, bát miến, bát mộc. Khi ăn chia làm hai giai đoạn, phần đầu ăn các món ở đĩa nhấm với rượu và xôi. Phần sau ăn cơm với các món ở bát. Đây là những yêu cầu căn bản của mâm cỗ. Tùy gia đình có thể có thêm những món như nộm, xào. Ngày tết còn có những món ăn đặc trưng như bánh chưng, dưa hành. Tráng miệng có mứt sen, mứt quýt, mứt gừng, chè kho.

Giò lụa, giò thủ

Nấm nấu thả

Măng hầm giò heo

Món ram

Mâm cỗ miền Trung

Những món ăn mâm cỗ miền Trung thường chú trọng nhiều đến tính bảo quản do thời tiết khí hậu miền này rất khắc nghiệt. Những món ăn nguội như nem chua, tré, chả. Gỏi có gà bóp rau răm; gỏi trái vả; măng, mít trộn. Món nóng có nem lụi, bò nướng sả ớt. Thịt ngâm nước mắm, thịt phay là những món ăn nguội lưu trữ được dài ngày thường được cuốn với bánh tráng, dưa kiệu.

Món chính để ăn với cơm có món quay, rán như gà, sườn heo. Món nấu có bò nấu thung, củ cải kho nạc heo, thịt nạc rim, thịt hơ... Và không thể thiếu món canh giò heo hầm, gà tiềm. Riêng bánh tét là thứ không thể thiếu trong mâm cỗ ngày tết ăn cùng dưa món.

Đặc biệt miền Trung là vùng đất có nhiều món tráng miệng như các loại mứt gừng xăm, gừng khô, mứt màu hoa... Bánh của vùng này có bánh tổ, bánh in, bánh thuẫn, bánh bột sắn, bánh ít, bánh đậu xanh sấy, cốm... nhưng thứ bánh này đa số được bảo quản dài ngày có thể dùng ăn dần cho đến ra giêng vẫn còn.

Bánh tét

Mâm cỗ miền Nam

Mâm cỗ miền Nam với những món nguội căn bản như chả, gói, nem, bì, lòng heo khìa, giò heo nhồi, lap xường tươi, gói ngó sen... Riêng gói gà luộc xé phay trộn củ hành, kiệu là món thường có trên mâm cỗ. Các món ngâm chua như lổ tai heo ngâm giấm, tôm khô củ kiệu cũng được ưa chuộng. Tùy nhà còn có những món ăn mà lúc ông bà còn sinh tiền thích hoặc món ăn mang tính truyền thống của gia đình.

Sau những món ăn khai vị là những món chính dùng để ăn với cơm như bò nấu đun, gà rim nước dừa tươi. Đặc biệt hầu như khắp nơi ở Nam bộ nhà nào cũng phải có nôi thịt kho nước dừa ăn với dưa giá và khổ qua hầm. Hai món này luôn phải có trong mâm cơm cúng ông bà ngày ba mươi tết, theo như dân gian thì khổ qua là món ăn mong muốn sự cơ cực qua đi và đón chào năm mới tốt đẹp hơn. Tuy nhiên xét về mặt thực tế đây là món ăn mát, giải mỡ dầu của nhiều món thịt thà ngày tết. Khổ qua còn có thể để được lâu trong hoàn cảnh thời tiết trong Nam rất nóng bức. Và đương nhiên phải có món bánh tét nhân mỡ ăn với củ cải ngâm nước mắm.

Tráng miệng của miền Nam thường có những loại mứt trái cây như mứt dừa, me, mãng cầu, gừng dẻo, củ năng, thèo lèo, kẹo chuối, xôi vị, bánh bò, bánh ít, bánh tét ngọt. Một số vùng đồng bằng sông Cửu Long còn có cơm rượu như một món tráng miệng tiêu thực rất tốt.

Tôm khô củ kiệu

Thịt kho nước dừa

Khổ qua hầm cá thát lát

Những nét tương đồng của mâm cỗ tết ba miền

Nhìn chung mâm cỗ ngày tết ba miền có những nét riêng thay đổi theo thổ nhưỡng, tập quán từng vùng miền, nhưng có sự thống nhất ở một số món căn bản. Là quốc gia sống bằng nghề nông nên những món ăn làm từ gạo tẻ và nếp đã góp mặt khá nhiều trong mâm cỗ 3 miền.

Đặc biệt bánh chưng, bánh tét cùng một nguồn gốc có từ thời vua Hùng (Lang Liêu) và gần như không có sự khác biệt về nguyên liệu chính. Cũng được làm bằng nếp và thịt heo như nhau nhưng về hình thức đã có sự thay đổi. Nếu bánh chưng được gói bằng lá dong vì nguyên liệu này có nhiều ở miền Bắc. Hình dạng vuông vức tượng trưng cho đất như quan niệm từ xưa vẫn không thay đổi, thể hiện sự tinh tế cũng như nghiêm khắc nhằm giữ gìn bản sắc của nền văn hóa ẩm thực Việt có từ xa xưa. Theo dòng thời gian dân tộc Việt đã mở đất xuôi về phương Nam, hình dáng của chiếc bánh chưng đã thay đổi. Bánh tét tròn dài, gói bằng lá chuối, thuận tiện hơn khi bảo quản, vận chuyển và dễ sử dụng, có thể cắt từng khoanh để dùng, phần còn lại có thể để dành cho hôm sau. Ngoài bánh tét, miền Trung và Nam còn những thứ bánh tương tự như bánh tét nhưng được gói nhỏ gọn hơn, tách biệt thành từng chiếc đơn lẻ như bánh rò (miền Trung), bánh ú (miền Nam).

Gần như nhà nào của người Việt cũng sắm sửa con gà để dâng cúng, rước ông bà về với con cháu ngày ba mươi tết và đưa ông bà vào ngày mùng 3. Nếu con gà mái tượng trưng cho hạnh phúc, sum họp gia đình vào ngày cuối năm, thì gà trống thể hiện sự nhanh nhẹn, thăng tiến, nó luôn cất tiếng gáy vang chào mừng năm mới.

Trong những món ăn có thể để dành trong những ngày tết thì ai cũng ưa món nem chua. Nem chua ba miền đều có cách chế biến như nhau. Chỉ khác chút ít ở khẩu vị miền Bắc thì thích nhiều thịt, miền Trung thì ưng hơi chua, miền Nam thì có hậu ngọt và khá nhiều da heo.

Cỗ tết, luôn có lượng thịt mỡ, tinh bột, bánh mứt nên vị ngọt béo nhiều hơn ngày thường, đồng thời không khí cũng hanh hơn mùa khác. Nên trong cách ăn của ba miền đều thể hiện sự cân bằng âm dương kèm theo những món ăn là các món dưa hành, cải chua, củ kiệu, dưa giá... nhằm làm cho bớt ngán ngậy. Đó chính là đặc điểm của sự hài hòa trong món ăn ngày tết nhằm cân bằng âm dương trong các món ăn và cả thời tiết. Nhìn một mâm cỗ tết Việt, màu sắc hài hòa gồm đủ màu sắc. Rau quả xanh tươi tượng trưng cho hành mộc là những thức vượng trong mùa xuân. Màu đỏ tượng trưng hành hỏa cũng là màu thịt thà, nem chả. Màu vàng thể hiện hành thổ từ những món có sắc vàng. Màu trắng của bún, cơm, xôi là màu của hành kim. Và màu sẫm là màu của hành thủy. Với tính ngũ hành hài hòa của mâm cỗ ngày tết càng thấy rõ bản sắc văn hóa ẩm thực của một quốc gia nông nghiệp như đất nước chúng ta.

Đời sống ngày càng công nghiệp hóa, hầu như những món ăn truyền thống ngày tết đều được các nhà cung cấp phục vụ đầy đủ với chất lượng cao. Nhưng ngày tết, con cháu tề tựu về nhà, cùng vào bếp để chuẩn bị mâm cơm cúng gia tiên thể hiện sự đầm ấm chứa chan tình cảm gia đình. Mâm cỗ ngày tết sẽ mang nhiều ý nghĩa cùng mong ước hạnh phúc cho mọi người trong năm mới.

Khởi động chương trình Kiến trúc cộng đồng

Xuất phát từ sáng kiến của những kiến trúc sư, doanh nhân quan tâm đến lợi ích cộng đồng, vào tháng 11 năm 2019 vừa qua, nhiều kiến trúc sư, nghệ sỹ, doanh nhân và nhà báo đã cho ra đời chương trình Kiến trúc cộng đồng mà trưởng đại diện của nhóm là KTS Hồ Thiệu Trị, sau đó là ông Trần Văn Châu và nhà báo Vĩnh Phương.

P hương châm hoạt động của chương trình:

- Tạo sự kết nối cho những người đang hành nghề, đang quan tâm trong ngành kiến trúc và xây dựng.
- Hỗ trợ, tư vấn cho những ai muốn xây dựng và phát triển những công việc đem lợi ích cho cộng đồng

có liên quan đến kiến trúc, xây dựng.

- Tạo một nền tảng kết nối, một địa điểm giao lưu để mọi người cùng chia sẻ, cùng trao đổi, học tập, thực hiện những công việc chuyên môn hay những công việc có liên quan, bổ sung cho lĩnh vực kiến trúc, xây dựng như MBA, IT, luật kinh doanh...

Chương trình Kiến trúc cộng đồng sẽ tập trung xúc tiến, tương tác cho giới hành nghề trong ngành kiến trúc, xây dựng đặc biệt là kiến trúc sư/nhà thiết kế trẻ của các tỉnh - thành phố tiếp cận, làm việc với các kiến trúc sư, nhà thiết kế, nghệ sỹ, kỹ sư lão thành, đẳng cấp quốc tế, các chuyên gia trong mọi lĩnh vực. Cùng với đó là tổ chức tọa đàm, hội thảo nhằm hỗ trợ những hoạt động cộng đồng liên quan đến kiến trúc, xây dựng, cảnh quan...

Trong tháng 12.2019 vừa qua, nhóm đã có buổi gặp gỡ, kết nối với các doanh nhân đang có các ý tưởng, dự án phát triển du lịch cộng đồng tại TP.HCM, đồng bằng sông Cửu Long và Tây Nguyên. *Chương trình Kiến trúc cộng đồng* đang hoạch định một số ý tưởng để các kiến trúc sư có thể tiếp sức cho những khu du lịch, cộng đồng dân cư, làng nghề... trở nên hấp dẫn, thu hút hơn.

Trong thời gian tới, những hoạt động đầu tiên của *Chương trình kiến trúc cộng đồng* sẽ được thông tin đến bạn đọc.

Đây là một chương trình phi lợi nhuận và hoạt động theo tôn chỉ của tạp chí Kiến Trúc & Đời Sống để tạo cơ hội lan tỏa những ý tưởng hay, những hành động thiết thực cho đời sống.

CÔNG TY CỔ PHẦN SAMETEL

GIẢI PHÁP CHO NGÔI NHÀ BẠN

LĨNH VỰC HOẠT ĐỘNG	DÂY CHUYỂN SẢN XUẤT PX. TRẦN NHÔM
→ Vật tư, thiết bị cho ngành viễn thông Thiết bị, Cáp quang; Giải pháp Wifi tốc độ cao	 TRẦN NHÔM LAM NHÔM CHẤN NÁNG
→ Vật tư, thiết bị cho ngành điện Thiết bị, Tủ phân phối trung, hạ thế; Năng lượng mặt trời	
→ Vật tư, thiết bị cho ngành xây dựng Trần nhôm, Lam nhôm; Cơ khí; Khung mẫu	

Nhà máy: Đường số 1, KCN Long Thành, X.Tam An, H.Long Thành, T.Đồng Nai

VP HCM: 135/16 Nguyễn Hữu Cánh, P.22, Q.Bình Thạnh

VP Hà Nội: P207 Tòa nhà 133 Thái Hà, P.Trung Liệt, Q.Đống Đa

[T] (028)3 5513 734 [Hotline] 0909 513 795 [E] infor@smt-ac.vn [W] http://smt-ac.vn

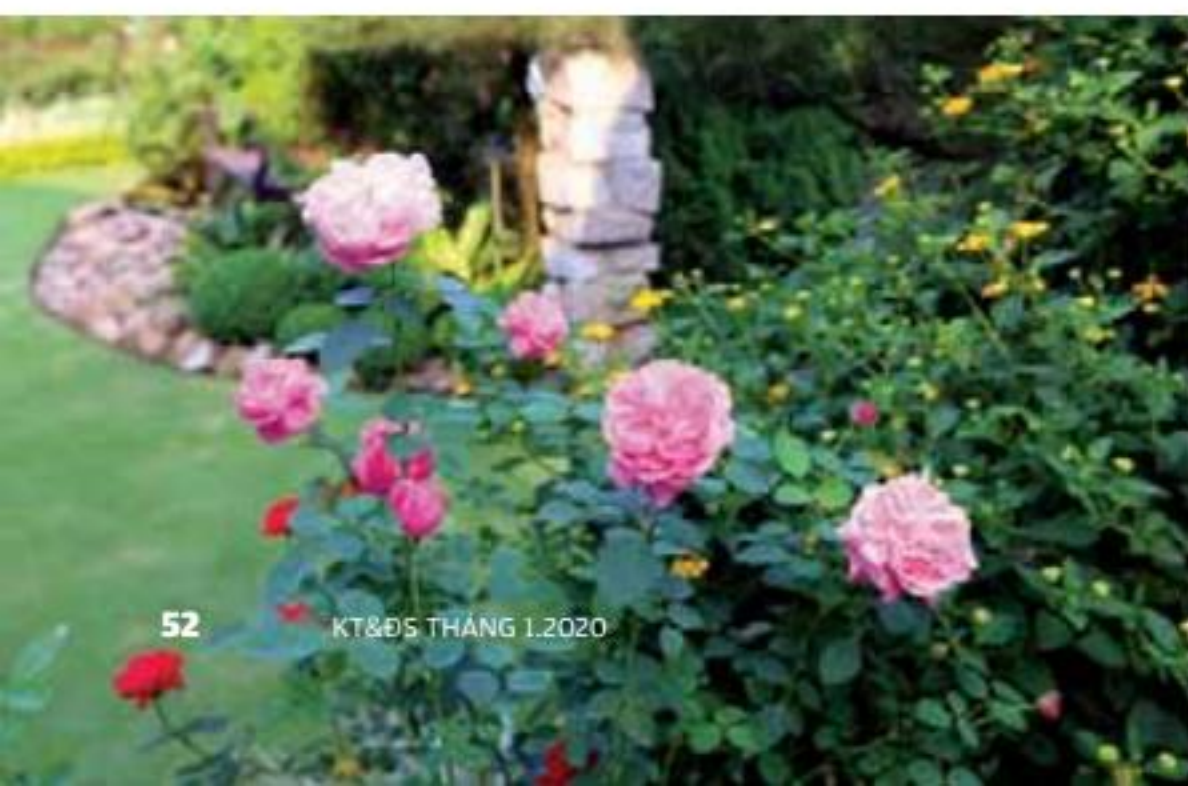
Hotline
0909513795

HƯỚNG DẪN CÁCH TRỒNG HOA HỒNG

Hoa hồng được xem là nữ hoàng của các loài hoa, được ưa chuộng và thường được trồng để trang trí nhà cửa, cảnh quan. Thế nhưng để có một gốc hoặc một chậu hoa hồng đẹp thì không phải ai cũng biết cách trồng và chăm sóc. Dưới đây là những hướng dẫn từ Vũ Garden giúp bạn đọc biết cách trồng và chăm sóc để có một chậu hoa hồng như ý.

BÀI VŨ GARDEN CUNG CẤP
ẢNH ĐÌNH QUANG TUẤN

Làm đất

Nếu chọn cách trồng hồng trong chậu thì đây là bước quan trọng để có thể trồng hoa hồng, đặc biệt là hoa hồng ngoại thành công. Vật dụng cần chuẩn bị gồm: chậu, vỏ trấu, than hoa, xơ dừa, đất sạch (tơi xốp, giàu dinh dưỡng) và phân bón. Khi trộn đất, chúng ta cho một lớp than hoa rồi đến cùi dừa ở đáy chậu. Than hoa sẽ tạo ra sự thông thoáng, giúp nước thoát nhanh hơn khi tưới để cây không bị ngập úng còn cùi dừa sẽ giữ lại một lượng ẩm nhất định để cây sống sót. Sau đó trộn đều đất sạch với phân bón theo tỉ lệ 4-1 rồi cho lên trên.

Trường hợp trồng thẳng xuống đất thì nên đào hố sâu, lót dưới đáy hố một lớp trấu hoặc mùn xơ dừa trộn lẫn phân hữu cơ vi sinh hoặc phân bò, phân gà ủ hoai mục.

Chăm sóc cây

Cây khi mới mua về cần cắt bớt ngọn để cây tránh mất nước và nhanh phục hồi. Sau khi trồng xong, nên phun thuốc kích rễ (nên đọc hướng dẫn để dùng liều lượng phù hợp). Tưới đẫm nước cho cây rồi đợi tới khi nào đất cứng lại mới được tưới tiếp. Nên đặt cây ở nơi thông thoáng, có ánh sáng mặt trời ở mức vừa phải.

Bón phân: Cách 10 ngày bón 1 muỗng cà phê phân hữu cơ quanh gốc và tưới nước. Cách 1 tháng bón 1 muỗng cà phê phân 3 màu (xanh, tím, vàng) quanh gốc và tưới nước. Cách 10 ngày xịt thuốc hữu cơ 1 lần để tránh cho bọ trĩ làm hại đến cây. Pha thuốc hữu cơ theo công thức: 1 muỗng cà phê baking soda, 1 nắp nước rửa chén và 2 lít nước. Sau khi pha xong, khuấy đều hỗn hợp này lên rồi cho vào bình xịt và xịt lên cây hoa hồng.

Cắt tỉa cành: Thường xuyên cắt tỉa những cành nhánh đã già, cành yếu, không cần thiết, tạo tán cho cây, để kích thích cho cây ra nhiều mầm, ngọn của các mầm

chính là nụ hoa. Khi hoa tàn thì cắt bỏ hoa để cây lên mầm chồi mới, tiếp tục bón phân có thành phần đạm cao để hỗ trợ nảy mầm.

Đôi nét về Vũ Garden

Sau gần 7 năm khảo nghiệm, đánh giá, nghiên cứu, tiến hành chọn lọc và nhân giống các loại hoa hồng ngoại nhập nhằm cung cấp cho thị trường và cộng đồng yêu hoa những giống hoa hồng được thuần hóa sao cho phù hợp nhất với điều kiện khí hậu, thời tiết cũng như thổ nhưỡng của Việt Nam. Vũ Garden chính thức đi vào hoạt động từ ngày 22.11.2019, tại số 117 đường Nguyễn Du, khu phố 3, phường An Phú, thị xã Thuận An, tỉnh Bình Dương.

Khu vườn là bộ sưu tập phong phú các giống hoa với gần 200 chủng loại trong và ngoài nước như: hồng leo, hồng bụi, hồng tree, đặc biệt là các giống hồng cổ quý hiếm như hồng bạch Nam Định, hồng cổ Sapa, hồng cổ Hải Phòng...

Đến với Vũ Garden, khách hàng sẽ được tham quan khu vườn mẫu với nhiều loại hồng được bố trí ở nhiều góc khác nhau trong khu vườn tràn ngập màu xanh và muôn sắc hoa để khách trải nghiệm và lựa chọn từng loại hoa hồng thích hợp với sở thích, diện tích khu vườn, căn hộ của mình dưới sự tư vấn tận tình của đội ngũ kỹ thuật viên tận tâm và kinh nghiệm.

Vũ Garden là một vườn hồng quy mô, hiện đại bậc nhất, đồng thời là đơn vị tiên phong trong lĩnh vực hoa hồng với hệ thống vườn ươm sử dụng công nghệ làm lạnh chuẩn châu Âu và hệ thống tưới được lập trình tự động.

Ngoài việc cung cấp đa dạng các chủng loại hồng, Vũ Garden còn có các sản phẩm dịch vụ đi kèm nhằm đảm bảo toàn diện và tốt nhất cho việc chăm sóc hoa hồng tại nhà cho khách hàng như:

- *Phân bón*: cung cấp các loại phân bón vi sinh cao cấp được nhập khẩu từ Nga.
- *Các loại chậu*: chậu gốm men màu, chậu gốm men lì, chậu đá mài, chậu đỏ.
- *Dụng cụ làm vườn*: kéo cắt cành, dao ghép cành, kéo tỉa lá...
- *Các loại hạt giống hoa*, nông sản...

Tất cả đều sẵn sàng để phục vụ mọi nhu cầu của khách hàng.

VŨ GARDEN

Địa chỉ: 117 đường Nguyễn Du, khu phố 3, phường An Phú, thị xã Thuận An, tỉnh Bình Dương
Điện thoại: 1900 633 441
Email: info@vugarden.vn
Website: www.vugarden.vn

Tiếp nối hành trình xu hướng màu sắc ColourFutures™ kéo dài 17 năm, Dulux đã chọn Xanh Ban Mai là Màu của Năm 2020 với ý nghĩa “Kết Nối Cảm Xúc” trong thời đại 4.0. Ông Oscar Wezenbeek, Giám đốc Phụ trách đơn vị kinh doanh Sơn trang trí, khu vực Nam Á và Đông Nam Á, công ty Sơn và Chất phủ AkzoNobel giải thích cụ thể về những thông điệp mà màu sắc của năm 2020 này truyền tải trong buổi phỏng vấn với tạp chí Kiến Trúc & Đời Sống.

THỰC HIỆN **VĨNH PHƯƠNG**

Xanh Ban Mai và câu chuyện Kết Nối Cảm Xúc

Theo ông, màu sắc và chương trình Xu hướng màu sắc - ColourFutures™ có tác động như thế nào đến cuộc sống của con người trong những năm qua?

Màu sắc, nhất là màu của không gian sống, có tác động lớn đến chúng ta. Bạn có thể chọn màu quần áo theo sở thích cá nhân nhất thời nhưng khi lựa chọn màu sắc cho ngôi nhà của mình, bạn cần xem xét tác động của nó lên cảm xúc của con người về lâu dài. Màu sắc có thể thay đổi hoàn toàn diện mạo không gian sống và sự kết hợp của những màu sắc phù hợp sẽ mang đến nguồn năng lượng tích cực cho thế giới xung quanh chúng ta.

Theo những gì chúng tôi đã quan sát, chương trình Xu hướng màu sắc - ColourFutures™ đã và đang có tác động nhất định đến xu hướng và phong cách

Ông Oscar Wezenbeek, Giám đốc Phụ trách đơn vị kinh doanh Sơn trang trí, khu vực Nam Á và Đông Nam Á, công ty Sơn và Chất phủ AkzoNobel

thiết kế nội thất của khách hàng. Mỗi lần công bố Màu của Năm, chúng tôi nhận được phản hồi tích cực từ thị trường, khách hàng bàn luận về chúng và hào hứng ứng dụng các màu sắc hợp thời này vào mái ấm của mình. Quan trọng hơn, màu sắc luôn chứa đựng những câu chuyện riêng của một năm sắp tới. Thật tuyệt khi qua mỗi màu sắc trong từng năm của chúng tôi, khách hàng nhận ra xu hướng chung nào đang ảnh hưởng đến cuộc sống của họ và vấn đề của họ là gì, điều đó sẽ giúp họ tìm ra cách giải quyết tốt nhất.

Khi chọn Màu của Năm, AkzoNobel có dựa trên quá trình nghiên cứu văn hóa của các quốc gia hay chỉ dựa trên nghiên cứu và phân tích của các chuyên gia? Khi công bố Màu của Năm, AkzoNobel có gặp khó khăn khi có một địa phương nào đó không đón nhận màu sắc này, thậm chí tẩy chay vì không phù hợp với văn hóa bản địa hay không?

Để mang đến các bảng màu mới tuyệt đẹp và phù hợp hoàn hảo với nhu cầu cũng như lối sống cho người tiêu dùng, chúng tôi liên tục theo dõi các xu hướng về xã hội, văn hóa và thiết kế mới nổi trên toàn cầu, thu thập những thông tin về hành vi và xu hướng của người dân thông qua một nhóm chuyên gia thiết kế quốc tế. Sau đó, nhóm chuyên gia nghiên cứu màu sắc của chúng tôi sử dụng các thông tin này để xác định Màu của Năm và tạo ra bốn bảng màu truyền cảm hứng xoay quanh nó.

Vì những chuyên gia này đến từ mọi nơi trên thế giới và có những hiểu biết sâu sắc về văn hóa nơi họ sống nên những đánh giá của họ về nhu cầu của người tiêu dùng và xu hướng chủ đạo của quốc gia là chính xác với số đông.

Xanh Ban Mai - Màu của Năm 2020

Tại sao AkzoNobel lại lựa chọn Xanh Ban Mai làm Màu của Năm 2020? Ông có thể chia sẻ một chút về màu sắc này không?

Trong giai đoạn này, mọi người sẽ mong muốn được kết nối, trở nên năng động, sáng tạo và tìm ra được ý nghĩa cuộc sống hơn bao giờ hết. Lý do là cuộc sống hiện đại và sự phụ thuộc các công nghệ và mạng xã hội ngày càng gia tăng khiến chúng ta cảm thấy bị ngắt kết nối với thế giới bên ngoài, thiếu những khoảnh khắc vui vẻ và bất ngờ, trở nên hơi hợt và đánh mất các kỹ năng sống cơ bản.

Chúng tôi thấy rằng đây là thời điểm để đặt ra một câu hỏi: điều gì làm cho chúng ta đặc biệt, khác biệt với robot và là “con người thực sự”?

Mọi người tìm kiếm một nơi mà chúng ta có thể ngẫm nghĩ về tương lai, xem xét mục đích của mình trong thế giới mới, kết nối tốt hơn với bạn bè và gia đình, môi trường xung quanh, và tự do thể hiện bản thân. Chúng ta cũng đang bước vào một thập kỷ mới, một bình minh mới, một thế giới đầy những khả năng và đó chính là lý do tại sao chúng tôi chọn Xanh Ban Mai.

Xanh Ban Mai mang đến một bầu không khí thanh tịnh và tinh khiết, thể hiện chủ đề năm nay một cách hoàn hảo. Lấy cảm hứng chân trời lúc bình minh, đó là một sắc màu tinh tế, uyển

chuyển nằm giữa các dải màu xanh lá, xám và xanh dương. Hiệu ứng của nó thay đổi tùy thuộc vào màu sắc kết hợp cùng, khiến nó trở thành một màu sắc đẹp đẽ mà linh hoạt, mang đến cho ngôi nhà của chúng ta nhiều “Kết Nối Cảm Xúc”.

Màu của Năm có tác động tích cực như thế nào đến mức tiêu thụ sơn trong năm đó, đặc biệt là sơn Màu của Năm?

Bằng cách giới thiệu Màu của Năm, AkzoNobel đã giúp người tiêu dùng có nhiều sự lựa chọn hơn cho ngôi nhà của mình, bắt kịp xu hướng chính của thị trường toàn cầu và đáp ứng nhu cầu của họ. Điều này cũng giúp tạo động lực để họ biến không gian sống của mình thành một nơi đầy cảm hứng và là nơi để họ có thể tự nạp lại năng lượng sau một ngày làm việc mệt mỏi.

Ngoài ra, đây cũng là cơ hội để chúng tôi đến gần hơn với người tiêu dùng, củng cố thương hiệu và tăng trưởng.

Thật khó để nói một màu nào đó được khách hàng ưa thích và lựa chọn nhiều hơn. Vì hầu hết khách hàng thường chọn mua các màu khác nhau cùng một lúc cho các phòng và cách phối màu khác nhau, dựa trên bảng màu gợi ý của chúng tôi theo từng chủ đề và nhu cầu.

Xanh Ban Mai “Kết Nối Cảm Xúc” cho mọi không gian

Màu Xanh Ban Mai vừa được công bố là Màu của Năm 2020. Không chỉ mang đến hơi thở mới cho các không gian sống, màu này cùng những bảng màu bổ trợ của nó sẽ “thổi hồn” cho những công trình công cộng và kích thích những cảm xúc tích cực cho con người.

BÀI VÀ ẢNH **BẢO TRẦN**

Màu của Năm - Xanh Ban Mai

Xanh Ban Mai là sự kết hợp của màu xanh lá, xanh da trời và xám, ra đời bằng cảm hứng từ màu sắc của chân trời lúc bình minh. Theo nghiên cứu của Trung tâm Mỹ thuật Toàn cầu của AkzoNobel và các chuyên gia về xu hướng toàn cầu và hành vi người tiêu dùng, màu này mang đến cảm giác bình yên và thanh tĩnh, thể hiện mong muốn hướng đến một cuộc sống giàu ý nghĩa hơn.

Không khó để giải thích tại sao Xanh Ban Mai được lựa chọn cho năm 2020. Năm 2019 đang trôi qua để lại những cảm xúc bất ổn trong một thế giới ngày càng số hóa và mạng xã hội hóa

mà theo các chuyên gia nghiên cứu của AkzoNobel là “bận rộn và ngày càng hơi hụt khiến cuộc sống con người trở nên thiếu ý nghĩa và chiều sâu”. Các thành phố ngày một đông đúc hơn, với số dân thành thị được dự đoán sẽ tăng từ 55% năm 2019 lên 66% năm 2020. Trong bối cảnh chật chội đó, nhu cầu được thanh lọc tâm trí và cuộc sống khỏi những mối phân tâm phiền nhiễu để có thể suy tư, chiêm nghiệm về ý nghĩa làm người cũng tăng theo.

Sự yên tĩnh trở nên xa xỉ hơn buộc con người đi tìm sự nghỉ ngơi thanh bình trong những chuyến đi chơi xa, trong các học ngữ xa xỉ hoặc đơn giản là vài phút

giây không bị công nghệ níu chân - 32% người dùng ở Anh và Mỹ nói rằng họ đã đóng hoặc vô hiệu hóa tài khoản mạng xã hội của mình trong vòng 12 tháng vừa qua. Con người đang tìm lại cách sống có ý nghĩa với những trải nghiệm tinh thần, cố gắng tìm kiếm cái “hồn” trong một thế giới tưởng như vô hồn và hơi hụt.

“Màu sắc này gợi nhớ đến bầu trời của buổi sáng ban mai và thể hiện mong muốn trân trọng các giá trị nhân văn, là những điều mà chúng ta cần khi bước sang thập kỷ mới”, bà Heleen van Gent, Giám đốc sáng tạo của Trung tâm Mỹ thuật Toàn cầu của AkzoNobel, cho biết.

Kết nối cảm xúc cho các không gian

Chia sẻ về khả năng ứng dụng Xanh Ban Mai vào các công trình xây dựng, bà Pamela Phua, Tổng giám đốc AkzoNobel Việt Nam cho biết Xanh Ban Mai là một màu “dễ tính”, có thể thay đổi một cách linh hoạt theo những tông màu mà nó kết hợp cùng. Tông màu xanh luôn luôn gợi nhớ đến màu của cây cối tự nhiên, gắn liền với những cảm xúc mới mẻ của mùa xuân, sự lạc quan và tái sinh. Chính vì thế, Xanh Ban Mai đảm bảo được hiệu ứng tích cực đối với con người dù được phối theo cách nào.

Nhờ tính linh hoạt này, Xanh Ban Mai có thể được áp dụng cho cả trang trí nội thất và ngoại thất của các công trình từ nhà ở đến dự án. Ứng dụng các bảng màu của nó còn có thể hỗ trợ kích thích cảm hứng sáng tạo và hồi phục trong các môi trường như trường học, văn phòng làm việc, bệnh viện...

Ví dụ dưới đây cho thấy một bảng màu nhẹ nhàng của những màu trung tính thanh nhã bao gồm màu Xanh Ban Mai có thể hỗ trợ giảm căng thẳng và lo âu, hỗ trợ phục hồi cho các bệnh nhân. Màu

xanh và xám nhẹ tạo ra không khí thư thái, các màu đậm hơn lại tạo cảm giác thoải mái và gợi lên màu của tự nhiên, giúp cân bằng cảm xúc. Những đường kẻ gọn ghẽ và gỗ màu nhạt giúp tạo ra cảm giác ánh sáng và không gian lý tưởng cho việc chăm sóc và bồi bổ cơ thể.

Hay như trong một môi trường cần tăng cường sức sáng tạo và vui tươi như trường học, bảng màu Năng Động này có

thể gợi lên cảm giác lạc quan và tươi mới, “ nạp năng lượng” và khuyến khích học sinh thoát khỏi những lối tư duy thông thường để sáng tạo hơn. Bảng màu này kết hợp các màu sắc có tông màu sống động và tương phản mạnh, gồm những màu sáng đối lập với màu pastel nhạt hơn và màu đen và trắng tạo nên điểm nhấn. Với cách phối hợp này, chúng có thể thỏa mãn mọi giác quan của trẻ, tăng cường trí nhớ, kích thích sức sáng tạo và cách tư duy đầy mới mẻ, lý thú và bất ngờ.

Bảng màu Năng Động này cũng có thể được áp dụng cho các văn phòng, nơi luôn cần đổi mới để giúp nhân viên có thêm nhiều ý tưởng mới cho công việc tương chừng nhàm chán của mình. Bảng màu gồm những cách phối màu lạ lẫm, đối lập, kết hợp thêm đồ nội thất sắc màu hay tranh tường sẽ gợi lên cảm xúc sống động, thú vị hơn.

Tổng cộng có 4 bảng màu đã được AkzoNobel thiết kế để hỗ trợ cho việc ứng dụng Xanh Ban Mai với các ý nghĩa Kết nối, Năng động, Chiêm nghiệm và Sáng tạo. Ngoài sơn nhà và sơn trang trí, các bảng màu này còn có thể áp dụng được cho các thị trường khác như sơn gỗ, sơn nội thất, điện tử tiêu dùng và ô tô. Đáng chú ý, nếu cần hỗ trợ để xem trước căn phòng hay công trình với màu sơn mong muốn, các khách hàng có thể sử dụng ứng dụng hỗ trợ của thương hiệu Dulux để xem trước không gian trong màu mới ngay lập tức một cách chân thực.

CĂN BẾP HOÀN HẢO HẠNH PHÚC NGẬP TRÀN

Nếu như phòng khách là bộ mặt của một ngôi nhà thì căn bếp chính là trái tim - nơi sưởi ấm và gắn kết các thành viên trong gia đình. Chính vì vậy, việc sở hữu một căn bếp hoàn hảo chính là tiêu chí hàng đầu của không ít gia chủ hiện nay.

Bếp ấm áp - trọn yêu thương

Theo phong thủy truyền thống, căn bếp là nơi giữ lửa cho gia đình, là nơi bắt nguồn của tất cả nguồn năng lượng tích cực đem lại may mắn và tài lộc cho gia chủ. Một căn bếp được thiết kế hiện đại và hợp phong thủy không chỉ góp phần chiêu tài vượng khí mà còn đảm bảo sự hòa thuận trong các mối quan hệ trong gia đình. Vì

vậy, gia chủ không nên qua loa trong quá trình thiết kế căn bếp gia đình.

Theo phong thủy truyền thống, hướng tốt nhất để thiết kế bếp là hướng tây, nam và đông bắc. Hướng đặt bếp nên tránh đối diện cửa chính, nhà vệ sinh, phòng ngủ và tránh quay lưng lại với hướng nhà. Ví dụ, nếu nhà của bạn nằm ở hướng nam thì không nên đặt bếp ở hướng bắc. Ngoài ra, nền đất nơi xây dựng bếp nên cao ráo và thông thoáng, không sụt lún và ẩm thấp.

Bếp tiện lợi - thêm sức khỏe

Ngoài vấn đề phong thủy, căn bếp còn là khu vực ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe của gia chủ. Một căn bếp bừa bộn, ẩm mốc và ổ vàng chắc chắn sẽ khiến cho gia chủ kém thoải mái, bữa ăn gia đình kém ngon miệng. Đó là chưa kể đến các rủi ro về sức khỏe do vi khuẩn ẩn chứa trên bề mặt bếp.

Trong số các vật liệu được sử dụng để thiết kế bếp hiện nay, đá thạch anh

Cambria chính là lựa chọn được đánh giá cao nhất. Bởi lẽ, thương hiệu đá này sở hữu những tính năng vượt trội, như độ cứng gấp đôi đá hoa cương, đạt khít 100% và hoàn toàn không có lỗ rỗng, vì vậy Cambria không thấm, không ố, không phai màu, kháng trầy xước và độ bóng tự nhiên vĩnh viễn trong suốt thời gian sử dụng. Cambria còn có tính năng kháng khuẩn, được kiểm nghiệm và chứng nhận bởi các đơn vị toàn cầu như NSF, UMKosher, GREENGUARD, LEED... Với tất cả những ưu điểm kể trên, đá thạch anh Cambria có thể đáp ứng tất cả nhu cầu sử dụng của gia chủ mà vẫn duy trì được bề mặt hoàn hảo.

Bếp tinh tế - chuẩn phong cách

Ngoài công năng cơ bản, một căn bếp hoàn hảo còn phải phù hợp với phong cách nội thất chung của cả gia đình. Thiết kế nội thất bếp phải đảm bảo sự gọn gàng, ngăn nắp và phản ánh được gu thẩm mỹ

Mọi thiết kế của đá thạch anh Cambria được truyền cảm hứng từ cảnh quan thiên nhiên hùng vĩ

của gia chủ. Một trong những xu hướng phổ biến nhất hiện nay chính là đem các yếu tố thiên nhiên vào không gian bếp.

Với hơn 180 mẫu thiết kế tinh tế và sang trọng, đá thạch anh Cambria hoàn toàn làm hài lòng dù là những gia chủ khó tính nhất. Hầu hết các thiết kế thạch anh Cambria đều được lấy cảm hứng từ vẻ đẹp huyền thoại, từ những kỳ quan thiên nhiên, như dòng sông băng, dãy núi, dải mây trắng vắt ngang, những bãi đá, những ngôi làng của xứ Wales thơ mộng... Không chỉ sở hữu nét đẹp khó cưỡng, đá thạch anh Cambria còn phù hợp với nhiều phong cách khác nhau, từ cổ điển, tân cổ điển đến hiện đại.

Hiện nay Dương Hiếu JSC là nhà phân phối duy nhất đá thạch anh Cambria tại Việt Nam, liên hệ tại đây.

ĐỊA CHỈ LIÊN HỆ

HÀ NỘI

Thứ hai - chủ nhật, từ 8:00 đến 19:00

Điện thoại: 024 3791 4792 - 024 3791 4794

Email: stone@duonghieus.com.vn

Địa chỉ: 59 Võ Chí Công, phường Nghĩa Đô, quận Cầu Giấy

TP. HỒ CHÍ MINH

Thứ hai - chủ nhật, từ 8:00 đến 19:00

Điện thoại: 0906 080 293 - 0912 340 977

Email: stone@duonghieus.com.vn

Địa chỉ: 92B Nguyễn Hữu Cánh, phường 22, quận Bình Thạnh

Website: <http://duonghieustone.com.vn/>

Fanpage: <https://www.facebook.com/DuongHieuJSC.vn/>

Như đóa hướng dương

Là sống luôn hướng về phía mặt trời, phía của ánh sáng, của lẽ phải, của nhiệt huyết và rất rất nhiều những ý nghĩa tốt đẹp mà con người có thể nghĩ ra. Vạn vật trong tự nhiên, hầu hết đều cần mặt trời cho sự sống của mình, nhưng chỉ có mỗi hướng dương, là tôn thờ mặt trời, ngưỡng mộ mặt trời đến mức mặt trời đang treo ở đâu, là hướng dương rướn cổ nhìn về phía ấy. Mỗi ngày mỗi ngày, hướng dương quay đầu không mệt mỏi từ đông sang tây.

BÀI TRƯỞNG GIA HÒA ẢNH LEFTSTUDIO

Ban đêm, khi mặt trời đi ngủ, hướng dương lại âm thầm quay đầu về hướng đông để chờ sẵn đó, vì nó biết trước sáng mai, mặt trời sẽ lại xuất hiện ở phía ấy. Đôi khi tôi đã nghĩ, hướng dương thật là ngốc nghếch. Cứ đứng yên đấy, đầu cần loay hoay mỗi ngày cho mỏi cổ, ánh nắng mặt trời vẫn cứ chan hòa cho muôn loài đó thôi. Có cần làm fan cuồng thế đâu, có cần phải chăm chỉ, cần mẫn thể hiện sự ngưỡng vọng thế đâu. Mặt trời là vị thần bất diệt, là trùm cuối của sự sống. Mặt trời mà tắt luôn, là game over cho hết thảy chúng sinh. Cho nên, tôn thờ mặt trời là đạo chung cho vạn vật tồn sinh. Thôi thì ai sao mình vậy, hướng dương làm lỗi đến mức thành tên luôn. Ngay cả hình dáng hoa, cũng na ná như thần tượng của mình, thiết tình...

Nhà tôi có ông cậu cũng lố như thế. Một tình cảm rất lố dành cho hướng dương đã mấy chục năm nay.

Khi bắt đầu dỡ bỏ chế độ bao cấp, ghe thuyền xe cộ đi lại thực sự thoải mái nhờ xăng dầu được mua tự do mà không cần tem phiếu, cùng với rất nhiều hàng hóa rục rịch được người dân đưa vào công cuộc bán mua thì hoa tết, cũng từ những năm ấy, được đổ về quê tôi nhiều hơn. Ở cuối phía chợ cũ của huyện Trảng Bàng có một con kênh nối với rạch Vàm Trảng. Rạch Vàm Trảng là một nhánh của sông Vàm Cỏ Đông. Đây là đầu mối quan trọng cho giao thương hàng hóa đường thủy của huyện. Ngày tết, ghe thuyền mang hoa từ miền Tây lên để bán mùa tết. Nếu phải ví von cho dễ hiểu, thì nó có vị trí giống như chợ hoa Bến Bình Đông, hoặc chợ hoa dọc theo đường Trần Xuân Soạn ngày nay của thành phố Hồ Chí Minh.

Ở đó, cậu tôi đã phải lòng một cặp cây hoa hướng dương rồi “cưới” luôn nó, sống trong tình yêu hướng dương cho đến tận bây giờ. Khi bà mợ tôi chằm chọc cái tình cảm quái dị của chồng dành cho loài hoa này, ông thường cười tủm tỉm. Ban đầu ông giải thích gọng gàng dễ hiểu là vì yêu cái màu vàng rực rỡ của hoa. Nhưng, mỗi năm mỗi tăng độ. Mỗi năm ông sẽ nghĩ ra thêm một lý do nữa để yêu loài hoa cuồng tín này. Nào là sự mạnh mẽ, cứng cáp của thân, nào là giá trị của hạt, nào là ý nghĩa của nó trong tình yêu, trong quan hệ người đời...

Từ những hạt giống đầu tiên trong mùa hoa tết, tôi nghĩ, nó xuất phát từ Sa Đéc cho tới những luống hoa đang chuẩn bị bung nở trong những ngày đầu năm này, cậu tôi đã trở thành một chuyên gia hướng dương lúc nào không hay. Rồi con cháu nhiều đứa biết ý, nghe chỗ bán hoa khoe đây là giống hướng dương mới nhập của Đài Loan, thế nào cũng sẽ mua tặng cậu một cặp. Cậu sẽ nâng niu nó, chờ nó thật già để lấy hạt cho mùa sau. Dần dần, nói về hoa hướng dương, là ai cũng nhớ cậu, cậu là vô địch.

Lúc ngoại tôi còn sống, ngày tết về với ngoại, ở bìa sân gạch tàu, cậu tôi luôn có sẵn một hàng hướng dương cho chúng tôi chụp hình. Hạt giống lúc nào cậu cũng sẵn, đứa nào muốn cậu sẽ tận tình chỉ dẫn cách ươm hạt gieo trồng. Có đứa thấy cậu bung hộp hạt giống nhiều ngăn ra, đòi ôm đi rang muối, nó bị cậu ki đầu cái cộp. Rồi ngoại tôi mất, con cháu dần dần thưa về vào dịp tết, chúng nó hẹn nhau chờ đến ngày giỗ nhà cậu vào ngày rằm tháng giêng thì về luôn để gặp nhau cho đông đủ. Và cũng từ những năm ấy, cậu tôi gieo hạt hướng dương trễ hơn lệ thường 15 ngày...

Hướng dương của cậu không còn nở vào ngày tết nữa, cậu dành sự rục rờ ấy chờ chúng tôi. Hôm đưa ông Táo về trời, điện thoại mỗi đứa ting ting. Hộp tin nhắn của nhóm Gia đình có hình của cậu đang ngồi vô chậu những cây hướng dương sắp bung hoa kèm lời nhắn: tụi bây tranh thủ ghé ôm về mỗi đứa một cặp để chưng tết, giống này mới, cây lùn, hoa bẽn. Có đứa chộn rộn, sợ ngày rằm không còn hoa để chụp hình, ông trả lời yên tâm, chừng nào tao chết, tụi bây mới hết hoa đẹp để chụp hình. Thì ra, bao nhiêu năm nay, chúng tôi chụp hình, cười đùa bên luống hướng dương, không phải là hướng ké tình yêu của cậu dành cho loài hoa này. Mà thông qua loài hoa ấy, cậu trao tình yêu của mình dành cho cháu con.

Ngồi soạn lại những bức hình năm cũ còn lưu trong máy. Mỗi cái tết là một thư mục. Bao nhiêu đóa hướng dương đã hiện ra cùng những gương mặt cười. Bức nào khi về nhà cậu cũng sáng ngời lấp lánh. Lòng hốt nhiên bồi hồi, muốn chạy về ôm cậu một cái. Đóa hướng dương đẹp đẽ nhất của chúng tôi thế nào cũng sẽ toét miệng cười, hớ ra một hàm răng đang sún 4 cái!

C-SPACE một lối đi mới

Ngày 29.11.2019 vừa qua, sự kiện khai trương C-SPACE đã diễn ra tại số 13 đường N1, KCX Tân Thuận, quận 7. Sự kiện diễn ra với sự tham dự đông đủ từ các KTS lão thành như KTS Hồ Thiệu Trị, KTS Nguyễn Văn Tất, KTS Nguyễn Trường Lưu, KTS Ngô Quang Hiền, ông bà KTS Nguyễn Quốc Khanh, KTS Nguyễn Đình Giới, KTS Thái Ngọc Hùng và nhiều KTS nổi tiếng khác như Nguyễn Hoàng Mạnh, Bùi Hoàng Bảo, Vương Hoàng Lê, Hoàng Thúc Hào, Đoàn Kỳ Thanh... cùng đông đảo các nhà sản xuất, các nhà cung cấp vật liệu xây dựng, kiến trúc và nội thất.

THỰC HIỆN **TRẦN VĂN CHÂU – CEO PAINT & MORE/KELLY-MOORE**

Sau lời mở đầu của ông Nguyễn Quốc Thống, nhà sáng lập C-SPACE chia sẻ niềm vui cũng như những nỗ lực để có được ngày khai trương C-SPACE như hôm nay là đôi lời phát biểu của KTS Nguyễn Trường Lưu, Chủ tịch Hội Kiến trúc sư TP.HCM. Ông Lưu nhắc lại những lần trao đổi với ông Thống về đề tài xây dựng một trung tâm vật liệu xây dựng. Ông bày tỏ quan điểm ủng hộ cho việc hình thành một trung tâm như C-SPACE vì cho rằng đây sẽ là cầu nối cho kiến trúc sư, nhà thiết kế với nhà cung cấp để qua đó tạo cơ hội tiếp cận các vật liệu xây dựng từ hoàn thiện đến nội thất. Hơn thế nữa, nó còn mang thêm nhiều giá trị cộng hưởng như khi kiến trúc sư, nhà thiết kế cùng với chủ đầu tư đến C-SPACE tham khảo vật liệu thì chỉ cần đến một nơi là có thể trải nghiệm nhiều loại vật liệu và cả nội thất. Ông Lưu đưa ra một so sánh cũng khá thú vị: “Vật liệu trong xây dựng kiến trúc và nội thất cũng tương tự như nguyên vật liệu và gia vị trong ẩm thực, bởi một khi chúng ta được thấy, được biết nhiều thứ để đưa ra đưa vào, thử tới thử lui, thay đổi trong quá trình thiết kế để thấy được các hiệu ứng của vật liệu như người đầu bếp nếm óc ngẫm suy ra những món mới lạ thì mới thỏa mãn cho những ý tưởng sáng tạo”.

Tại buổi khai trương, ban tổ chức còn sắp xếp một buổi tọa đàm nhỏ do KTS Nguyễn Chánh Phương dẫn chương trình. Ngoài ông Nguyễn Quốc Thống, đại diện C-SPACE và ông Trần Văn Châu, đại diện các nhà cung cấp vật liệu còn có hai vị khách mời từ Hà Nội là KTS Đoàn Kỳ Thanh và KTS Hoàng Thúc Hào.

Ông Nguyễn Quốc Thống phát biểu khai mạc

Mọi người đều nêu lên những điểm tích cực của C-SPACE như là một nơi hội tụ với nhiều tiện ích cho sự hình thành trung tâm trưng bày vật liệu kiến trúc, nội thất phong phú và đa dạng. Phát triển thành một trung tâm cảm thụ ánh sáng. Tạo ra một không gian làm việc lý tưởng cho các nhà thiết kế Designers Hub. Cung cấp một hội trường bề thế với sức chứa hơn cả trăm người dành cho hội thảo.

Với chừng ấy cơ sở vật chất trong một không gian 9.000m² thì theo KTS Đoàn Kỳ Thanh, CEO Avant Studio, người có nhiều năm kinh nghiệm tham gia vào việc tạo dựng các không gian sáng tạo như Zone 9, Hà Nội Creative City cho rằng: đây là một bước đầu đầy ngoạn mục và ông hy vọng C-SPACE sẽ có được nhiều đối tác từ kiến trúc sư, nhà thiết kế cho đến các nhà cung cấp vật liệu là những con người thực sự tâm huyết để cùng phát triển.

Sau lễ khai trương, chúng tôi có dịp trao đổi thêm với KTS Đoàn Kỳ Thanh và được nghe ông chia sẻ kinh nghiệm về sự hình thành mô hình Thai Creative Design Center. Đây là một dự án táo bạo của chính phủ Thái Lan ngay sau cuộc khủng hoảng tài chính của khu vực châu Á - Thái Bình Dương vào năm 1997. Sau khủng hoảng, chính phủ Thái đầu tư thư viện vật liệu, dữ liệu vật liệu, sách, báo, tạp chí dành cho giới kiến trúc và sáng tạo với kinh phí lên đến 65 triệu đô la. Thai Creative Design Center có những chuỗi hoạt động liên tục từ hội thảo chuyên đề, triển lãm, workshop, nhằm kết nối toàn thể giới sáng tạo trên toàn quốc. Một thời gian không lâu sau, người ta nhận thấy, ngành công nghiệp sáng tạo của Thái Lan có những phát triển vượt bậc, sản phẩm mang dấu ấn của Thái dần chiếm lĩnh thị trường cả trong và ngoài nước, đặc biệt trong lĩnh vực du lịch.

Quan khách tham dự buổi lễ khai trương tại C-SPACE

Là người có nhiều kinh nghiệm về việc phát triển không gian sáng tạo, KTS Thanh cho rằng, điều cần thiết của C-SPACE là xây dựng một nội dung phong phú cho các hoạt động hướng đến cộng đồng mà theo KTS Thanh là nên chia thành 2 phần: (1) cộng đồng sáng tạo và (2) cộng đồng thụ hưởng. KTS Thanh hy vọng C-SPACE với Designers Hub thực sự tạo được một sự kết nối liên thông trong cộng đồng sáng tạo ở mọi ngành nghề để hình thành một hệ sinh thái sáng tạo không chỉ giới hạn trong ngành kiến trúc xây dựng nội thất mà còn mở rộng cho các cộng đồng công nghiệp sáng tạo. Chia sẻ của KTS Thanh cho thấy ông có một tầm nhìn xa như muốn gom tất cả về cho C-SPACE (xin đọc lịch sử hình thành cộng đồng công nghiệp sáng tạo được ra đời năm 1959 - Industrial Design Definition History). Theo tìm hiểu của chúng tôi thì đây cũng là cú hích đã đưa đến việc tập đoàn Material ConneXion quyết định mở trung tâm tại Bangkok vào năm 2006. Tổ chức Thiết kế của thế giới - The World Design Organization (WDO)[®] rất hết lời khen Thai Creative Design Center.

Trao đổi riêng qua điện thoại với KTS Thái Ngọc Hùng, Chủ tịch công ty ATA, chúng tôi được ông chia sẻ: “C-SPACE sẽ là nơi hội tụ và là điểm đến thích hợp cho các đối tượng kiến trúc sư có nơi để tham khảo, có nơi để nối kết. Tuy nhiên, hơn trên tất cả mọi thứ vừa nêu ra thì việc hoạch định một dự án thiết kế có tính cách vĩ mô tầm cỡ như Urban Design rồi vận hành Urban Design Management đòi hỏi việc góp sức của nhiều công ty, nhiều chuyên gia của nhiều ngành nghề. Có lẽ một trung tâm lớn như C-SPACE mới có thể quy tụ và huy động được nhân sự, bao gồm cả sự tham gia của các công ty thiết kế, quy hoạch lớn trong nước lẫn nước ngoài”. KTS Hùng cho rằng đây là cơ hội cho C-SPACE đảm nhận những công việc trên, một khi nhu cầu này đến với những thành phố lớn như Hà Nội, Sài Gòn, Cần Thơ, Đà Nẵng và các vùng phụ cận để trở thành những Metropolitan City như Paris, New York... Cũng theo ông Hùng, C-SPACE đang hướng đến những công việc mang lại giá trị cho cộng đồng thì sẽ phát triển bền vững.

Sau lễ khai trương, chúng tôi cũng đã gặp thêm hai kiến trúc sư sáng lập công ty MIA là KTS Nguyễn Hoàng Mạnh và KTS Bùi Hoàng Bảo.

Nhận định về sự ra đời của C-SPACE, KTS Bảo cho rằng đây là một điểm son cho giới kiến trúc sư, nhà thiết kế nói riêng và cho cộng đồng sáng tạo nói chung. KTS Bảo tin rằng C-SPACE sẽ là cầu nối vững chắc cho cả 3 nhóm chủ đầu tư, nhà thiết kế và nhà cung cấp. Đây là con đường tốt nhất và tất yếu mà ngành kiến trúc và xây dựng sẽ phải đi qua trong bối cảnh hội nhập và toàn cầu hóa dựa trên nền tảng phát triển của công nghệ 4.0.

Interior Decorative Materials Center

Bên lề của buổi gặp, chúng tôi trao đổi thêm về khuynh hướng thiết kế của thế giới trong giai đoạn hơn 20 năm gần đây và đáng chú ý là vài năm trở lại đây một khái niệm được đưa ra là Re-Generative Design. Đây là một phạm trù mới với ý niệm C2C - Cradle to Cradle. Dựa trên tư duy để đặt nền tảng cho thiết kế Waste=Food, nghĩa là xem rác và sử dụng rác như là vật liệu/nguyên liệu cho mọi thiết kế. Như công nghệ đốt rác 4.0 (RF Microwave Plasma Gasification) sẽ cho ra điện, nhiên liệu, nước và chất bán dẫn Graphene tùy theo nhu cầu của môi trường. Graphene là chất bán dẫn của thế kỷ 21 được 2 nhà vật lý học đoạt giải Nobel vào năm 2010 phát hiện ra. Nó cứng gấp 30 lần kim cương và 300 lần thép. Dẫn điện nhanh gấp 20 lần chất silicon nên mọi ngành từ xe hơi điện đến vỏ máy bay và tàu thủy... đều cần Graphene. Trong tương lai, sơn tạo ra năng lượng cũng sẽ sử dụng chất Graphene này. Hiện nay trong phòng thí nghiệm người ta đã thành công về việc này (xem bài chúng tôi viết cách đây gần 5 năm trên tạp chí KT&ĐS đầu năm 2015).

Khi biết KTS Trần Văn Định vừa đi công tác từ Nhật về và mang theo rất nhiều công việc về Việt Nam, chúng tôi liền mời KTS vào Sài Gòn gặp ông Thống và tham quan C-SPACE xem có gây dựng được nhóm thiết kế chuyên cho BIM không? Do KTS Định đã tạo dựng được rất nhiều mối quan hệ nhờ có 10 năm học và làm việc tại Nhật nên hiện nay ông đang có một công ty chuyên thiết kế dựa trên tiêu chuẩn BIM cho các công ty Nhật (BIM: Building Information Modeling). Theo KTS Định thì BIM là quá trình tạo, quản lý và sử dụng thông tin cho dự án xây dựng (thiết kế thi công và vận hành công trình). Trong BIM, thông tin là tất cả. Thông tin được chia làm 2 loại: thông tin hình học (geometry) và thông tin phi hình học (data). Trong một mô hình BIM thì data sẽ

Không gian sắc màu - đồng hành cùng Kelly-Moore

Bên trong Interior Decorative Materials Center

KTS Nguyễn Quốc Khanh tham quan Designers Hub

được liên kết với hình học như kiểu phân hỗn liên kết với phân xác. Vì sao phải là BIM, bởi theo thống kê ở Anh về sự phân bố giá trị trong vòng đời của một dự án thì trong đó thiết kế chỉ chiếm 3% giá trị công trình, nhà thầu xây dựng chiếm 17% giá trị. 80% còn lại dành cho vận hành mà vận hành tốt cần có thông tin phi hình học. Nói tóm lại các thông tin phi hình học rất có giá trị.

Chúng tôi cũng có một cuộc trao đổi thú vị với

KTS Nguyễn Quốc Khanh, chủ tịch HAWA và cũng là chủ tịch của tập đoàn nội thất AA. Trần trớ của ông Khanh là làm sao cho ra được những sản phẩm nội thất với nhiều chất xám để làm tăng thêm giá trị. Theo ông thì: “Trong bối cảnh kinh tế toàn cầu hóa của ngày hôm nay, chúng ta không thể cạnh tranh bằng nhân công giá rẻ để phát triển nên cần phải đưa sáng tạo vào từng sản phẩm”. Ông kỳ vọng: C-SPACE sẽ là nơi hội tụ đầy đủ mọi thứ để sáng tạo có đất ươm mầm mà sinh sôi nảy nở. Khi nghe KTS Khanh nhắc về sự thành công của Apple không những thắng về công nghệ mà còn thắng cả về sáng tạo thẩm mỹ, chúng tôi liên tưởng về sự hình thành của vùng thung lũng điện tử (VTLĐT), các đại học nổi tiếng như UC Berkeley, UC Davis, Stanford... trong vùng Bay Area của vịnh San Francisco và các công ty công nghệ như Apple, Cisco, Facebook, Intel, Google... Tuy nhiên đây là một con đường dài có chung hành trình phát triển đại học Mỹ, văn hóa Mỹ để ngày nay 90% sự sáng tạo của thế giới bắt nguồn từ Hoa Kỳ. Hãng sơn Kelly-Moore USA là một trong những hãng sơn nước đầu tiên của Mỹ được thành lập năm 1946 tại San Carlos thuộc VTLĐT. Vừa qua, Kelly-Moore lấy làm hành diện là nhà cung cấp sơn cho dự án Apple Park có trị giá 5 tỷ USD.

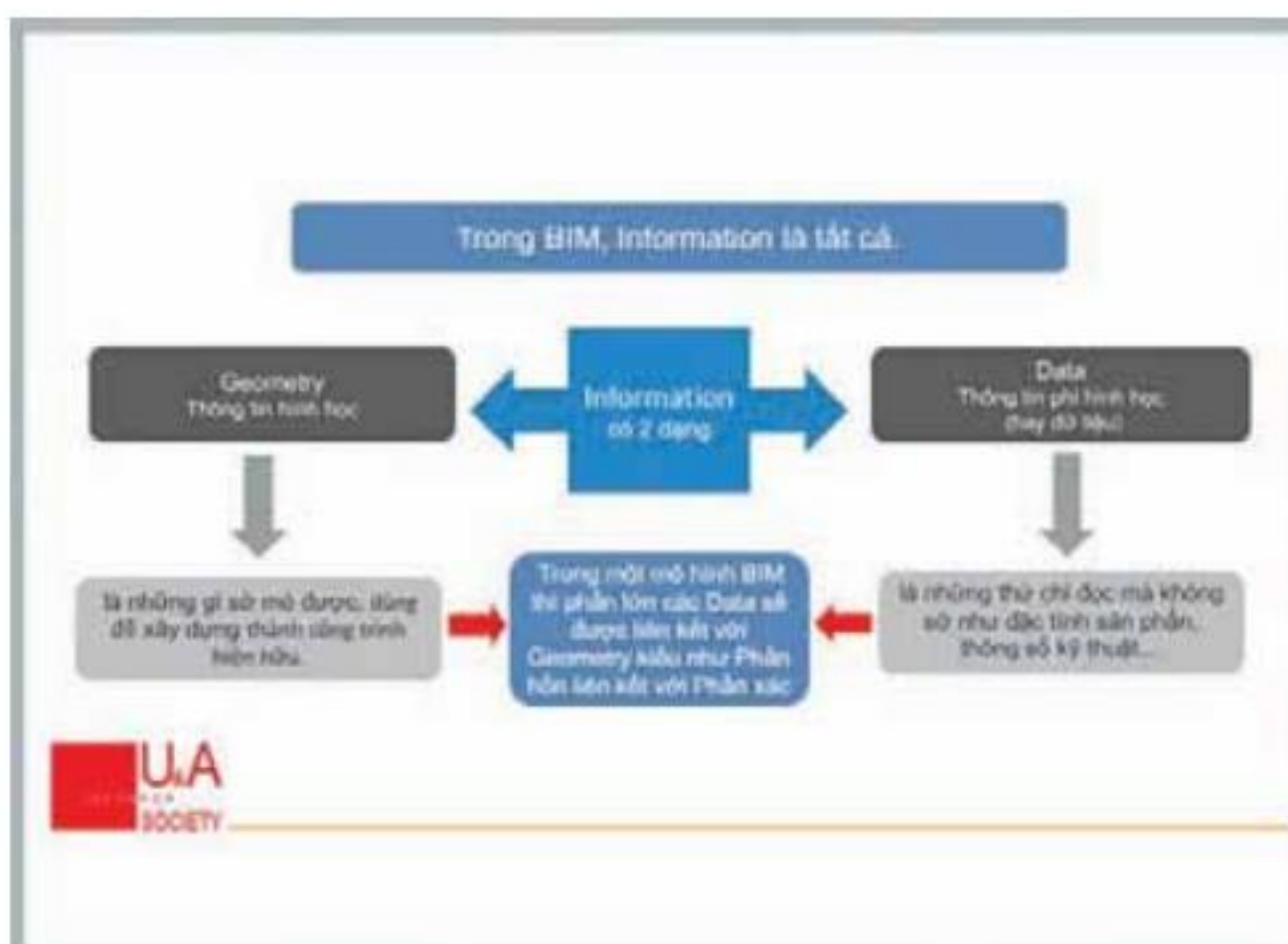
Có 2 điều thú vị mà chúng tôi muốn chia sẻ:

- 1) Trong 2 năm qua, kế hoạch chiêu hiền đãi sĩ của Apple là rất độc đáo. Họ mua mỗi 2 tuần một công ty bằng giá trị sản phẩm mà công ty đó làm ra để thu nhận người tài.
- 2) Chúng tôi tính nhẩm con số của tất cả các công ty như Apple, Cisco, Intel... trong VTLĐT có sử dụng sơn Kelly-Moore đạt được một doanh số đáng nể là 1.000 tỷ USD.

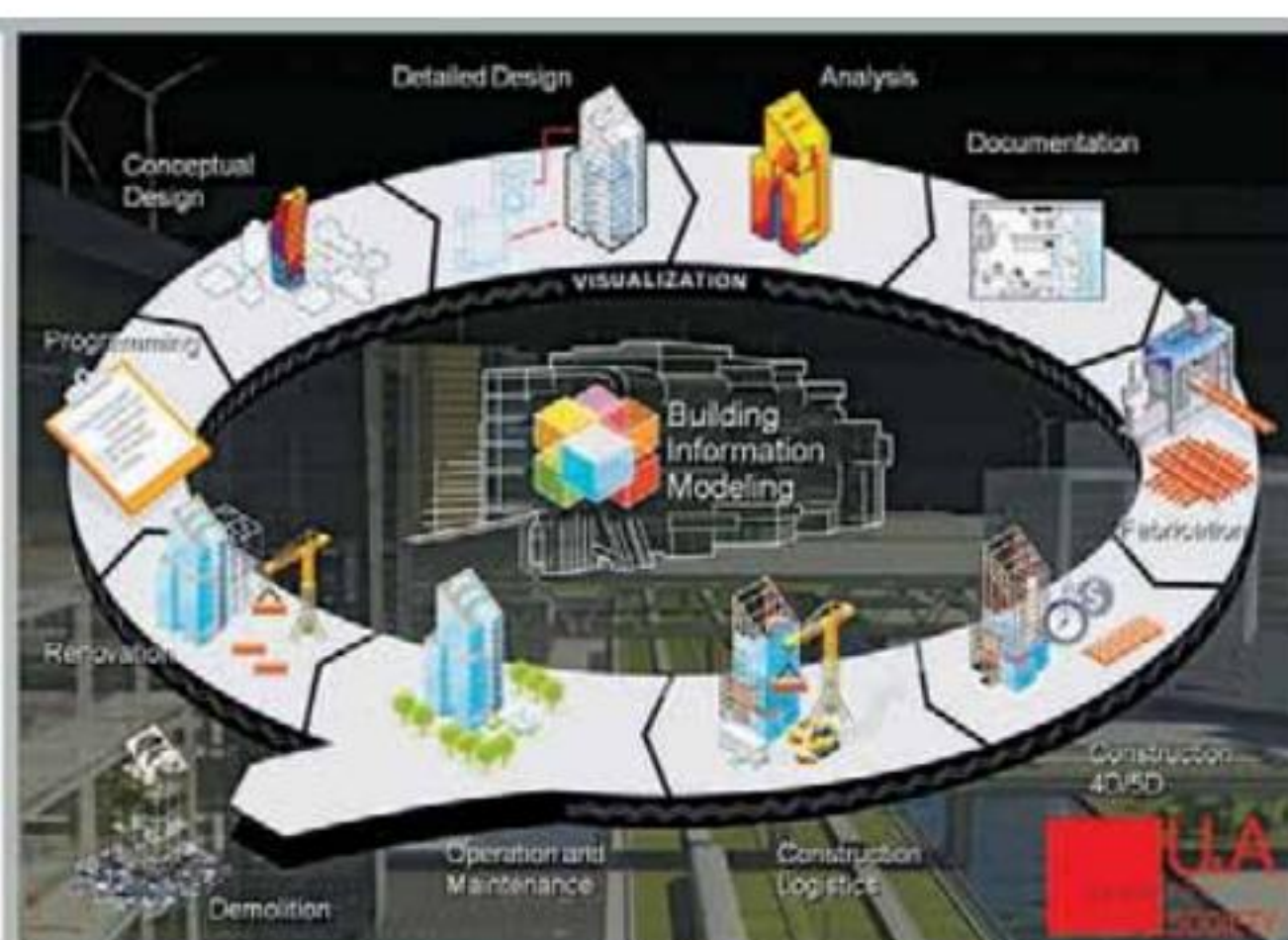
Sự hình thành thung lũng điện tử

Trong những số báo tới, chúng tôi sẽ tìm dịp để chia sẻ sâu hơn với bạn đọc về cái thế ba chân cho sự hình thành của thung lũng điện tử :

- 1) UC Berkeley nổi tiếng chuyên đào tạo những kỹ sư để cung cấp cho VTLĐT.
 - 2) Đại học Stanford chuyên cung cấp chuyên gia MBA cho VTLĐT. Sự ra đời lịch sử của đại học và bệnh viện.
 - 3) Palo Alto đảm trách phần tài chính. Nơi hình thành các quỹ đầu tư.
- Từ 3 yếu tố trên đã thu hút nhiều nhân tài trên khắp thế giới tìm đến VTLĐT để khởi nghiệp mà bắt đầu là HP với 2 nhà sáng lập là Hewlett và Packard (1939), rồi Cisco, Intel, Google, Apple... và gần đây nhất là Elon Musk từ Phi châu qua Canada rồi đến VTLĐT và Mark Zuckerberg (2006), từ miền đông bỏ ĐH Harvard khăn gói về VTLĐT lập nghiệp.

Mô Hình thông tin BIM

Vòng đời của BIM

Trước thềm năm mới Canh Tý 2020, Paint & More và Kelly-Moore Việt Nam xin kính chúc Quý độc giả tạp chí Kiến Trúc Đời Sống một năm mới dồi dào sức khỏe, gặp mọi điều tốt đẹp và vạn sự an lành.

Thưa Quý độc giả,

Tất niềm đam mê làm tốt cho khách hàng, tạo ra những sản phẩm tuyệt vời hơn khách hàng mong đợi. Với 10 năm quyết tâm thực hiện "Made Sơn Mỹ in Vietnam" và 10 năm tâm huyết "Đem Công Nghệ vào Sản Phẩm". Đó là nguồn động lực thúc đẩy chúng tôi đặc chế ra hệ thống sơn chống nứt Elastomeric với nhiều tính năng ưu việt.

Bảng so sánh giữa SƠN TRUYỀN THỐNG và SƠN KELLY-MOORE

NỘI DUNG	SƠN TRUYỀN THỐNG	SƠN KELLY-MOORE	TÍNH ƯU VIỆT SƠN KELLY-MOORE
Giá thành	Các loại cao cấp trên thị trường	Hệ thống 2 Lớp KM 1118/1345	GIẢM GIÁ THÀNH 5 -10%
Độ dày Màng sơn	 50 - 60µm	 95-105µm	TĂNG CHẤT LƯỢNG Màng sơn dày 2X
Thi công	3 Lớp	2 Lớp	NHANH TIẾN ĐỘ Bớt thi công

GIẢM GIÁ THÀNH

TĂNG CHẤT LƯỢNG

NHANH TIẾN ĐỘ

Đặc tính
Lớp 1 Chống kiềm, bám dính, chống nứt, chống thấm
Lớp 2 Chống UV, chống rêu mốc, chống bám bụi.

Hệ thống sơn chống nứt 2 Lớp với nhiều tính năng ưu việt có độ dày gấp đôi (2) sơn truyền thống để

*Bảo vệ tốt ngôi nhà của khách hàng
Đem lại an tâm cho nhà thầu.*

Trần Trọng,

Trần Văn Châu - Chủ tịch Paint & More/Kelly-Moore Vietnam

HƯỚNG TÂY VẼ MÁT

Ngôi nhà nằm ở hướng tây, nên chủ nhà mong muốn có thiết kế mặt tiền thoáng mát để có thể hạn chế sự nóng bức của nắng chiều mỗi ngày.

BÀI VÀ ẢNH PHAN HUY HỒNG ĐỨC

Phòng ăn và bếp thoáng mát là nơi sum họp của cả nhà

Ảnh hưởng của nắng nóng hướng tây, thường tác động nhiều hơn đến các tầng trên. Do vậy, ở phía trước của tầng một là không gian phòng ngủ chính, các kiến trúc sư sử dụng vách phía mặt tiền bằng sắt CNC được mạ kẽm và sơn tĩnh điện chống sét, tạo hình cây sinh động để vừa giảm nắng hướng tây mà lại tạo ra những vệt nắng đẹp khi chiều về, ngoài ra khi cần thiết vách có thể đẩy sát vào 2 bên tường những khi cần có tầm nhìn thoáng ra ngoài. Ở giữa phòng ngủ và tấm vách này là một khoảng vườn nhỏ với không gian thư giãn yêu thích của chủ nhà. Bên trong phòng ngủ ở tầng một được thiết kế với tông màu trẻ trung, cửa mở rộng với sân vườn nhỏ tạo không gian thoáng mát nhưng vẫn kín đáo.

Tầng hai được làm dịu bớt bằng một cây xanh phía bên hông của mặt trước nhà và mảng tường phụ góp phần tạo nét duyên cho ngôi nhà.

Phòng ăn và bếp thoáng mát và lấy ánh sáng tự nhiên bằng cửa chính cũng là nơi sum họp cả nhà trong những bữa ăn hàng ngày.

Cầu thang luôn sáng thoáng nhờ khoảng thông tầng rộng. Phòng khách sử dụng tông màu xanh trẻ trung theo sở thích của chủ nhà với vách ngăn cách điệu giữa phòng khách và bếp. **III**

Phòng ăn nhìn ra mảng xanh nhỏ bên ngoài

Phòng ngủ với tông màu trẻ trung, cửa mở ra sân vườn nhỏ bên ngoài. Mặt tiền nhà nhìn rất bắt mắt

nhà ở

THIẾT KẾ
CÔNG TY TNHH THIẾT KẾ KIẾN TRÚC NỘI THẤT
➤ SIA DESIGN

Kiến trúc sư trưởng: Nguyễn Văn Sỹ
Thiết kế nội thất: Nguyễn Thị Mai
Cung cấp nội thất: Funhouse, 690 Lê Hồng Phong, Nha Trang

THẾ GIỚI CỦA SHERRY

Căn hộ 90m² nằm ở chung cư Botanica Premier của một cặp vợ chồng trẻ sống cùng với cô con gái tên Sherry khoảng 5 tuổi.

BÀI ĐẮC QUÂN VÀ ẢNH MINH BUI

Lòng thương con đã dẫn đến yêu cầu cho các kiến trúc sư: căn hộ có thiết kế ưu tiên toàn bộ cho cuộc sống và sinh hoạt của cô bé. Ngoài ra, tên của căn hộ được hai người gọi là Sherry's World (thế giới của Sherry). Và không gian sống ở đây đã được xử lý bởi kết hợp giữa phong cách tối giản linh hoạt Nhật Bản (Japan) và không gian sáng sủa của Bắc Âu (Scandinavian).

Mục tiêu sự kết hợp này là gia chủ muốn hướng đến một thiết kế gọn gàng thoải mái không cầu kỳ, đặc biệt là có một không gian vui chơi rộng rãi cho Sherry, nhưng vẫn giữ được sự riêng tư cho họ khi cần thiết.

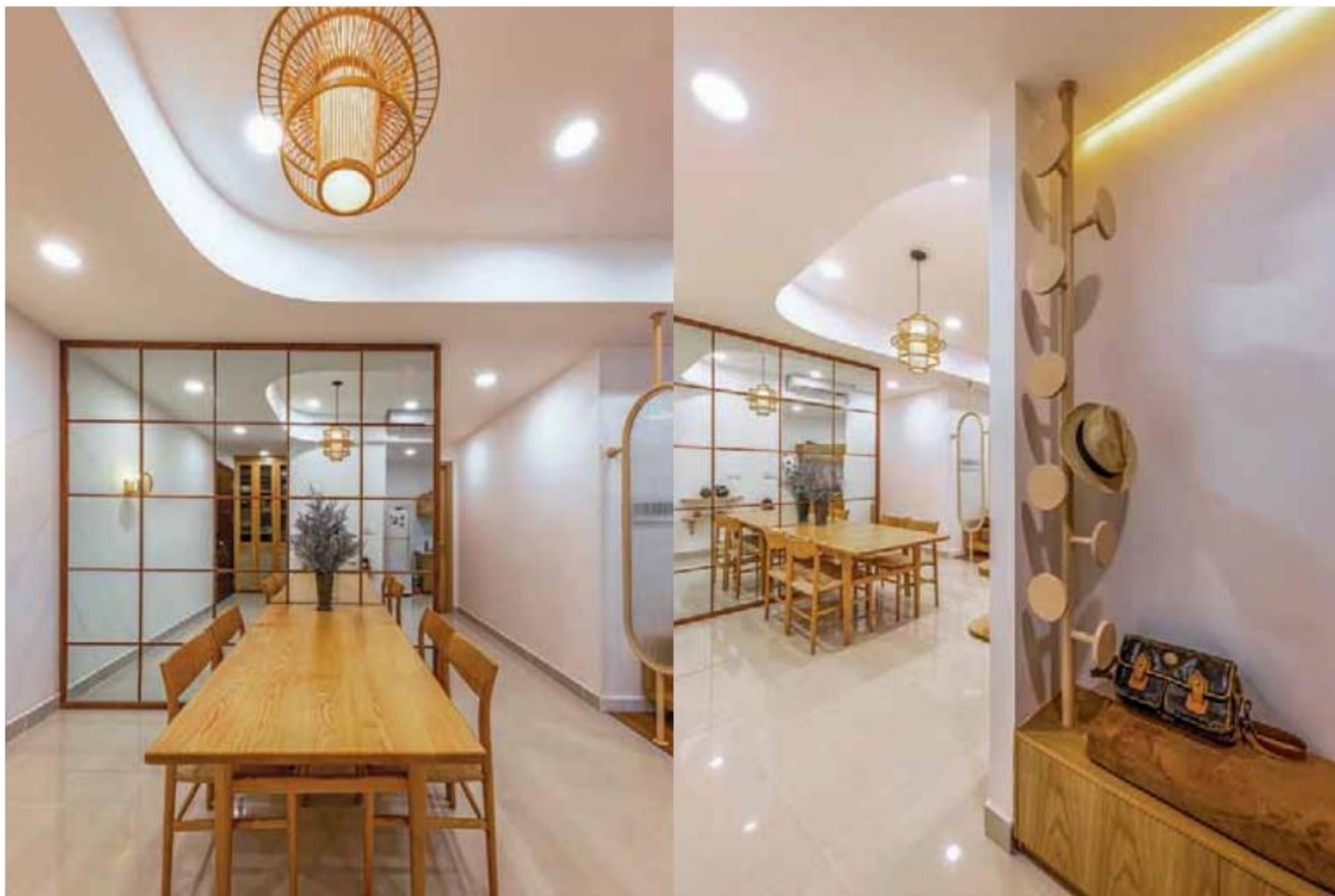
Không gian được ưu tiên dành cho con, nhưng sở thích về trang trí và chất liệu đồ dùng vẫn theo sở thích của hai người. Qua đó chất liệu mây, gỗ tần bì (Ash), vải nhung được phối với nhau để làm mềm không gian. Dĩ nhiên, chúng cũng an toàn cho Sherry, một cô bé khá hiếu động.

Vậy đó, đôi khi chúng ta cứ đi tìm kiếm sự hào nhoáng, lấp lánh mà lại quên mất đi sự thoải mái đến từ sự gọn gàng tối giản. Chính vậy, đây là một thế giới thu nhỏ mà ba mẹ dành cho Sherry, đơn giản, rộng rãi và an toàn.

Mây, gỗ tần bì và nhung là chất liệu chủ đạo cho trang trí nội thất của ngôi nhà

Một thiết kế gọn gàng, thoải mái, không cầu kỳ...

... đặc biệt là có một không gian vui chơi rộng rãi cho cô con gái cưng

Không gian sống mang tên Sherry's World

Một nơi chốn tràn ngập ánh nắng và không khí trong lành

THIẾT KẾ VÀ THI CÔNG
DA VÀNG
 Điện thoại: 090.680.0005
 Website: www.davang.com.vn

GEOMETRIC SERIES

Những thiết kế lấy nguồn cảm hứng từ sự kết hợp khác lạ giữa họa tiết và hình khối. Chúng hình thành nên xu hướng mới trong trang trí cho khu vực nội và ngoại thất. www.prime.vn

HD
EFFECT

SINKING
EFFECT

STONE ART
EFFECT

05.400800.08309

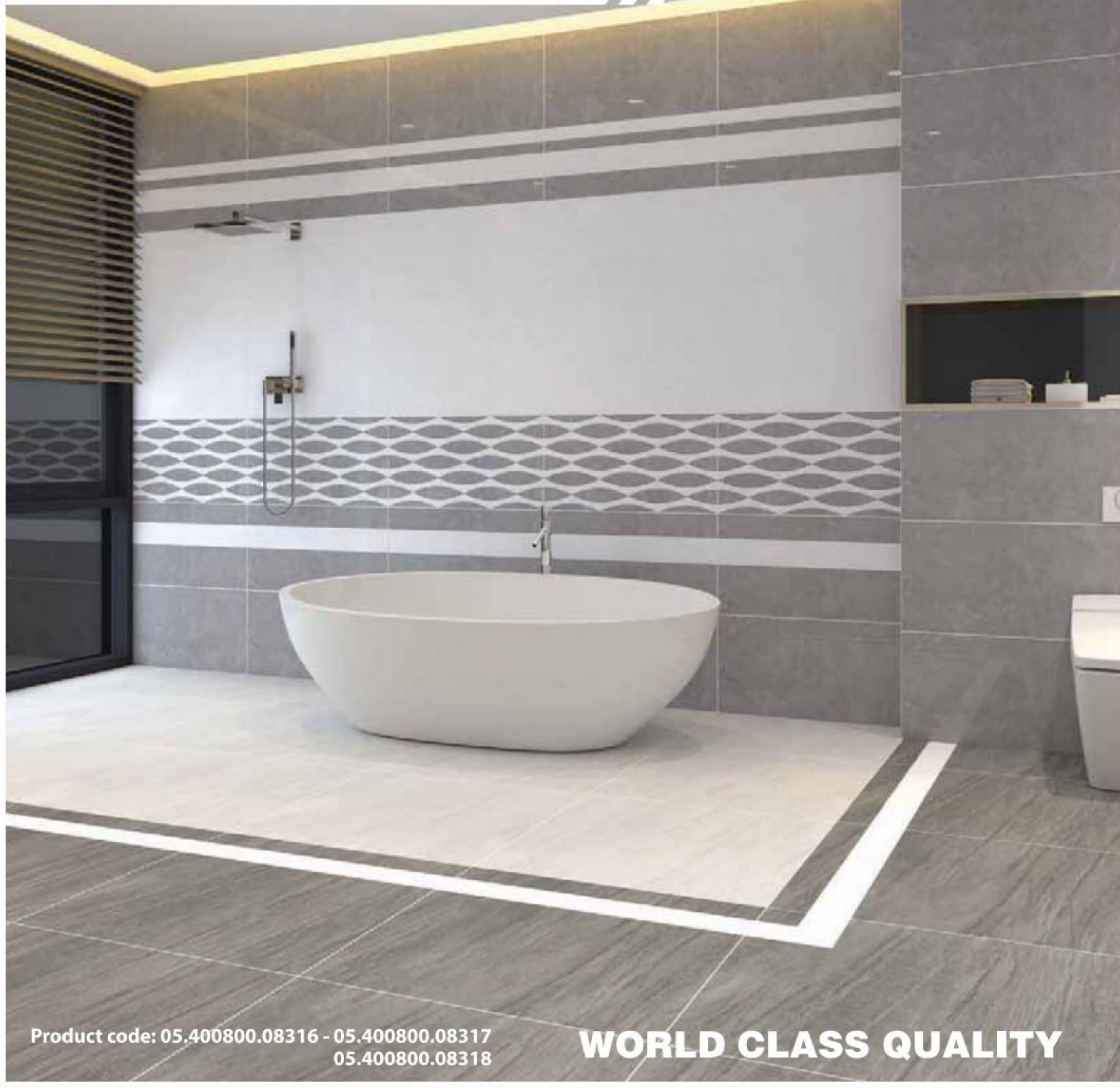

05.400800.08312

05.400800.08318

DECORATING INSPIRATION FOR YOUR CONTEMPORARY SPACE

Product code: 05.400800.08316 - 05.400800.08317
05.400800.08318

WORLD CLASS QUALITY

CÔNG TY CỔ PHẦN PRIME GROUP

Khu CN Bình Xuyên, TT. Hương Canh, H. Bình Xuyên, T. Vĩnh Phúc
T: +84 211 3888 987 | F: +84 211 3888 986 | E: info@prime.vn

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PRIME MIỀN TRUNG

325 Nguyễn Văn Linh, P. Thạc Gián, Q. Thanh Khê, TP. Đà Nẵng
T: + 84 2366 519 288 | + 84 2366 519 289 | E: info@prime.vn

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PRIME MIỀN NAM

31 Xuân Hồng, Phường 12, Q. Tân Bình, Tp. Hồ Chí Minh
T: + 84 286 675 0011 | + 84 286 675 0022 | E: info@prime.vn

GLAZED CERAMIC TILES

SIZE 40X80 CM

www.prime.vn f | t

Quán xanh

Quán kinh doanh trà sữa nên chủ nhân cùng đơn vị thiết kế đã setup cho không gian của quán là một không gian xanh mát, thoáng đãng, đáp ứng đầy đủ những tính năng cần thiết cho việc pha chế, bảo đảm vệ sinh

BÀI NGUYỆT CÁT ẢNH MINH BUI

Sự kết hợp hài hòa đa phong cách trong việc bố trí không gian giúp đáp ứng tối đa mọi sở thích của khách hàng

Để đáp ứng yêu cầu này, cây xanh và ánh sáng tự nhiên được sử dụng và tận dụng tối đa giúp không gian được trong lành gần gũi với thiên nhiên. Bàn ghế được bố trí tạo sự thoải mái tối đa cho khách để khi vào ra không phải len lách như nhiều nơi khác. Các kiểu bàn, dãy bàn được bày biện khác nhau cả về kiểu dáng lẫn cách bố trí để giúp không gian quán trông rộng rãi và gọn gàng hơn. Các vị trí ngồi với view nhìn hướng ra ngoài để khách có thể hòa nhập với khoảng không gian sống động bên ngoài. Ban ngày, quán tận dụng ánh sáng trời tự nhiên với cây xanh tạo nên không gian

điểm đến

Ánh sáng trời tự nhiên được xử lý khá thông minh vừa tạo nét đẹp thẩm mỹ, vừa giúp đối lưu không khí

Không gian quán khá thân thiện, được bày trí rất đẹp mắt, thoáng đãng và không kém phần hiện đại

thường thức thức uống gần gũi với thiên nhiên, thư giãn. Ánh sáng trời tự nhiên được xử lý thông minh để tạo nét đẹp thẩm mỹ, vừa giúp lưu thông và làm sạch không khí tự nhiên nhất. Khi ánh sáng chiếu chìm xuống thì những vị trí ngồi còn điểm thêm vài bộ đèn treo để tạo điểm sáng cho vị trí ngồi, giúp không gian ngồi trở nên ấm cúng, thân thiện.

Sự kết hợp hài hòa đa phong cách trong việc bố trí không gian quán giúp đáp ứng tối đa mọi sở thích của khách hàng.

TRÀ SỮA
POZAA,
Q.9, TP.HCM

THIẾT KẾ VÀ THI CÔNG
➤ PRESTIGE INTERIORS
CONSTRUCTION

Địa chỉ: 42/34 Hoàng Diệu, P.12, Q.4, TP.HCM
Website: www.noithatuytin.net

SAU MỖI CHUYẾN ĐI, LẠI KHAO KHÁT ĐƯỢC ĐI!

LTS: Tác giả là người mê đi. Trên trang cá nhân của cô, mới thấy hình ảnh Philippines, Ấn Độ, sau ít ngày đã là dòng trạng thái “Trời ơi, nhớ sao mà nhớ. Nhớ những con đường đến chết mất thôi”. Rồi bỗng đi một thời gian ngắn lại thấy hình ảnh Luxembourg, Paris, Áo, Địa Trung Hải... Cứ thế, “sau mỗi chuyến đi, lại khao khát được đi nữa”, cô viết. KT&ĐS giới thiệu hai điểm đến kỳ thú như một gợi ý để đến lúc thuận tiện, bạn sẽ “xách ba lô lên và đi”!

BÀI VÀ ẢNH NGUYỄN THỊ THU HẰNG (BUÔN MA THUỘT)

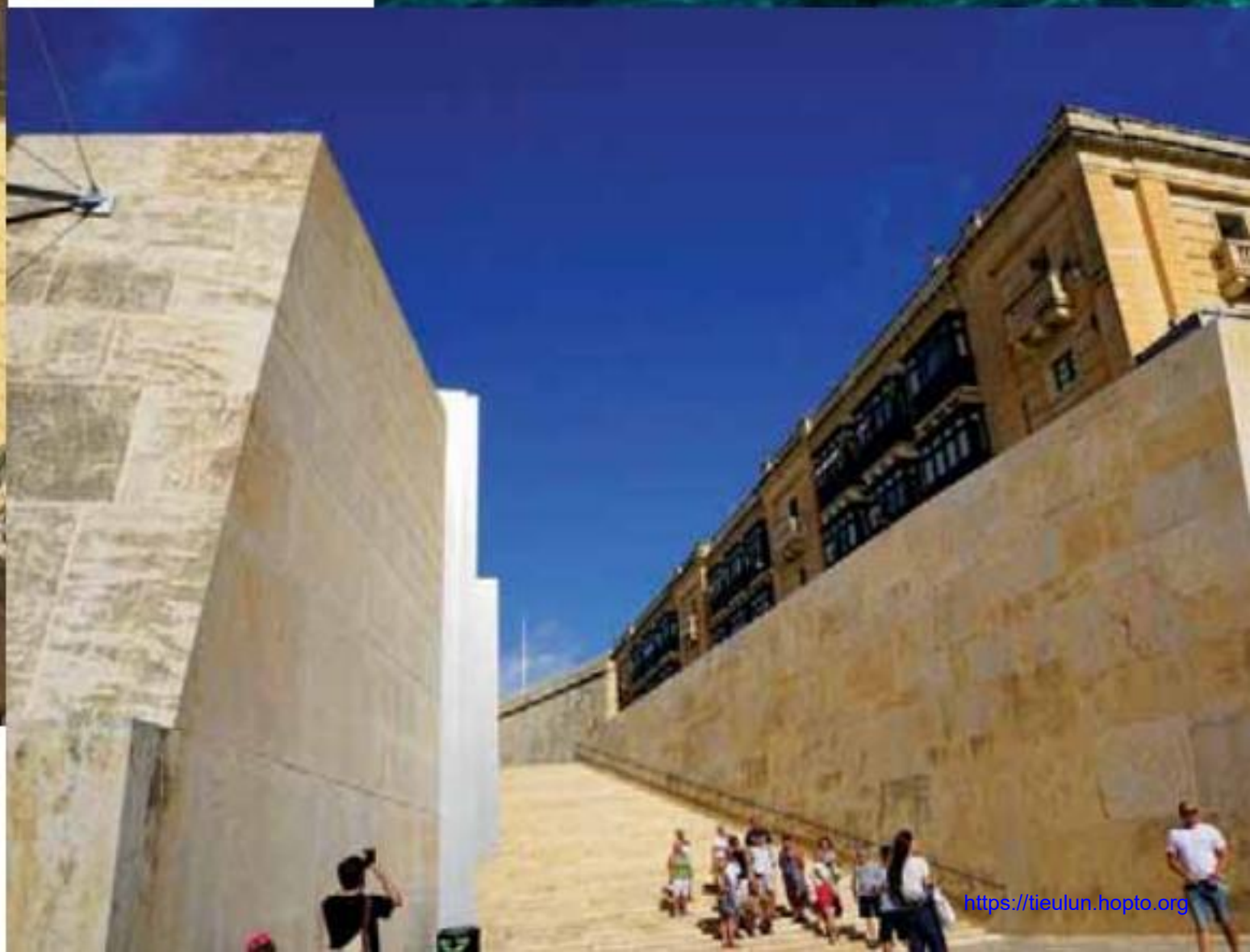
Malta - đi theo những con đường trên màn ảnh

Chia tay Rome, tôi lên máy bay đi Malta. Ba người bạn đồng hành ở lại Rome để hôm sau về Việt Nam. Từ giờ phút này tôi thực hiện chuyến đi một mình. Sau 2 tuần cùng nhau qua nhiều nơi, chúng tôi chia tay đây quyến luyến ở trạm xe gần khách sạn. Tôi xách hành lý đón xe buýt ra ga trung tâm rồi bắt tàu (train) ra sân bay.

Chừng tiếng rưỡi sau, những vệt sáng của đảo Malta hiện ra dưới cánh máy bay. Malta là một quốc đảo ở phía nam Ý, lọt thỏm giữa Địa Trung Hải. Tôi đã ao ước đặt chân lên hòn đảo xinh đẹp này từ 4 năm trước, sau khi xem phim *By The Sea*. Lúc đó Angelina Jolie và Brad Pitt còn là vợ chồng. Họ đã cùng đóng bộ phim cuối cùng ở Malta, rồi đường ai nấy đi. Nhiều bộ phim bom tấn khác như *Linh ngảm Benghazi* (2016); *Thành Troy* (2004); *Games of Thrones* (2011-2019); *Agora* (2009)... cũng được quay ở đây.

Đã nhiều lần, ngồi trước màn ảnh, tôi mong được đặt chân lên vùng đất này. Rồi cũng đến ngày ước mơ trở thành hiện thực. Đúng như trong tưởng tượng của tôi, Malta hiện ra như một thành phố cổ với lối kiến trúc Baroque đặc trưng. Nơi đây chứa đựng nhiều câu chuyện lịch sử hàng ngàn năm tuổi với dày đặc các khối nhà từ thời Trung cổ, nhà thờ, cung điện, tường thành... Nó đã được chọn làm bối cảnh cho những bộ phim lịch sử chinh phạt các vùng

Ảnh dưới trái Malta, những con đường chỉ thấy trên màn ảnh giờ đã hiện ra trước mắt tôi **Ảnh dưới phải** Cổng thành Vanilletha. Thủ đô của Malta được bao bọc bởi bức tường thành dày như vậy đó! Vật liệu, kiểu dáng kiến trúc của công trình... là những mối quan tâm của du khách

Ảnh trên Blue Lagoon màu xanh của nước, của biển của trời, một không gian mà có lẽ ai cũng từng mơ ước được tận hưởng!

Ảnh dưới Vanlletta, mọi con đường đều dẫn ra biển. Tường thành, kiến trúc cổ và thành phố hiện đại cùng biển xanh phơi mình dưới nắng Địa Trung Hải

Ảnh trên “Góc nhìn thần thánh” với hai chóp nhà màu xanh và thấy cả Santorini bé nhỏ như đồ chơi, thành phố như sắp đặt ở Santorini. **Ảnh dưới** Những ô cửa màu xanh, mảng tường màu trắng, bộ bàn ghế nhỏ nhắn để thưởng trên những ban công xinh xắn là điểm dừng thú vị cho du khách. Có lúc ngồi xem hình lại thấy dâng lên nỗi niềm “nhớ những con đường đến chết mất thôi”!

đất châu Âu. Đứng trước Vittoriosa Waterfront hay The Sanctuary of Our Lady of Mellieha, tôi có cảm giác như đang đứng giữa những năm tháng mà các hiệp sỹ thánh John ào ào dũng mãnh tiến về các vùng đất mới với lòng quả cảm và khí thế ngùn ngụt. Những bức tường dày, màu vàng nâu đặc trưng của khu vực Địa Trung Hải trải qua nhiều năm tháng vẫn vững vàng chắc chắn, vẫn đẹp đẽ uy nghi.

Thủ đô Valletta được bao bọc bởi một tường thành dày, đứng trên thành có thể nhìn ra 3 phía biển. Nơi đây những con đường song song vuông vắn đến nỗi ta không thể đi lạc. Chỉ cần định hình khách sạn ở ô nào thì nhắm mắt cũng tới được. Những năm tháng đi du lịch một mình đã luyện cho tôi cách nhìn bản đồ trên Google. Kinh nghiệm là nên chọn khách sạn ở trung tâm để thuận lợi thăm quan một thành phố xa lạ. Mấy hôm trước, tôi đã nhìn bản đồ chọn khách sạn Osborne, số 50 South Street. Osborne nằm cách cổng thành Valetta không xa, ra khỏi xe buýt từ sân bay về tôi có thể kéo hành lý đi bộ một chút là tới. Dù giá không hề rẻ cho người đi du lịch một mình (không chia phòng với ai), nhưng quả thật nó rất đáng “đồng tiền bát gạo”.

Valletta, đi hướng nào rồi cũng gặp biển. Tôi đã sung sướng ngất ngây khi đi chậm chậm trên những con phố lát đá. Không biết từ thế kỷ nào, đã bao nhiêu bước chân đã lướt qua đây khiến những viên đá sáng bóng vì mài mòn. Những con phố nhỏ dốc lên dốc xuống, những bậc thang đá ở những nơi quá dốc không thể làm đường.

Chúng đã chứng kiến nhiều chuyện của loài người: yêu đương, hôn giã, mưu sinh, tranh giành quyền lực, hạnh phúc, khổ đau... Những câu chuyện của chu kỳ một đời người có lẽ chỉ như những cơn gió thoảng qua đối với năm tháng tồn tại của đá, của thành cổ, của thành phố.

Từ đảo lớn Malta, tôi mua vé tàu thủy đi thăm 2 đảo nhỏ là Gozo và Comino. Comino có bãi tắm Blue Lagoon nước xanh màu ngọc, một hồ bơi tự nhiên mà ai cũng muốn lao mình xuống. Màu xanh ngọc nằm lọt trong màu xanh blue huyền thoại của Địa Trung Hải. Màu xanh ở đây có lẽ xanh hơn tất cả những gì ta có thể nghĩ về sắc xanh. Từ trên đồi nhìn xuống bãi tắm, cảm giác mình như đứng lọt trong bảng màu của họa sỹ thiên nhiên: xanh của trời, của biển, xanh của cây cỏ, xanh của bãi tắm đổi màu theo nắng.

Rời Comino đến Gozo, tôi chọn xe buýt để đi tour Hop on Hop off. Xe đón khách ngay bến tàu đưa đi tham quan những điểm chính của đảo. Ngồi trên xe vượt qua đồi dốc, cảnh hiện ra giống y như những gì tôi nhìn thấy trong phim *By The Sea*. Những bụi xương rồng khổng lồ, những vách đá dựng đứng như tường thành, những ngôi nhà được xây dựng với lối kiến trúc thống nhất, mạnh mẽ phủ một màu vàng nâu đặc trưng cứ như hàng ngàn năm qua chẳng có gì đổi khác.

Sau ba ngày với Malta, tôi lên máy bay đi Santorini.

Ảnh trái Những đồ vật lưu niệm góp phần làm nên thế giới mà xanh như chưa bao giờ xanh đến thế **Ảnh phải** Tắm ảnh xanh ngắt của một chuyến đi. Sau mỗi chuyến đi lại có thêm những tấm ảnh lưu niệm với bạn bè ở những nơi đã từng đặt chân đến. Mỗi tấm ảnh là một khoảnh khắc gọi nhớ một chuyến đi, một miền đất để rồi “sau mỗi chuyến đi lại là khao khát được đi”!

Santorini - bé xinh như đồ chơi

Santorini đón tôi bằng thời tiết mát dịu. Anh lái taxi nói rằng tháng 10 là hoàn hảo để thăm Santorini vì lúc này đảo không quá đông khách, mọi thứ rẻ hơn và không nóng như mùa hè. Lúc ở Việt Nam tôi không tính đi Santorini mà định dành thời gian ở Athens 3 ngày. Giữa chuyến đi tôi đổi ý ở Athens 1 ngày và dành 2 ngày ở Santorini. Đến rồi tôi mới thấy mình đổi lịch trình là chính xác!

Khi ở Malta tôi đã đặt khách sạn tại Santorini qua trang booking. Kinh nghiệm là vẫn chọn khách sạn trung tâm, đẹp. Và tôi đã chọn khách sạn ở làng Thira ngay giữa Santorini. Buổi sáng thức giấc, thấy khách sạn mình ở giống y như những bức ảnh “thần thánh” mình đã từng được xem: tường trắng, cửa xanh, hoa giấy, ban công có bộ ghế gỗ, hồ bơi, lối đi bậc thang... Thích đến nỗi, tôi nhờ ngay một người đi trong sân chụp giúp tấm ảnh mới ngủ dậy khi đầu tóc còn bù xù.

Đường làng Thira dốc lên rồi lại dốc xuống. Những lối đi nhỏ men theo hiên nhà dành cho người đi bộ. Tôi thích những lúc được đi lang thang, bất định, đi đâu cũng được vì đây là nơi cần đến rồi. Càng đi sâu vào làng càng thấy vắng vẻ vì đang giờ làm việc. Những ngôi nhà đóng cửa im lìm, thỉnh thoảng mới thấy một người già ngồi bên hiên nhà. Có vẻ như du khách ít mò vào sâu trong làng như tôi. Những ngôi nhà bình yên với chậu hoa nhỏ bằng đất sét để bên cửa sổ, bộ bàn ghế sơn màu xanh đặc trưng mang đến cảm giác an toàn, thân thiện. Nhà được xây dựng vuông thành sắc cách theo địa hình dốc, tường mộc trắng tinh, những chiếc cổng bằng gỗ giản đơn.

Đi vòng một hồi rồi con đường cũng dẫn tới khu phố trung tâm, nơi có nhiều cửa hàng và du khách. Khu trung tâm náo nhiệt cảnh mua bán, chụp ảnh. Tôi vào một quán có tầm nhìn đẹp, gọi ly capuchino giá 3,5 euro (tương đương 90 ngàn đồng) ngồi nhìn ra biển. Những ngôi nhà men theo triền dốc, bé xinh như những hộp đồ chơi, và trắng sáng đến kỳ lạ trên nền xanh của biển. Uống cà phê xong tôi đi bộ ra bến xe buýt để đi làng OIA cách đó chừng 13km. Khách có thể mua vé giá 1,5 euro ngay trên xe.

Làng Oia thật đẹp. Đến tận nơi mới thấy hầu hết những tấm ảnh tìm thấy trên mạng về đảo Santorini đều được chụp ở Oia. Ngay góc nhìn ra 2 chóp nhà màu xanh lúc nào cũng đông người chụp ảnh. Tôi xếp hàng đợi tới lượt mình và nhờ một cô bé tóc vàng chụp giúp. Trước đó thì tôi chụp ảnh giúp cho 3 nhóm khác. Kinh nghiệm cho thấy cứ muốn nhờ người ta chụp ảnh giùm thì nên chủ động chụp giùm cho người ta trước.

Tôi đi loanh quanh ngắm nhìn các cửa hàng. Đồ gốm, đồ thủy tinh màu, khăn lụa, cửa tiệm đồ linen, thổ cẩm, tranh vẽ... Tiệm nào cũng xinh ngắt. Tôi bỗng ước ao mình có một cửa hàng thời trang Hoa Nắng xinh như thế ở Buôn Ma Thuột (nơi tôi sống và kinh doanh thời trang), trồng một gốc hoa giấy hồng trên nền tường trắng với ô cửa xanh, rất xanh.

Lòng vòng đến mới chân, thấy một nhà hàng có góc nhìn có thể nói đẹp nhất xứ, nhìn ra chính hai cái chóp xanh biểu tượng của Santorini. Bữa trưa ngon miệng ở nơi có cảnh đẹp quá là ngon.

Rồi cũng đến lúc tạm biệt Santorini. Chẳng biết khi nào mới có dịp quay lại? Trở về nhà sau chuyến đi, lại khao khát được đi.

CHIA SẺ KINH NGHIỆM DU LỊCH

- Bạn phải có thể tin dụng vì nhiều nơi không chấp nhận tiền mặt, nhất là các điểm bán vé phương tiện giao thông công cộng. Một số nhà hàng, khách sạn cũng không chấp nhận tiền mặt.
- Bạn nên sử dụng internet để tìm thông tin các điểm tham quan, có kỹ năng sử dụng Google map để tìm đường đi. Các thành phố lớn đều có lịch trình phương tiện công cộng như train, metro, tram, bus trên Google map để bạn không bị lỡ giờ xe chạy hoặc cũng không ra bến quá sớm.
- Tiếng Anh để giao tiếp với người địa phương và đọc hiểu các bảng hướng dẫn là điều tối thiểu cần phải trang bị.
- Tôi dùng trang Traveloka, booking.com hoặc Airbnb tùy chuyến đi tới đâu và với ai. Nếu đi với gia đình hoặc nhóm đông người, tôi đặt căn hộ qua Airbnb để tiết kiệm chi phí, có thể tự nấu ăn, tự giặt ủi quần áo... Nếu đi một mình tôi thường chọn khách sạn để thuận tiện đi lại, gửi hành lý. Thường tiêu chí chọn khách sạn là gần bến đỗ của phương tiện giao thông công cộng, gần các điểm tham quan muốn ghé, có nhiều bình luận tốt của những người đã từng ở.

Chuyện cổ tích

Đường Lâm

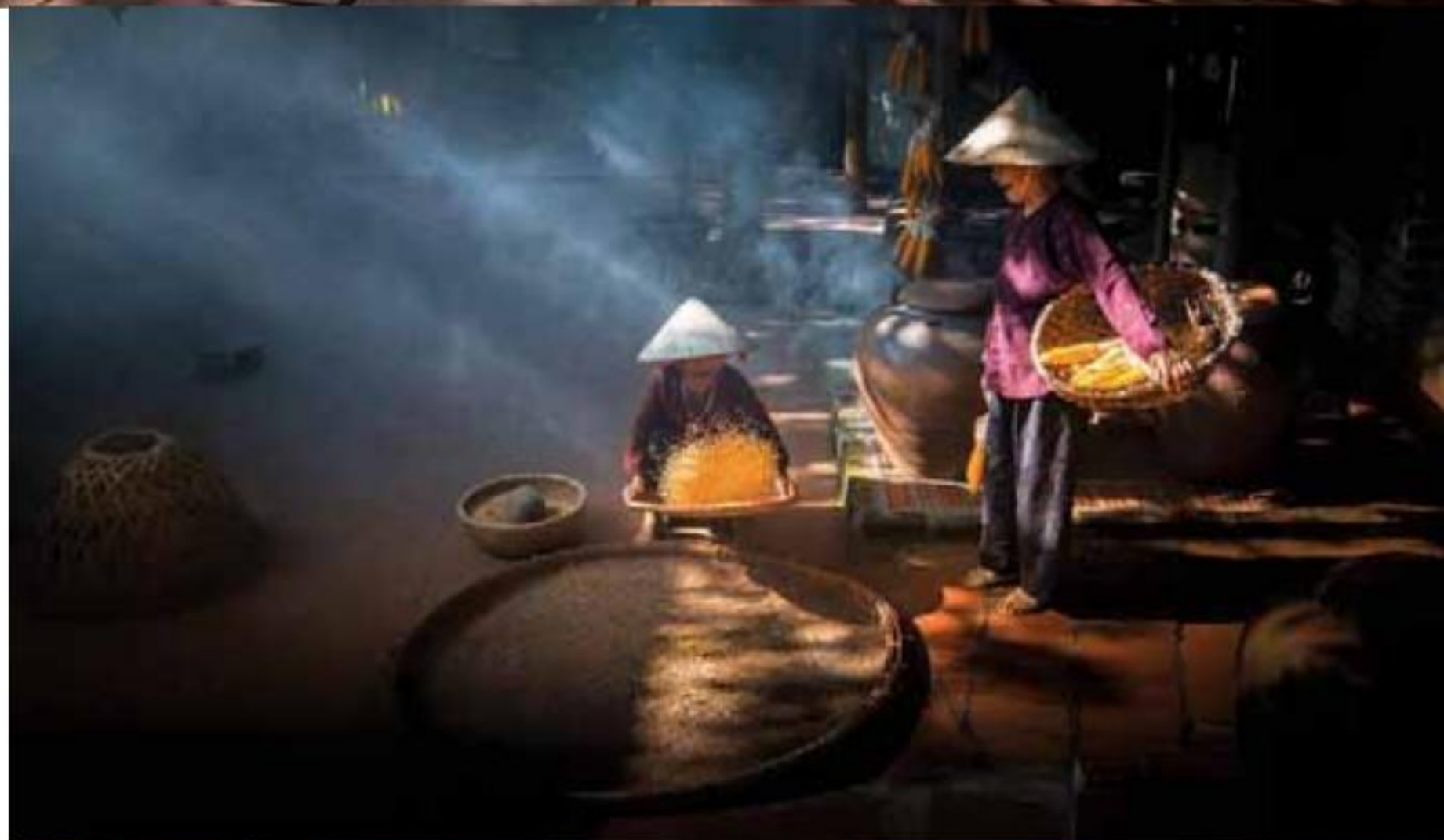
Làng cổ Đường Lâm tồn tại như một câu chuyện cổ tích không có lời kết. Bởi mỗi lần đến Đường Lâm, du khách, đặc biệt là những người cầm máy lại tìm thấy ở đây một nguồn cảm hứng, một câu chuyện khác nhưng vẫn là những câu chuyện cổ tích. Bước qua cánh cổng làng hàng trăm năm tuổi của Đường Lâm là bước vào một thế giới quá khứ. Một thế giới của không gian thuần Việt và lãng mạn mà khó nơi nào còn lưu giữ. Ở đây, không gian, thời gian như trôi chậm hẳn.

BÀI VÀ ẢNH VŨ ANH DŨNG

Có vẻ như câu chuyện công nghệ 3.0, 4.0 chưa chạm nhiều đến được nơi này. Hoặc có thể có nhưng vẫn chưa làm cho Đường Lành thay đổi

Ở đây, những nhiếp ảnh gia giàu tưởng tượng có thể sáng tác ra những bộ ảnh như được chụp từ quá khứ bằng những bối cảnh, con người, không gian của hiện tại

CÂU CHUYỆN CỦA NHỮNG KẺ

săn sương

Đà Lạt ngoài những địa danh đi vào ký ức của biết bao người như hồ Xuân Hương, thung lũng Tình Yêu, thác Cam Ly, hồ Than Thở... thì nay nếu có dịp đến đây lần nữa, bạn hãy làm một chuyến săn sương để thấy có một Đà Lạt khác.

BÀI NHÂN ÁI ẢNH ĐỒNG ĐỘI

“Ai lên xứ hoa đào dừng quên bước lần theo đường hoa” thì nay du khách đến Đà Lạt còn “Làng làng trong sương khói rồi bàng hoàng theo khói sương” của một xứ sở đầy hoa và mù sương

CỎ HỒNG, GIỒNG HẾT CỎ BÉ LỘ LEM TRONG CHUYỆN CỔ TÍCH.

Lông lầy khi khoác lên mình bộ trang phục có tên sương đêm, và rực rỡ khi ánh đèn vũ hội mang tên Mặt trời lan tỏa. Ánh mặt trời lúc ban mai dữ dội và sáng lòa sau một giấc dài mộng mị cùng đêm đen khiến cho những vệt hồng tí tách nổ cùng những giọt sương và mây sà xuống thật gần rồi loang ra, loang ra bất tận... Khoảnh khắc ấy chỉ bùng lên trong khoảng 20 phút đầu tiên khi mặt trời vượt tầng mây tỏa sáng, rồi cô bé lộ lem mang tên cỏ hồng lông lầy nhảy múa dưới ánh mặt trời lại trở về với đôi chân trần không giày thủy tinh, không váy áo và cỗ xe ngựa sang chảnh, trở nên tím tái và xuề xòa rải rác cùng những đám phân ngựa khô bốc mùi... Sương ở xứ sở này là loại trang sức lông lầy nhất và đông đánh nhất. Với chân trần lội bùn một quãng khá dài để vào ngắm nhìn nàng cỏ hồng tắm đắm sương đêm, hạnh phúc nhất là được trải qua cảm giác ngắm nhìn một cô gái lúc xiêm y lông lầy dính sương sa và lúc tỉnh giấc trần trụi không son phấn... Và tôi đã hiểu, khoảnh khắc là thứ không bao giờ lặp lại, khoảnh khắc bình minh hôm nay không bao giờ giống ngày mai. Hôm nay tôi là người may mắn, như lời mọi người nói là lần đầu tiên đi cỏ hồng thì có sương sà xuống rất thấp và rất nhiều, có mây ngũ sắc và có mặt trời rực rỡ đã làm nên những khoảnh khắc kỳ diệu tôi vừa được chứng kiến. Tôi đã bị đánh

thức vào lúc giấc ngủ chìm sâu nhất, trời tối chẳng nhìn thấy mặt nhau, cho đến khi chúng tôi dừng lại chờ thêm người ở một quán cà phê, rất ít quán cà phê ở Đà Lạt mở cửa phục vụ suốt đêm như thế. Quán không có bàn chỉ toàn ghế là ghế, ghế nhựa như của mấy chị bán rau ở chợ. Mỗi người đến đây đều tự kiếm lấy một chiếc ghế, hết chỗ chúng tôi lấy ghế và ngồi tràn ra vỉa hè. Mỗi người sẽ tự cầm ly cà phê bé như chén uống rượu, nếu mới có thể đặt xuống đất, ngay dưới chân mình. Một người trong nhóm đưa cho tôi ly cà phê bốc khói cầm trên tay, sau đó mới biết anh tên là Châu. Qua lời giới thiệu không biết bông đùa hay thật thì đó là người đã xóa hết thế nhớ ảnh chụp Đà Lạt vì không còn một ngọn

cỏ nào anh chưa chụp, chụp rồi lại xóa để hôm sau đi chụp tiếp. Chắc việc thức dậy ngắm bình minh đã trở thành thói quen của anh ấy.

Đến chuyến thứ 3 đi cùng anh như thế thì tôi đặt cho anh biệt danh “Châu khói lửa”, bởi anh luôn là người nhóm lửa cho chúng tôi đun cà phê, nướng ngô hay sưởi ấm vào mỗi buổi sáng lờ mờ đi săn sương trong rừng. Lần đầu tiên trong đời tôi nhấp ngụm cà phê lúc 4 giờ sáng, tôi đã hiểu vì sao ở đây uống cà phê vào cái chén bé như ly rượu, tôi liếm vị cà phê đặc quánh dính vào viền môi, cà phê trôi vào đến đâu tôi tỉnh ngủ đến đó. Nhấp từng ngụm nhỏ cà phê bốc khói đặc quánh lướt khi thành phố đang say giấc trong cái lạnh bốc hơi,

Thiên nhiên
Đà Lạt thoát ẩn
thoát hiện làm
náo lòng biết
bao nhiêu người
yêu thiên nhiên,
yêu cái đẹp

anh Châu - người có nụ cười hiền nhất quả đất và chậm rãi hơn người khi nhả chữ, nói câu nào đều khiến mọi người cười ồ lên ấy - chở tôi lao vào bóng đêm như một cơn lốc. Gió và sương phá vào mặt lạnh cóng, tôi không dám mở mắt cho đến khi ai đó hét lên, nhìn chân trời đỏ rực kia... Từ trên đỉnh Trại Mát, mây cuộn lên và tràn đi như thác đổ. Tôi nhìn thấy thác mây tuôn chảy mà tim như nghẹt thở... Khoảnh khắc này đâu đó tôi đã bắt gặp trong những giấc mơ của mình bỗng dưng trở nên hiện hữu, tôi chỉ muốn cảm nhận và không hề muốn miêu tả về nó. Nếu có ai đó hỏi tôi điều diệu kỳ nhất trên đời này là gì thì kể từ hôm nay tôi

sẽ nói đó là bình minh, một bình minh đẹp đến ngộp thở... Từng lớp, từng lớp sương cuộn lên như sóng bạc đầu lá loi ồm ập lấy mặt nước rồi bỗng đâu từ góc đồi

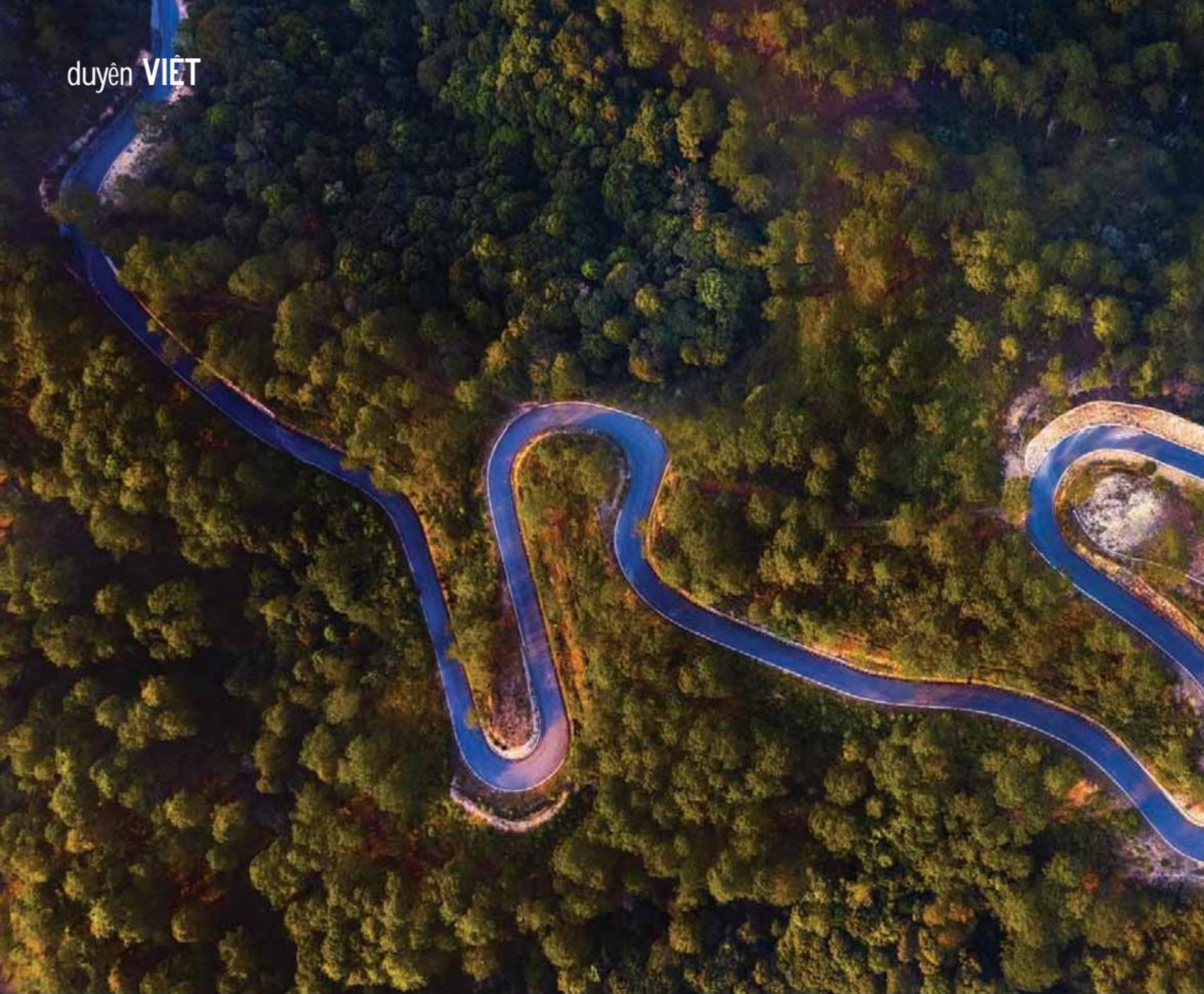
**Tôi lần bước trong mây, đặt bước chân cuối cùng lên điểm đến.
Ngẩng mặt lên nhìn bao la xung quanh, cảm giác như mình đang bay lên giữa tầng mây hay là tôi đang cỡi mây? Cơ thể tôi bỗng nhẹ bẫng giữa thình không, giữa đất trời, giữa biển mây...**

thông mặt trời xuất hiện, sương bị rượt đuổi lẫn khuất và mỏng tang mờ mờ ảo ảo, lẳng lơ kêu gọi chấp chờn gần xa trên mặt hồ Dankia... Tôi uống những giọt sương ban mai hôm nay, say mê như uống một ly Icewine Vidal lạnh sâu đến từng giọt giữa cơn khát mùa hè. Thông, mùi nhựa, mùi ẩm mốc của sương đêm, giọt lấp lánh đắm ướt và tiếng cười lạnh lớt trong veo của Tuấn, người lúc nào cũng mang theo mình ấm cà phê đun nóng cho mọi

người uống. Mùi cà phê bốc lên trong sương, bên cạnh bếp lửa của “Châu khói lửa” vừa nhóm tan vào núi tràn vào khứu giác, thấm vào phổi và đi qua lồng ngực... làm trái tim vốn đã cảm của tôi như thất lại. Một khung cảnh và những hương vị ấy đã ngấm vào vùng nhớ có tên gọi ký ức trong tôi. Rồi đây những khoảnh khắc lãng mạn nhất sẽ trở thành ký ức. Hít thở thật sâu, ban mai hôm nay pha lẫn

đur vị ký ức cháy vào trong huyết quản... tôi bỗng cảm thấy mình là người hạnh phúc nhất trần gian. Nhắm mắt lại, hơi nóng của đồng lửa được đốt bằng những thân

cây thông mọc ngai ngái, tiếng những người bạn lao xao xung quanh. Tôi nhận ra tiếng anh Châu, Tuấn củ cải, Tonkin, Thomas... lao xao bên tai và tôi biết ký ức của mình đang làm công việc ấy, ghi lại những khoảnh khắc hạnh phúc sẽ đi theo tôi suốt cuộc đời, làm cho tâm hồn tôi mỗi ngày trở nên giàu có và thắm đẫm ban mai... Tôi gọi ký ức của mình là Miền nhớ. Những nỗi nhớ không tên thường thuộc về xúc cảm. Tôi, hay đứa trẻ trong tôi luôn bị rung động bởi những cảm xúc trước thiên nhiên, trong vũ trụ vạn vật lấp lánh quanh mình. Như hôm nay đây, chúng tôi cũng dậy từ rất sớm, quảng đường đi lên tới 30km để đến được điểm săn sương nên, dĩ nhiên tôi bị đánh thức sớm hơn, lúc 3 giờ 30 sáng. Nhận chiếc mũ từ tay một người trong nhóm “thợ săn”, tôi vẫn đùa với mọi người như vậy vì nhìn ai cũng nghiêm túc và bí ẩn như trong những cuộc săn tôi vẫn xem trong

phim Mỹ. Tôi lên xe với ý nghĩ đành phó mặc sự an toàn của mình cho những cung đường lúc uốn lượn lúc gấp gềnh khúc khuỷu và trơn trượt, bì bõm và lúc liu trong bóng đêm đằng sau chiếc xe Wolf giống hệt như đang cưỡi trên một con ngựa hoang phi nước đại để đến đỉnh đồi Đa Sar hay rong ruổi trên mọi nẻo đường. Trên đường đi tôi nhìn thấy cả một bình minh rực cháy quanh mình, ráng, mây ngũ sắc từng lớp cuộn lên dữ dội. Rượt đuổi bình minh dường như không ai cho phép mình bỏ lỡ giây phút huy hoàng hôm nay. Tôi đã nghĩ mình có thể văng ra khỏi chiếc xe ở mỗi khúc cua, tôi bám chặt lấy yên xe bằng tất cả sự chắc chắn nhất có thể. Ý nghĩ lóe lên trong đầu tôi lúc đó là nếu mình bị văng ra khỏi yên xe đang xóc như chơi trò phi ngựa này thì tôi sẽ bị lẫn vào trong mù mịt sương và khó có thể tìm ra tôi. Và cảm giác sợ hãi đến cứng cả người, cứ mạnh dần lên khi

Dưới ánh lửa bập bùng trong đêm giá lạnh, chuyện tay nhau từng ly cà phê nóng, chờ đợi từng giây phút trôi qua để rồi khi bình minh từ từ lộ dạng, từng cụm sương lưng thưng bay qua ngọn cây, đỉnh đồi mỗi thấy thú vị làm sao

chiếc xe 2 bánh dựng ngược lên khi leo lên đỉnh ra đa ở đồi Đa Sar. Xe chồm đi trên con dốc giữa đồi cà phê - loại cà phê rất đặc trưng ở Tây Nguyên nghe nói chỉ thích ăn sương đêm và không thích chăm bón được trồng trên đất đồi đặc trưng mang tên Arabica với vị chua gây nghiện... Con dốc dựng đứng, lối lên đỉnh, điểm đến của chúng tôi hôm nay thoát nhìn gần như không có đường đi. Tôi gần như không thở được, thi thoảng cảm giác tim mình muốn bật tung ra khỏi lồng ngực vì sợ, sợ hơi thở của mình sẽ đủ mạnh để làm chiếc bánh xe trượt sang bên ngoài cái lối đi nhỏ đến mức chỉ vừa đủ cho chiếc lốp xe 2 bánh đi lọt và ngoằn ngoèo và trơn trượt bởi sương đêm và bởi những thân cây cà phê đan vào nhau. Nếu không đeo găng, tay người cầm lái sẽ chảy máu. Hôm đó Tuấn đã chảy máu và tôi cứ cảm giác mơ hồ như mình có lỗi vì để làm đau một cậu bé gầy như cỏ, tâm hồn trong sáng như sương, như cây, như ánh mặt trời ẩn nấp dưới đôi kính cận to đến khó hiểu khiến tôi cứ áy náy mãi đến tận bây giờ... Rồi nỗi sợ hãi cũng kết thúc tại một điểm lưng chừng đồi, nơi chúng tôi dừng xe để leo bộ tiếp lên đỉnh núi. Tôi lần từng bước trong mây, đặt bước chân cuối cùng lên điểm đến, ngẩng mặt lên nhìn bao la xung quanh, cảm giác như mình đang bay lên giữa tầng mây, hay là tôi đang cưỡi mây? Cơ thể tôi bỗng nhẹ bẫng giữa thình không đất trời, giữa biển mây, phía xa kia mọc lên những lùm cây, định hình lại thì ra đó là những ngọn đồi phía xa lẫn vào ngút ngàn mây, nó lộ ra mỗi lúc một rõ hơn, và một luồng sáng lòa xé mây hắt lên khiến cho biển mây đổi màu rất nhanh, luồng sáng đó mỗi lúc một mạnh mẽ hơn, mây đã chuyển qua đủ màu sắc. Có ai đó hét lên, hào quang kia, mọi người đứng vào chỗ hào quang chụp ảnh đi, ai cũng có hào quang của riêng mình đấy. Rồi ánh sáng hắt lên từng tia rực cả bầu trời, mây đã thành ngũ sắc và ánh mặt trời hiện diện và mịn như nhung tràn lên mặt, lên tay tôi. Hít căng lồng ngực, trong tích tắc mặt trời vượt lên trên biển mây, chế ngự trên đó, trở thành ông vua ánh sáng của vạn vật và đặc ý soi sáng khắp nhân gian... Một cách bâng quơ thôi, tôi nhìn cái nắng chiếu vào lòng bàn tay mình, xoa xoa các ngón tay như đo độ mịn của nắng. Sáng nay nắng đẹp và tôi thấy mình cũng đẹp lên trong nắng, cao nguyên...

“Có phải em đi là giấc mơ đi. Ký ức riêng tôi, ở lại”, lời bài hát đêm qua, hôm nay chợt khiến tôi rung động... Tôi uống ban mai mỗi ngày bên ô cửa sổ nhìn ra khu vườn xanh lao xao bằng tất cả giác quan của mình... say mê như uống một ly Sauvignon Blanc có hương vị của phúc bồn tử đen.

NHỮNG NGƯỜI LƯU GIỮ

Hồn Tô

Chúng tôi đến thôn Thượng Hậu Trung vào một buổi chiều khi cái nắng gắt của mùa thu đã nhường chỗ cho một chút hanh hao, buồn buồn của mùa đông. Sau rất nhiều những lần rẽ ngang rẽ dọc với dăm bảy lần hỏi đường, cuối cùng chúng tôi cũng đến được địa chỉ cần đến.

BÀI VÀ ẢNH NGỌC VŨ

**NĂM NGHIÊNG NGHIÊNG TRONG
NẮNG CHIỀU THÁNG 11, LÀNG TƠ
TẦM THƯỢNG HẬU TRUNG LÀ MỘT
NGÔI LÀNG BÌNH YÊN,** lọt thỏm trong bao la

ruộng đồng của miền quê đồng bằng thuộc xã Hồng Lý, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình. Một làng quê thanh bình như bao làng quê của đồng bằng Bắc bộ. Nhưng ở đó có một điều đặc biệt vì còn lưu giữ những tâm hồn tơ lụa, những người lưu giữ hồn tơ còn sót lại trong ngàn vạn những nghề khác thời kỳ phát triển đem lại nguồn lợi về kinh tế hơn nghề làm tơ lụa rất nhiều lần.

Rất may mắn vì chúng tôi tìm được đến đúng địa chỉ, nhà anh Thu, trưởng thôn Thượng Hậu Trung, một trong số hai nhà còn lại ở làng vẫn duy trì nghề làm tơ, để chúng tôi được ngắm nhìn những con kén vàng óng nổi lênh phênh trên thau nước luộc hay những sợi tơ vàng óng ánh giăng giăng trên thoi ngà. Và hơn thế chúng tôi tận mắt được chiêm ngưỡng vẻ đẹp của những con người, những tâm hồn lưu giữ cả một “hồn tơ”...

Xin mượn hai câu thơ của Nguyễn Thúc Hạnh để nói về nỗi lòng những người đang cố gắng lưu giữ cái nghề đang dần trở thành quý hiếm:

Thương nghề gọi tiếng: “Tầm ơi”

Thương người gọi những chơi vui tiếng lòng. 𐄂

Ngày nay máy móc đã thay thế dần khung dệt bằng tay, vì thế những tấm vải được dệt thủ công từ những sợi tơ vàng óng càng được ưa chuộng

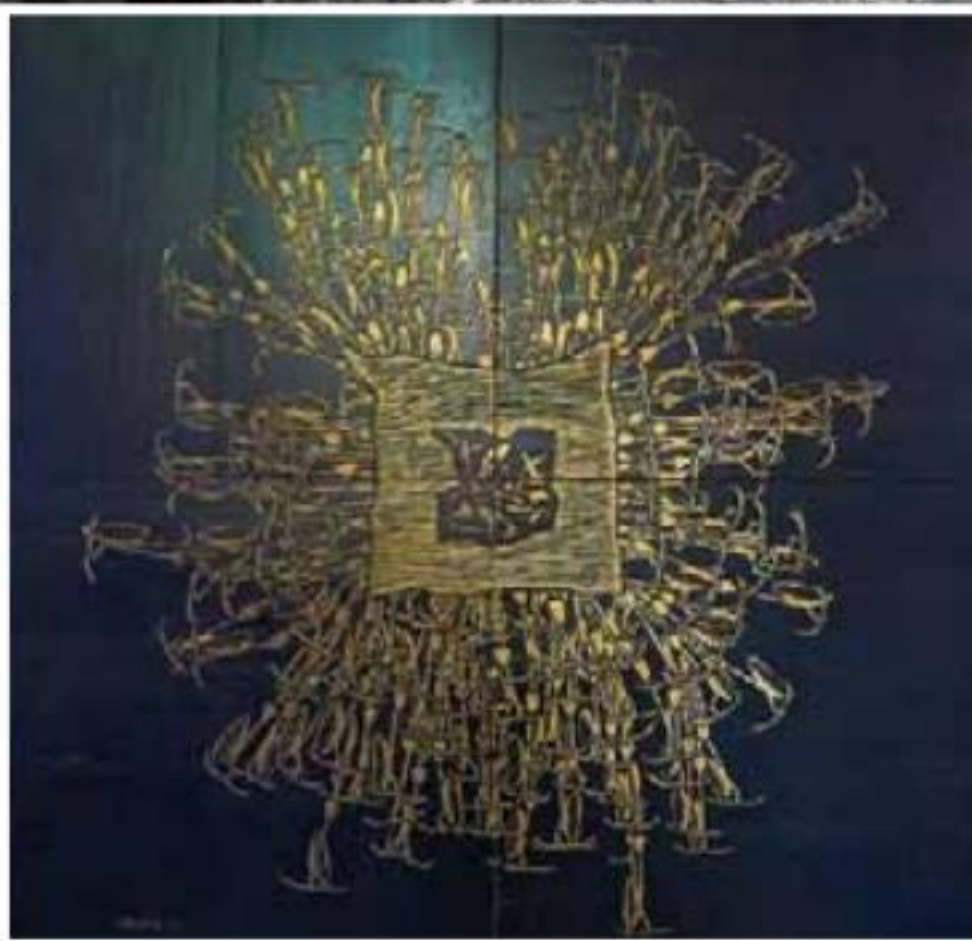

Dũng Dị và duyên nợ với sơn mài

Dũng Dị, cái tên bạn bè thân quen đặt cho họa sĩ Trần Công Dũng, chuyên về tranh và sản phẩm sơn mài có lẽ mang cái nghĩa dị biệt nhiều hơn là những nghĩa khác của từ dị. Bởi các tác phẩm của anh đa phần là ngẫu hứng, không giống ai và khang khác làm sao ấy?

BÀI NGUYỄN NHÂN ÁI ẢNH TRẦN TUẤN VIỆT

CHÚNG TÔI ĐẾN THĂM XUỐNG LÀM SƠN MÀI CỦA HỌA SĨ TRẦN CÔNG DŨNG

vào đúng dịp làng sơn mài Hạ Thái tổ chức hội làng. Sau khi dạo một vòng triển lãm rồi tham quan xưởng của anh mới thấy cái tên Dũng Dị bạn bè đặt cho là có cơ sở.

Khác với những sản phẩm sơn mài truyền thống, bên trong xưởng của anh lại có nhiều sản phẩm tùy hứng rất nghệ sĩ. Chưa kể việc sử dụng nguyên liệu rồi cách ứng xử của Dũng Dị với các tác phẩm của mình, với bạn bè, với cuộc sống cũng có nhiều điều không giống ai.

Duyên nợ với sơn mài

Dũng thường cười lớn khi có ai đó hỏi mình là

truyền nhân đời thứ mấy của nghề làm sơn mài. Bởi anh chỉ mới chuyển về sống ở đây được một thời gian khi rẽ ngang từ dòng tranh khắc gỗ sang sơn mài. Vì ở đây anh đã có sẵn nguyên liệu, có được những người thợ lành nghề và cả tiêu thụ sản phẩm.

Từ dòng tranh khắc gỗ chuyển qua tranh sơn mài là một cơ duyên với Trần Công Dũng. Trước đây tranh khắc gỗ được khách du lịch nước ngoài rất ưa chuộng. Tranh khắc gỗ của anh vào thời điểm hưng thịnh có mặt trên chục gallery khắp Hà Nội. Từ phương châm “lấy ngắn nuôi dài” anh khắc những loại tranh kích thước nhỏ bán 20-30 USD rồi lấy nguồn đó nuôi ý tưởng và những đam mê lớn lao hơn. Được một thời gian, tranh của anh bị trả lại bởi các phòng tranh phải đóng cửa do ế ẩm. Anh cũng bị mất rất nhiều tranh vào thời kỳ suy tàn của dòng tranh khắc gỗ, nhiều bản khắc độc bản nhưng họ đóng cửa và không trả lại. Anh không tiếc vì với anh chẳng có điều gì là quá quan trọng. Và cũng vì tính nghệ sĩ ấy đôi khi cũng khiến cuộc sống của gia đình lao đao. Lúc chuyển sang làm tranh sơn mài, có những hợp đồng đặt cả mấy trăm cái vóc sơn mài, anh đi vay ngân hàng về tính làm lớn, đến khi gần 500 vóc sơn mài đã xong thì công ty của họ phá sản, hợp đồng chỉ nói miệng, vậy là anh chàng họa sĩ nghèo với giấc mơ kinh doanh ôm một món nợ ngân hàng cùng một xưởng sản phẩm “sơn mà

Đến xưởng vẽ của Dũng Dị, chúng ta có thể gặp rất nhiều sản phẩm làm thủ công với các chất liệu khác nhau, tùy vào cái “hứng” bất chợt của một người nghệ sĩ

chưa kịp mài”. Vậy mà sau đợt ấy anh không hề rút kinh nghiệm lần sau phải làm hợp đồng kỹ lưỡng mà đổ “tại số không làm lớn được, phải chăm chỉ vẽ, đục đẽo, khắc và mài từng tác phẩm thì may ra... không chết đói”.

Gắn bó nhất với anh trong nghề sơn mài, có lẽ là hình ảnh của những cánh cửa truyền thống. “Những cánh cửa với đầy ký ức từng xuất hiện trên các phố phường, góc ngách ở Hà Nội như những biểu tượng của đô thị một thời vàng son đang bị thay thế bằng những cánh cửa nhôm kính. Tôi muốn lưu giữ chúng bằng chất liệu sơn mài mộc mạc không cầu kỳ bóng bẩy. Có thể một lúc nào đó chúng ta chỉ có thể ngắm những cánh cửa cũ qua những bức tranh?”, anh chia sẻ.

Trong lĩnh vực sơn mài, kích thước tranh hay chất liệu không phải là điều anh quá quan trọng trong sáng tác mà là vẻ đẹp của mỗi bức tranh. Sau này anh chuyển qua làm cả những tác phẩm có thể sử dụng trong cuộc sống như tủ, bình hoa hay cả những bông hoa sen để cắm bàn thờ hay trang trí... anh đều gửi gắm cái đẹp cần trọng vào trong đó. Khát khao của anh là muốn đưa những chất liệu dân gian như khắc gỗ, sơn mài vào trong cuộc sống, trong từng ngôi nhà hiện đại. Anh khéo léo và uyển chuyển tỉ mỉ ngồi vẽ tay lên từng vật dụng nhỏ như cái gạt tàn hay chiếc vòng tay... chỉ đơn giản là tặng cho bạn bè, trao cho khách như một niềm vui. Đáng nói là những sản phẩm của anh lại rất phù hợp cho những không gian hiện đại, bóng bẩy. Vậy nên anh thường chưa

Anh lý giải, bây giờ người mua tranh, người biết thưởng thức tranh ngày càng ít nên anh phải sáng tạo thêm bằng cách vẽ mọi thứ, vẽ lên mọi chất liệu có thể. Sản phẩm làm ra vừa thỏa mãn đam mê, vừa để ngắm, để dùng, để tặng bạn bè...

thêm một câu khi giới thiệu một tác phẩm mới trên face book “những ngôi nhà hiện đại có thể thiếu em này?”.

“Đói ăn vụng, túng vẽ sen”

Thừa hưởng khả năng âm nhạc và ngôn ngữ từ cha anh, nhạc sỹ Trần Công Khanh, Dũng Dị là một trong ít họa sỹ ăn nói dí dỏm có duyên, mà lắm khi cũng sâu cay trào phúng ra nước mắt. Anh làm sen trên nhiều chất liệu từ tre, xơ dừa đến gỗ và cả giấy bồi... Sen của anh dễ đi vào cuộc sống, từ những bức tranh sơn mài đủ khổ đến những hoa sen cách điệu được làm từ gỗ và mây dùng trang trí hoặc cho nơi thờ tự linh thiêng. “Đói ăn vụng, túng vẽ sen”, là câu nói trào phúng mà có lẽ anh phải đau đớn trước những thái độ coi thường họa sỹ khi phải làm những tác phẩm hay sản phẩm nhỏ lẻ để kiếm sống.

Cái việc “túng vẽ sen” của anh suýt nữa làm nên chuyện lớn, anh đã nhận làm bối cảnh bộ phim có tên Sen cho một đạo diễn người nước ngoài với số tiền lên tới 9 con số. Chúng tôi chưa kịp vui với anh thì một ngày anh thủng thẳng một cách lạc quan tếu thông báo: Cũng may mà ông “đạo diễn kiêm sản xuất bộ phim” ốm trước chứ làm dở mà ốm thì khổ cho nhiều người...

Đến chuyện vui chơi ra sản phẩm

Xưởng của anh thỉnh thoảng cũng đón khách đến “học sáng tác”, chủ yếu là người nước ngoài để họ hiểu hơn về nghề truyền thống sơn mài. Anh tận tình hướng dẫn cho khách từ khám vỏ trứng và các vật liệu khác và làm ra những tác phẩm nho nhỏ ngay tại xưởng. Điều anh mong nhất là ngày càng có nhiều họa sỹ, đặc biệt là những họa sỹ trẻ tiếp tục sử dụng chất liệu truyền thống để sáng tác, thay thế cho thế hệ các nghệ nhân của làng đã già.

Những câu chuyện tào lao của anh thường là chuyện nghề, có khi là kỷ niệm nghề đã theo anh suốt mấy chục năm... Có lần, trong một chương trình theo đoàn nghệ sỹ, tình cờ đến thăm một gia đình Việt kiều, chủ nhà là một người mê tranh khắc gỗ, và gọi đó là trường phái tranh độc nhất vô nhị của Việt Nam. Ông thao thao nói về việc sưu tầm tranh của một họa sỹ người Việt và hỏi mọi người có biết họa sỹ đó không? Khi xem thì thấy tranh của mình được treo khắp các phòng với đủ kích cỡ. “Tôi chính là người ký tên dưới các bức tranh kia”, anh nói. Chủ nhà mừng quá vì ông không ngờ có giây phút hội ngộ này. Khi kể, đôi mắt anh lấp lánh và giọng nói phấn khích hơn bao giờ hết. Anh cũng còn những bức tranh của chuyến thể qua sơn mài ở nơi trang trọng như tòa nhà quốc hội; ở Việt

Đến với anh, quan sát cách anh ngồi cặm cụi vẽ tay từng cái gạt tàn, từng vòng tay, từng chiếc khay gỗ... tôi thấy thương anh. Bên cạnh lao động nghệ thuật, anh (và những họa sỹ khác) còn phải lao động để nuôi sống bản thân, nuôi sống gia đình, đặc biệt là nuôi sống sự đam mê của người nghệ sỹ. Đôi lúc tôi tự nghĩ, thật khó để dung hòa được các mâu thuẫn ấy trong một con người. Anh nói, bây giờ người mua tranh ít lắm nên anh vẽ lên mọi thứ, lên mọi chất liệu có thể, sản phẩm của anh sẽ vừa ngắm được, vừa dùng được anh càng thấy vui.

Những lúc rảnh chúng tôi vẫn kéo nhau đến xưởng để xem anh có gì mới không, hoặc đôi khi để nhìn anh vẽ, hoặc tếu táo với anh vài tiếng đồng hồ. Niềm vui lấp lánh trong đôi mắt anh trong những lần chúng tôi viếng thăm bất ngờ như vậy. Ra cửa lần nào anh cũng hỏi, thế không lấy gì về chơi à? Nghĩa là nếu tôi hay một người bạn nào đó thích một cái tủ mà không có tiền để mua, hoặc mua rồi nhưng thấy sản phẩm nào đó anh vừa làm xong lại sinh “máu sớ hữu” thì anh lại thủng thẳng bảo: Thích thì mang về chơi, rồi lúc nào có xe tiện thì mình lại lấy cái cũ về... Anh chỉ cần chúng tôi thích cái mà anh làm ra, còn chuyện mua bán thì anh rất ngại ngùng, nhất là khi ai đó hỏi đến giá cả.

Nam anh là họa sỹ được chọn cùng với chất liệu sơn mài để làm những bức chuyển thể từ ảnh chiến tranh sang thể loại sơn mài cho dự án triển lãm về những cuộc chiến qua ảnh của một họa sỹ người Đức...

Thế thôi, câu chuyện của một người họa sỹ sơn mài, không giống ai nên được gọi là Dũng Di, mang đến cho đời nhiều điều đáng suy ngẫm!!!

XEN GIỮA NHỮNG TÒA NHÀ, KHÁCH SẠN LỘNG LẦY ĐỀN HOA là

những nếp nhà mang nét cổ xưa truyền thống được bảo tồn và tôn tạo, tạo nên một quần thể kiến trúc độc đáo cho không gian kiến trúc của phố cổ Hà Nội. Nằm trên con phố Mã Mây dáng cong uốn lượn, ngôi nhà di sản 87 Mã Mây là ngôi nhà cổ có bố cục không gian đặc trưng cho kiến trúc nhà ở được xây dựng vào đầu thế kỷ 19 với mục đích vừa để ở vừa để bán hàng. Ngôi nhà mang đậm nét kiến trúc truyền thống của đất Kinh kỳ với thiết kế hình ống, mái lợp ngói ta, nhà hẹp chiều ngang, có nhiều lớp sân trong ngăn cách, ngoài cùng là cửa hàng. Phía trong có sân trời để lấy ánh sáng và đón gió tạo cảm giác thư thái, gần gũi với thiên nhiên. Phía sau có hai gian nhà để hàng hóa và làm nơi nấu ăn.

Kết cấu chủ yếu của ngôi nhà là hệ thống khung gỗ với nhiều cửa lùa tiện dụng thay thế cho những bức tường. Mái lợp ngói âm dương với vì kèo gỗ và có nhiều họa tiết trang trí. Vật dụng trong nhà hầu hết đều là những món đồ gỗ và mây tre đan truyền thống gợi lên không khí trang trọng mà ấm cúng.

Những nét duyên kiến trúc đô thị

Nhà cổ Mã Mây, đình Kim Ngân và cầu Long Biên từ lâu được coi như những di sản đô thị, những bảo tàng lưu giữ những dấu ấn lịch sử, văn hóa của Hà Nội 36 phố phường

BÀI VÀ ẢNH HIỀN PHÙNG

Các cửa chính của ngôi nhà cổ Mã Mây được trang trí bằng những con tiện gỗ xinh xắn và hoa văn tinh tế. Bàn thờ tổ tiên với hoành phi câu đối bằng gỗ lim. Phòng ngủ và khu vực tiếp khách riêng được gia chủ kê sập gu tu chè ở chính giữa, trên tường treo bức đại tự, hai bên là hai thanh bảo kiếm. Đối diện với bức đại tự là bộ tranh tứ bình vẽ tùng cúc trúc mai thanh nhã. Toàn bộ nội thất thể hiện sự sung túc và sang trọng của chủ nhân ngôi nhà.

Khu vực bếp nằm sâu trong cùng với những kiềng, những chạn, mâm đồng, những chiếc rổ tre con con. Cảnh trí sinh hoạt hiện ra ấm áp, yên bình và gần gũi như làm sống dậy nếp sống xưa của cư dân nơi phố cổ Hà Nội.

Nhà cổ Ma Mây mang đậm nét kiến trúc truyền thống của đất Kinh kỳ, được xây dựng từ đầu của thế kỷ 19, trùng tu năm 1998 và được cấp bằng Di sản cấp quốc gia năm 2004

duyên VIỆT

Đình Kim Ngân ở 42 Hàng Bạc là một công trình kiến trúc tiêu biểu còn sót lại trong lòng khu phố cổ Hà Nội. Đình được xây dựng từ khoảng giữa thế kỷ 15, bên trong thờ Tổ Bách nghệ. Nơi đây lưu giữ những giá trị lớn về mặt kiến trúc nghệ thuật và những nét tinh hoa của nghề kim hoàn nổi tiếng Hà Thành.

Nằm giữa trung tâm của kinh thành Thăng Long xưa, nơi phố phường đông đúc, buôn bán sầm uất, nên cấu trúc ngôi đình và nghệ thuật trang trí chịu nhiều ảnh hưởng của cuộc sống đô thị. Thiết kế ngôi đình vẫn kế thừa và bảo lưu được kiến trúc đình làng, mang phong cách nghệ thuật truyền thống của thế kỷ 18, đầu thế kỷ 19. Đình được xây theo kiến trúc truyền thống kiểu chữ

Đình Kim Ngân lưu giữ những nét tinh hoa của nghề kim hoàn nổi tiếng Hà Thành và thường xuyên diễn ra lễ hội ca trù - loại hình nghệ thuật được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại

“Công” với gỗ và gạch là vật liệu chính. Đại đình rộng 3 gian, hậu cung 3 gian được giât cấp nâng cao và là hậu cung kép, có sân thờ và hệ thống vách ngăn riêng biệt. Nối giữa hậu cung và tiền tế là ống muống làm theo kiểu kiến trúc 2 tầng mái, mái trên liên kết với tiền tế, mái dưới tạo không gian hờ của hai bên và lấy ánh sáng tự nhiên.

Đây là không gian tín ngưỡng linh thiêng của người dân, và là nơi tổ chức các hoạt động văn hóa nghệ thuật dân gian góp phần phát huy các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể của khu phố cổ Hà Nội.

Tám biển ghi tên nhà thầu Daydé & Pillé được gắn trên cầu Long Biên. Có ghi năm khởi công và khánh thành

Cầu Long Biên nằm ở một vị trí đặc địa về mặt giao thông, địa hình và cảnh quan đô thị, là cây cầu thép đầu tiên bắc qua con sông Hồng nối hai quận Hoàn Kiếm và Long Biên của Hà Nội. Cầu được xây dựng từ năm 1898 đến 1902 dưới thời Toàn quyền Đông Dương Doumer.

Cầu dài 1.682m, gồm 19 nhịp (các nhịp tuần tự cách nhau 75m rồi 106m). Cầu rộng 4,75m dành cho xe lửa ở giữa, hai bên là hai lối đi cho khách bộ hành và ô tô rộng hơn 3m. Đầu cầu phía tây (nội thành Hà Nội) có cầu dẫn bằng gạch dài 896m, cao 5m, với 125 vòm.

Cầu Long Biên được coi là biểu tượng của khoa học kỹ thuật và nghệ thuật kiến trúc đầu thế kỷ 20. Ngoại trừ những mố cầu và trụ cầu bằng bê tông cắm xuống lòng sông, thì toàn bộ phần thân cầu được làm bằng thép, các thanh thép liên kết với nhau bằng đinh tán. Hình thức kiến trúc và sơ đồ kết cấu rất hợp lý và khớp nhau tạo nên một sức mạnh đủ vượt sông Hồng và một dáng hình trái dài nhấp nhô tạo nên nhiều điểm nhìn đẹp từ các góc nhìn. Ở mỗi góc nhìn, mỗi thời điểm lại cho một cảm nhận khác nhau. Từ xa nhìn lại thấy cây cầu thật mảnh mai với những thanh giằng rất

dài, khi ở dưới chân cầu đi lên lại thấy sự đồ sộ hùng vĩ với hệ kết cấu thép tầng tầng lớp lớp.

Trải qua bao thăng trầm của thời gian cùng biến cố lịch sử, cây cầu Long Biên vẫn bền bỉ lặng lẽ soi bóng xuống sông Hồng, trở thành một trong những biểu tượng của Hà Nội.

Từ xưa đến nay thân phận người phụ nữ Việt Nam luôn gắn với câu ca dao “Thân cò lặn lội bờ ao/Gánh gạo nuôi chồng tiếng khóc nỉ non”

Kiến tạo hạnh phúc, học ở người xưa

Hãy lắng nghe cuộc hội thoại giữa cặp vợ chồng sau đêm động phòng hoa chúc. Có thể ấy là lúc canh ba, canh tư gì đó; sau khi cô dâu và chú rể khám phá nhau thành công và mãn nguyện. Cô dâu trong trạng thái tràn ngập hạnh phúc, tin rằng chú rể cũng rất hài lòng về mình, rất hạnh phúc khi có được mình.

BÀI TRẦM HƯƠNG ẢNH TL

Nếu là một cô chiêu trong một gia đình giàu có, quen thói khinh người, có thể sẽ thốt lên: “Anh này, anh xem em có tuyệt vời không? Em vừa trẻ, vừa đẹp, vừa giàu, còn tìm đâu hơn nữa. Nay, lấy được em là phúc ba đời nhà anh đó nhé!”. Chàng rể có thể sẽ đáp lại: “Anh cũng tuyệt vời đấy chứ. Con nhà giàu học giỏi đẹp trai như anh khối cô mê. Anh chỉ chọn em, còn đòi hỏi gì nữa. Nay, đừng có đứng núi này trông núi nọ nhé!”. Cuộc hội thoại sau đêm tân hôn còn đang nồng nàn hương lửa kiểu ấy tiềm ẩn nhiều bi kịch, bất trắc. Ngoài sự mãn nguyện, ý thức về mình là sự quá yêu mình, so sánh để áp đảo, giành ưu thế riêng trong quan hệ vợ chồng và trong chừng mực nào đó, thiếu sự tôn trọng nhau. Những cặp vợ chồng thời xưa có ứng xử thật tế nhị, văn minh hơn thời công nghệ bốn chấm nhiều. Càng yêu thương nhau, vợ chồng càng kính nhau như khách. Đây là lời thỏ thẻ của người vợ:

Đêm khuya thiếp mới hỏi chàng,

Cau xanh ăn với trầu vàng, xứng chăng?

Người chồng đáp:

Trầu vàng ăn với cau xanh,

Duyên em sánh với tình anh tuyệt vời

Rõ ràng, nhờ sự tôn trọng nhau, biết sử dụng ngôn ngữ có hiệu quả mà cuộc hội thoại đôi vợ chồng rất thành công, làm đẹp lòng vừa ý cả đôi bên. Cô dâu rất biết chọn thời khắc để bày tỏ tình cảm. Nếu như lời lẽ này xảy ra lúc

đầu hôm thì không phù hợp chút nào. Phải đợi đến đêm khuya thanh vắng, khi chú rể đã bình tĩnh hơn sau giấc ngủ mê mết vì hạnh phúc, lời thủ thi của cô dâu mới thực sự có ý nghĩa. Qua ngôn ngữ, người nghe dễ dàng nhận ra đây là một cô dâu thông minh, có học, được giáo dục. Cô dâu rất ý thức về mình, cũng không ngán ngại bộc lộ mình nhưng cô dùng lối ẩn dụ, ví mình với cau xanh. Cô dâu tin chắc là chồng mình hiểu cả “trầu vàng” lẫn “cau xanh” đều ngon. Sự gián tiếp ấy khiến cô vừa khiêm nhường nhưng cũng đạt được mục đích tôn vinh bản thân mình và chồng, vừa bày tỏ cô rất mãn nguyện được sống bước bên chàng. Còn người chồng cũng không kém phần thông minh, khôn khéo. Khả năng ngôn ngữ của chú rể có phần trội hơn, chàng không dùng cái cụ thể mà đi vào cái trừu tượng. Danh từ trừu tượng “duyên” và “tình” thật mệnh mang, làm sao đếm được, như tình chàng dành cho nàng, sâu thẳm lắm, không thể cân đong đo đếm. Rõ ràng, cuộc hội thoại của đôi vợ chồng “cau xanh”, “trầu vàng” này mở ra triển vọng của một cuộc hôn nhân toại nguyện, hạnh phúc.

Lại có thôn nữ giỏi ca dao hò vè mà chuốc lấy tai họa khôn lường. Bà Trương Thị Bông ở Đức Hòa, Long An sống ở đầu thế kỷ 20 rơi vào một hoàn cảnh rất đau lòng. Bà Bông vốn quê ở xã Tân Thới Thượng, Hóc Môn, lấy chồng là ông Nguyễn Văn Trí về làm dâu Đức Hòa. Vốn là một phụ nữ có tâm hồn nghệ sĩ phóng khoáng, yêu thích thơ ca hò vè nên vào một ngày đẹp trời, khi dỗ con ngủ, bà Bông hồn nhiên ngâm nga bài hát ru mà thời con gái thường hò đối đáp qua lại trong vạt cấy:

*Ấu ơ... ơ... ngày mai lên thẳng rừng vông
Kiếm gan công, mật cóc, thuốc chống theo anh!*

Nghe con dâu hát ru, mẹ chồng của bà Bông đang ngồi uống trà dùng dùng nổi giận. Bộ tách trà thường ngày bà rất quý trong phút chốc vỡ tan tành trên sàn nhà. Hiểu ra sự việc, người mẹ trẻ xanh mặt vì sợ hãi. Vì câu hát ấy mà bà bị mẹ chồng đuổi ra khỏi nhà. Mẹ chồng cho nàng dâu là hạng phụ nữ dâm loạn, lang tâm trác nết, không xứng với gia đình danh giá của bà. “Thứ đàn bà này để trong nhà là mầm mống tai họa, “nuôi ong tay áo, nuôi khi dòm nhà”. Tao không muốn con trai tao bị mày thuốc chết bằng gan công, mật cóc để theo trai. Tao trả mày về cho con gái mẹ mày dạy lại. Mày cũng không được đụng tới cháu nội của tao!”. Bà mẹ chồng không tiếc lời mắng nhiếc, si vạ, mặc lời thanh minh, câu khẩn của nàng dâu, mặc tiếng khóc thống thiết khi tình mẫu tử bị chia lìa. Nàng dâu đáng thương ấy bị xua đuổi ra khỏi nhà chồng, tài sản không có gì hơn một tay nải quần áo, chiếc nón rách đội nghiêng trên đầu lăm lụi bước đi... Cũng chỉ vì một câu hát mà người mẹ chồng cố chấp bắt nàng dâu “trác nết” lội bộ cả ngày đường, trả về nhà cha mẹ ruột. Chồng bà Bông rất thương vợ nhưng cũng đành bất lực trước sự kiên quyết của mẹ. Ít lâu sau, ông lên mẹ đi bộ về Hóc Môn thăm vợ. Bà Bông lại có mang đứa

con thứ hai. Quá thương vợ, ông ở lại Hóc Môn với bà Bông. Bà mẹ chồng hay được dùng dùng nổi giận. Bà lên Hóc Môn trị tội “thằng con trai bất hiếu” bằng 100 cây roi mật cật rồi bắt về Đức Hòa cưới vợ khác. Từ đó, đôi uyên ương đành phải chia lìa...

Tôi gặp không ít người xưa khuyên con cháu biết nhẫn nhục, tha thứ, bao dung trong hạnh phúc lứa đôi, đừng để “già néo đứt dây”, đổ vỡ hôn nhân sẽ kéo theo bao điều tan nát. Bà Phạm Thị Chiêm, khi tôi gặp đã 97 tuổi ở Mộc Hóa, Long An thuộc cả trăm bài vè. Bà đọc một mạch bài vè về mẹ ghê rất dài. Có lẽ vì mới lên năm, bà mồ côi mẹ, được cha gửi về ở với ngoại. Mới 7 tuổi, ngoại chết, cô bé đành phải về sống với người mẹ ghê. Tuổi thơ của một cô bé mồ côi mẹ có biết bao mất mát, thua thiệt. 16 tuổi, cô lấy chồng, về làm dâu nhà một cai tổng. Đời đã dạy cho bà chữ nhẫn trong hôn nhân sắp đặt: “Ban ngày làm việc quần quật, tối phải

giã ba cối gạo, rồi đốt đèn may vá, 3 giờ khuya “qua” phải thức dậy tưới rau. Lư đồng trong nhà một tay “qua” chùi sáng bóng. Gạo nấu ăn sáng cho cha mẹ chồng phải nấu bằng loại ngon nhất. Trưa, khi mẹ chồng ngủ, “qua” phải nấu món gì đó ngon ngon cho cha mẹ chồng thức dậy có cái ăn. Vì nhà xa chợ nên lúc nào “qua” cũng trữ sẵn bột mì tinh, hạt sen để nấu chè cho mẹ chồng. Nhờ khéo tay, biết nấu nướng, “qua” làm được nhiều món ngon, cha mẹ chồng vừa miệng lắm... “Qua” làm dâu có cực chứ không bị đánh đập. Nồi nào ngay, nhà chồng “qua” khó chứ không hung dữ, độc ác. Nhà cô Hai ở hàng xóm khổ lắm. Chính mắt “qua” nhìn thấy mẹ chồng cố đổ nguyên ơ mắm kho lên đầu cổ. Tối, trước khi đi ngủ, nhà chồng giao phải đương đủ 3 cái “cà ròn”. Suốt ngày làm lụng chẳng được ngã lưng, tối, cố buồn ngủ quá. Vậy mà cố không dám đi ngủ, lấy tóc cột lên xà nhà để khỏi ngủ gục, cho đến khi đàn đủ ba chiếc cà ròn”. Bà cười món mèm nói: “Lấy chồng, làm dâu khổ cực như vậy chứ... con gái mới 16, 17 tuổi cũng đã dâu vô đó hết. Cô nào quá 20 coi như lỡ thì. Đàn bà con gái ế chồng, lỡ thì cũng khổ lắm. Để “qua” đọc cho các cháu nghe nhen: *Rượu lưu ly chân quỳ tay rót/ Cha mẹ mần rồi, em dờn gót theo anh/ Ghe bầu chờ lúa buồm dong/ Con gái theo chồng bỏ mẹ ai nuôi*. Bà cười hóm hỉnh đọc tiếp: *Mẹ tui có kẻ hầu nuôi/ Tui theo chú lái cho xuôi một bể*. Đàn bà con gái thời “qua” đã yên bề rồi thì dâu có lý dị như bây giờ. Chén đĩa trong sòng còn xô hướng chỉ vợ chồng. Hồng lẽ mỗi lần đáp... là mỗi lần chặt chơm sao cháu?”. Bà nói thêm: “Đàn bà con gái bây giờ sướng quá sinh tẻ, cái gì cũng có sẵn. Có “làm dâu” cũng hồng bằng cái móng tay hồi xưa, cứ thương chồng là chịu đựng được hết”.

Phụ nữ hiện đại ngày nay là phải biết phụ chồng, để chồng nhìn thấy giá trị người vợ mà điều chỉnh bản thân. Phụ nữ ngày nay không cam chịu như xưa. Thế hệ bà và mẹ tôi lại lấy chữ nhẫn để kiến tạo hạnh phúc. Tôi nhớ hoài lời mẹ khuyên tôi: “Chữ nhẫn là chữ tượng vàng”. Tôi đã đi qua những năm tháng nhọc nhằn, bảo giồng cuộc đời bằng chữ nhẫn ấy.

AZERAI RESORT CẦN THƠ

Azerai Cần Thơ nằm biệt lập trên Cồn Ấu, nơi trước đây được dùng chuyên canh củ ấu, nay là khu bảo tồn rộng 21ha. Xe vừa chở chúng tôi đến khu vực đón tiếp của resort, đã thấy những chiếc ca nô chờ sẵn. Khách chỉ việc lên cano, mặc áo phao, hành lý đã có người giúp. Ca nô lướt nhanh trên dòng sông Hậu, chỉ chừng 5 phút là đến khu nghỉ dưỡng.

THỰC HIỆN **VĨNH PHƯƠNG**

Một không gian hiện hòa với hàng trăm cây cổ thụ phủ bóng lên những bãi cỏ lồi lõm và cả những kiến trúc bình dị nép mình sau những hàng rào cây trái rộng trước mặt như hứa hẹn một kỳ nghỉ thanh bình. Azerai Cần Thơ có diện tích hơn 8ha với 60 phòng. Thiết kế được lấy cảm hứng từ kiến trúc truyền thống để tạo nên những không gian sống hài hòa và có phần nhường nhịn với khung cảnh tự nhiên.

Bên trong mỗi phòng sử dụng tông màu trầm với nội thất cao cấp đầy đủ các tiện nghi. Mỗi phòng rộng khoảng 35m², tất cả đều có view nhìn ra sông, ra các khu vườn, hồ sen, bể bơi vô cực nằm ngay chính giữa khu nghỉ dưỡng. Tất cả các phòng đều có phòng

tắm rộng rãi, giường và nơi tiếp khách kết hợp chung, khu vực hiên ngoài trời có ghế dài để nghỉ ngơi, ngắm cảnh. Riêng các căn biệt thự mới đều có diện tích lớn và hồ bơi riêng. Hai biệt thự 3 phòng ngủ có diện tích 375m² với hồ bơi riêng rộng 5x14m. Biệt thự 4 phòng ngủ có diện tích 627m² và hồ bơi riêng rộng 5x14m. Đặc biệt, biệt thự 5 phòng ngủ có diện tích lên đến 1.062m², với hồ bơi riêng rộng 7x20m.

Kiến trúc sư người Canada gốc Pháp Pascal Trahan đã thiết kế các biệt thự theo xu hướng hòa mình vào thiên nhiên nhiệt đới xung quanh khu nghỉ dưỡng. Các phòng đều có cửa trượt bằng kính, giúp nối liền không gian bên trong với thiên nhiên bên ngoài. Nội thất các căn phòng, khu biệt thự nghỉ dưỡng là sự phối hợp

giữa đá, đá phiến, gỗ sáng màu với các vật dụng trang trí làm bằng mây, trần nhà cao với độ dốc tạo cảm giác rộng rãi. Gỗ và đá có nguồn gốc ở địa phương được sản xuất tại Việt Nam bởi công ty thiết kế Scandinavia, với tiêu chí thẩm mỹ của Azerai là hài hòa và tối giản.

Mỗi biệt thự đều có các dịch vụ dành riêng theo yêu cầu của khách trong suốt thời gian lưu trú như dịch vụ sai phái, luôn sẵn sàng sắp xếp các bữa ăn và nhiều yêu cầu khác của khách.

Bên cạnh không gian ở mang đến sự thư giãn tối đa thì những tiện ích mà Azerai Cán Thơ mang lại cho mỗi người khách đã đáp ứng hầu như hoàn hảo cho nhu cầu nghỉ dưỡng tuyệt đối.

Đó là những bữa ăn ngon với buổi sáng là hàng loạt các món

Nội thất được thiết kế đầy đủ tiện nghi cùng tông màu trầm tạo cảm giác ấm cúng dễ chịu

Tất cả các phòng nghỉ ở đây đều có view nhìn ra sông, ra các khu vườn, hồ sen, bể bơi vô cực nằm ngay giữa khu nghỉ dưỡng

ăn sáng độc đáo thuần Việt bên cạnh các các loại bánh mì, bánh ngọt, thịt nguội, ngũ cốc, hoa quả. Thực đơn À La Carte cung cấp các món ăn nóng và đặc biệt hàng ngày như mì và cháo, trứng và xúc xích...

Bữa trưa có thể là một lựa chọn các món Việt Nam hoặc những món ăn phù hợp với văn hóa khẩu vị của nhiều nước khác nhau. Buổi tối có thể chọn những thức ăn theo món, theo phần hoặc một bữa tiệc nướng thú vị.

Cũng không thể bỏ qua những dịch vụ tập luyện hoặc chăm sóc sức khỏe cũng như làm đẹp. Thời gian lưu trú tại đây, chúng tôi được thư giãn với một suất massage hết sức chuyên nghiệp với những tiện ích hiện đại và đầy đủ. Bên cạnh, không thể không nhắc đến những tiện nghi cho hoạt động thể thao hoặc chăm sóc sức khỏe khác như sân tennis, phòng tập thể dục, Yoga, Thiền & Pilates. Resort còn có một beauty salon phục vụ làm móng và gội đầu, khu vực dành cho trẻ em trang bị một loạt các hoạt động nghệ thuật và thủ công, sách, trò chơi và phim giáo dục.

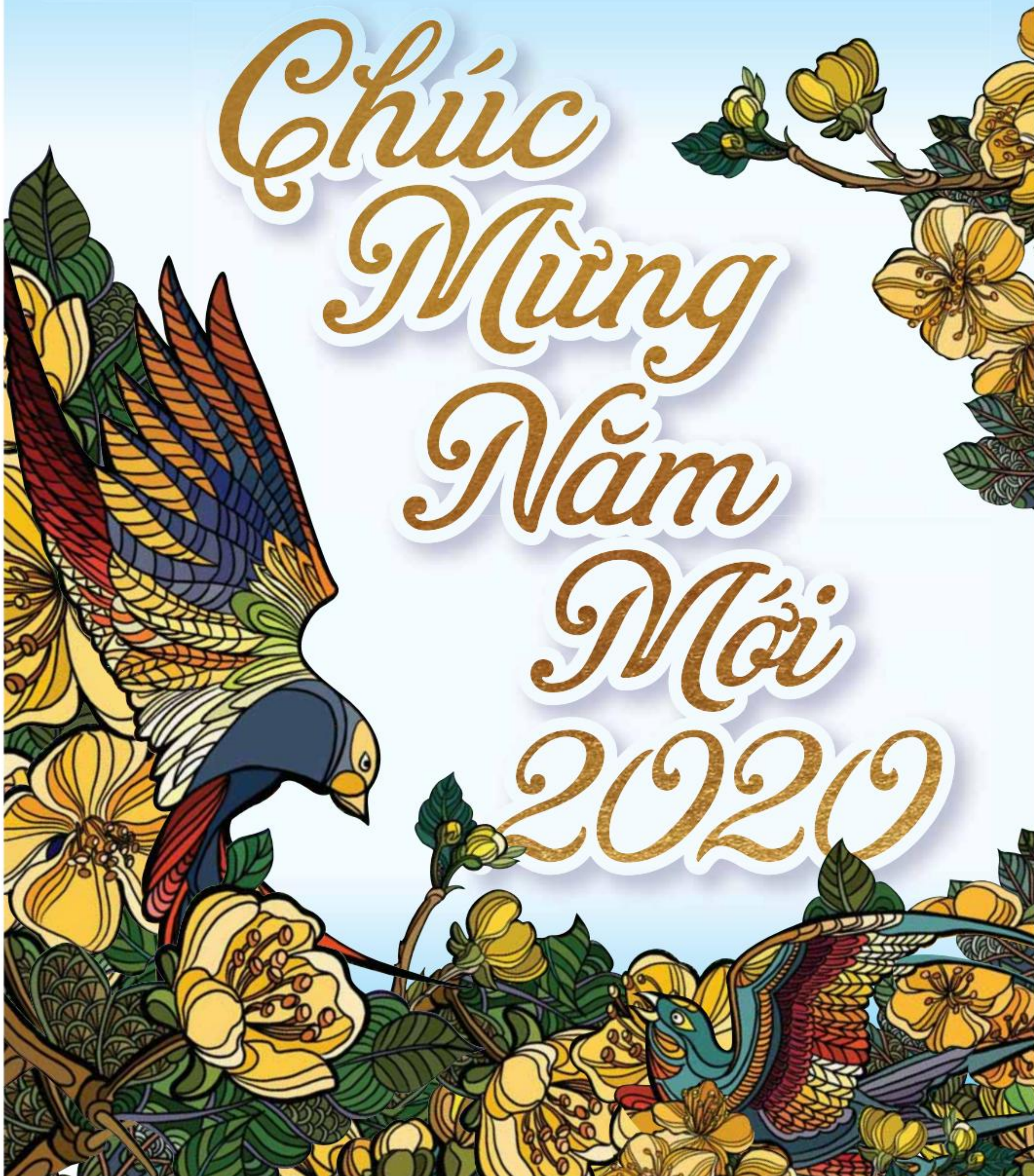
Ảnh trên Khung cảnh về đêm cũng không kém phần lãng mạn **Ảnh dưới** Khách vừa có thể dùng bữa theo sở thích với các món Á - Âu vừa ngắm nhìn không gian yên bình bên ngoài. Nơi đây cũng cung cấp các dịch vụ chăm sóc sức khỏe, đặc biệt có một khu vực phục vụ khách nhí như xem phim, đọc sách, thủ công, game...

SOUTHERN AIRPORT SERVICES JOINT STOCK COMPANY (SASCO)
Tan Son Nhat International Airport Ward 2., Tan Binh Dist., HCMC
Tel: (028) 3844 8358 Fax: (028) 3844 7817

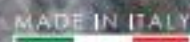
Chúc Mừng Năm Mới 2020

TELE DI *Narnia* REVOLUTION

*Exclusively distributed in Vietnam by Vietceramics.

EMIL
CERAMICA

VIETCERAMICS®

www.vietceramics.com

HEAD OFFICE: 778k/2 Nguyen Kiem, Phu Nhuan District, (+84) 28 3845 7699 | **HCMC:** 207 To Hien Thanh, District 10, (+84) 28 3868 4783 • 768 Su Van Hanh (Ext.), District 10, (+84) 28 6264 8877 • Shop 11A-15 Star Hill, East 10th, District 7, (+84) 28 5416 1716 • 65 Song Hanh, An Phu Ward, District 02, (+84) 28 2253 8644 | **HANOI:** 15B1 Nguyen Khanh Toan, Cau Giay District, (+84) 24 3963 0222 • 463 Minh Khai, Hai Ba Trung District, (+84) 24 6268 4455 | **DANANG:** 339 - 341 Nguyen Van Linh, Thanh Khe District, (+84) 236 3616 117.